

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Selmeczi Attila,

Transintertop Kft. ügyvezető igazgató

Dunaújvárosi
álmok

Jókai emlékévi
Pápan

Elhunyt
Kallós Zoltán

IV. MOST FESZT 2018

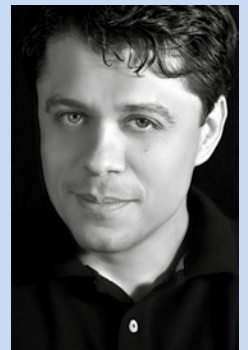
A tatabányai Jászai Mari Színház egyfajta szakmai úrt kívánt betölteni, amikor 2015-ben életre hívta a MOndráma és STúdiósínházi FESZTívált, a MOST FESZT-et, azzal a céllal, hogy seregszemléül szolgáljon a vidéki és határon túli színházak, illetve független társulatok monodráma és stúdiósínházi előadásainak. A fesztivál öt napja alatt a két színházi műfaj kiemelkedő alkotásait tekintheti meg a közönség és a szakma. Crespo Rodrigo színházigazgató nyilatkozott lapunknak.

– A negyedik MOST FESZT programjának tervezésekor a legnagyobb örömet az jelentette számomra, hogy mára már egyértelmű, a MOST FESZT népszerű fesztivállá nőtte ki magát, és egyre jobban érzi a közönség is, mi az a tartalom, ami a MOST FESZT sajátja. Az idei évben is több mint 50 darabból válogattuk ki a verseny indulóit, és végül 4 monodrámát és 5 stúdiósínházi előadást választottunk ki a programba. Ahogy minden évben, idén is igyekeztünk még tovább színesíteni a fesztivált. A MOST FESZT történetében először gyermekelőadást is megtekinthetnek az érdeklődők, reméljük, a LEGNAGYOBB TILOS!-on már a legkisebbek is velünk élvezhetik a fesztivált. A játszóhelyek kapcsán szintén újdonságra számíthatnak a nézők, hiszen a hagyományoknak megfelelő kamaraszínházi és nagyszínházi játszóhelyek mellett, az idei évben először, a Jászai Klubszínpadot is játéktérként használja majd

egy előadás, a szabadkai CSAK EGY SZÓVAL MONDD. Szeretnénk, ha az előadásokkal sem érne véget az élmény. A nézők együtt tudnának ünnepelni-gondolkozni az előadásokról: eddig is vártuk őket az ITT ÉS MOST KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓ-kon, de most az előadások után az ITT ÉS MOST KLUB-ba invitáljuk azokat, akik néhány pohár bor és kellemes zene mellett szeretnék zárni az estét.

– Az előbb említett két előadáson kívül is el-sőprő a kínálat. A NÉV: CARMEN című előadás a szenvedélyt képviseli, egy, mindannyiunk által ismert, klasszikus történetben. A KEZDHETEK FOLYTATÓDNI – PETRI-EST betölti azt az űrt, amit a költészet hiánya eddig jelentett a MOST FESZT palettáján. Nagyon fontosnak tartom, hogy a másság kérdését a lehető legkülönbözőbb színházi formákban a színház közönsége elé vigyük. Az Edouard Louis önéletrajzi ihletésű regényéből készült LESZÁMOLÁS VELEM

című monodráma jól képviseli ezt a kérdést. Az idei fesztivál előadásai között a tatabányai közönség által már korábban megismert szerző, Háy János A HALOTTEMBER című „színházi balladája” is bemutatásra kerül. Az eddigi fesztiválok programjának összeállításakor kiemelt helyen kezeltük, hogy pályájuk legelején álló alkotókat, színészeket, rendezőket mutassunk be a közönségének. A TÚLÓRA című monodráma meghívását, a Színház- és Filmművészeti Egyetemen tavaly végzett Pálya Pompónia előadásában, többek között ezért tartom nagyon fontosnak. Martin McDonagh szellemes, nyelvi fordulatokban bővelkedő stílusát A PÁRNAEMBER című pszichotriller bizonyítja, ezzel az izgalmakra és fordulatokra vágyó nézők gazdagodhatnak egy remek előadással. Az ELZA, VAGY A VILÁG VÉGE igazi csemegének ígérkezik, két korábbi fesztiválgyőztes színész szereplésével.

MOST FESZT

2018 · MÁRCIUS 21-25 · TATABÁNYA

J Á S Z A I M A R I S Z Í N H Á Z

A MOST FESZT 2018 létrejöttét az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Magyar Művészeti Akadémia, a Nemzeti Kulturális Alap és Tatabánya Megyei Jogi Város Önkormányzata támogatja.

A nyíregyházi Móróc Zsigmond Színház előadása Az Ördögkallan Produkció és a Radnóti Színház közös előadása A Szabadkai Népszínház Magyar Társulatának előadása Az Orli Produkciós Iroda és a Füge Produkció közös előadása Az Ördögkallan Produkció, a Nézőművészeti Kft. és a Székény Színház közös előadása	A NÉV: CARMEN Prosper Mérimée nyomán színházi változat Sediánszky Nóra Petrí György KEZDHETEK FOLYTATÓDNI – PETRI-EST CSAK EGY SZÓVAL MONDD Elvira Lúdo azonos című regénye nyomán a színházi adaptációt írta Gyarmati Kata LESZÁMOLÁS VELEM Edouard Louis: Leszámlolás Eddývel című regénye alapján Dr. Potáki Pál fordításának felhasználásával színházi alkalmazta Zöldi Gergely és Rába Roland Háy János A HALOTTEMBER	Az Ódry Színház előadása A csíkszeredai Csíki Játékszín előadása A Szolnoki Szigligeti Színház előadása A Miskolci Nemzeti Színház előadása	TÚLÓRA Lisa Langseth A karmester szeretője című műve alapján átdolgozta Bodor Panna és Vadász Krisztina (Teplán Ágnes fordításának felhasználásával) Martin McDonagh A PÁRNAEMBER A LEGNAGYOBB TILOS! Kiss Ottó, Ranschburg Jenő, Szabó T. Anna, Loeckli János, Keillár Árpád, Turbuló Lilla, N. Tóth Anikó, Babiczky Tibor, Weöres Sándor, Kukorely Endre, Ágai Ágnes, Siv Wiednerberger és Halász Judit műveiből szerkesztette: Jankovics Anna Fábián Péter – Benkő Bence ELZA, VAGY A VILÁG VÉGE A színház a műsorszolgáltatás jogát fenntartja

Rost Andrea és Harazdy Eszter

Recirquel Company

Tatabányai Tavaszi Fesztivál 2018. március 8-25.

Kéthetes kulturális program-kavalkád

Kínálatában és hatókörében is gazdagodott a Tatabányai Tavaszi Fesztivál programja 2018-ban. Ezúttal a megyeszékhely mellett két térségi településen, Tarjánban és Környén is jelentkeznek kulturális programokkal a fesztivál időszaka alatt.

A minőség, a magas színvonal kezdetektől jellemző volt a Tatabányai Tavaszi Fesztivál rendezvényeire. Az idén egy újabb művészeti területet emeltek be a programba, az új cirkuszt, a Recirquel Company előadásában, mely a MŰPA produkciója.

A korábbi évekhez hasonlóan most is arra törekedtek, hogy látogatóik a bőség zavarával küzdjenek: nemzetközi híru művészek koncertjei, előadásai, kiállítások és színházi bemutatók várják a kultúrára éhes közönséget a több mint kéthetes fesztiválon. Olyan kitűnő előadókat köszönhetünk Tatabányán, mint Rost Andrea operaénekes, Bozsik Yvette táncművész és társulata. A rendezvényt Tatabánya Város Szimfonikus Zenekara nyitja, és Tatabánya Város Fúvószenekara zárja.

A TATABÁNYAI TAVASZI FESZTIVÁL

PROGRAMJAI:

2018. március 8., csütörtök 17:00 „Az egész világ egy nagyon keskeny híd...” a zsidó kultúra és vallásgyakorlat tárgyai, zsidó egyházművészeti kiállítás - Tatabányai Múzeum

2018. március 9., péntek 19:00 A Tatabányai Tavaszi Fesztivál ünnepélyes megnyitása,

GYFZ: FILM, SZÍNHÁZ, MUZSIKA / Aidától Zarathustráig - zenés utazás, zenél: Tatabánya Város Szimfonikus Zenekara - A Vértess Agorája / nagyterem

2018. március 10., szombat 19:00 Bozsik Yvette: Galántai táncok, Tavaszi áldozat - A Vértess Agorája és a Jászai Mari Színház bérletes előadása - A Vértess Agorája / nagyterem

2018. március 11., vasárnap 11:00 A kisherceg I-II. S. Halász Károly zenéje, a Silhouette Balett koreográfiájával a RáHangoló produkció előadásában.

19:00 Rost Andrea & Harazdy Eszter – Anya-Lánya koncert: 2 Hang, 2 Lélek - A Vértess Agorája / nagyterem

2018. március 12., hétfő 18:00 Frankofón Filmnapok: Madame Hyde - A Vértess Agorája / nagyterem

2018. március 14., szerda 19:00 A Tatabányai Black Diamond Big Band koncertje, közreműködik: Gájer Bálint és Oláh Kálmán - A Vértess Agorája / nagyterem

2018. március 19., hétfő 18:00 Frankofón Filmnapok: Cherchez la femme - A Vértess Agorája / nagyterem

2018. március 21., szerda 19:00 ReCIRQUEL Újcirkusz Társulat: Trükkök - A Vértess Ago-

rája / nagyterem

2018. március 22-25., csütörtök-vasárnap: MOST Monodráma és Stúdiószínházi Fesztivál - Jászai Mari Színház (lásd belső borítónkat)

2018. március 23., péntek 17:00 Húsvétra várva – Plugor Sándor grafikusművész és Imets László fametsző-grafikusművész kiállítása - A Vértess Agorája / Kortárs Galéria 19:00 Nemzetközi Magyar Zongoranégyes előadása: Felix Mendelssohn op.1. c-moll és Gabriel Fauré o.1. op. 15. c-moll zongoranégyes - Erkel Ferenc Zeneiskola

2018. március 24., szombat 10:00 Dallam Regionális Kórusfesztivál - A Vértess Agorája / nagyterem

17:00 Ludányi Quartet - Tarjáni Művelődési Ház

19:00 Makám: 1001 Éjszaka – lemezbemutató koncert a Környei Művelődési Házban

2018. március 25., vasárnap 19:00 Kapcsolatok - Tatabánya Város Fúvószenekarának előadása. Közreműködik: a tatabányai Árpád Gimnázium Vegyeskara, és a Bárdos Lajos Vegyeskórus, vezényel: Szeimann Zsuzsa. A zenekart vezényli: Szabó Ferenc - A Vértess Agorája / nagyterem

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XVIII. évfolyam 133 szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea,
Herendi Judit, Horváth Rozália,
Kiss T. József, Mazán Tibor,
Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Nagy Péter, Réz Napsugár, Süle Ádám,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Dr. Göde Andrea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, MTI, Nemes Kovács Katalin

Címlapfotó: Mazán Tibor
Nyomdai előkészítés:
KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pátria Nyomda
1117 Budapest, Hunyadi János út 7.
www.patria.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Ipar 4.0 - Automatizálás VIDEOTON-módra 12. oldal**

Az ipari robotok gyógyírt adhatnak minderre, pótolva a hiányzó előerőt. De elérhetőek-e ma széles körben ezek a gépek, kik, hol és hogyan készítik azokat? A székesfehérvári VT-ASYST Kft., a VIDEOTON Cégcsoport tagjaként éppen ilyen egyedi robotcellákat, célgépeket készít partnerei számára. Vámosi Attila ügyvezető igazgató örömmel nyitotta ki titokzatos világuk kapuit lapunk előtt.

Innowiz mozgalom az AGC-ben**16. oldal**

A gyár, illetve a cégcsoport összes gyárának dolgozói egy webes platformon adhatják be újító javaslataikat, ötleteiket, amelyek közül számosat fel is használnak az autóüveg-gyártás folyamatában. Az innowiz rendszer tatabányai koordinátorával, Havelda Brigittával beszélgettünk.

Hol lesz Európa Kulturális Fővárosa 2023-ban? 28. oldal

Az Európai Bizottság (EB) szakértői Budapesten ültek össze, hogy kiválasszák az Európa Kulturális Fővárosa címre pályázó hét magyarországi város – Debrecen, Eger, Gödöllő, Győr, Székesfehérvár, Szombathely és Veszprém – közül azt a hármat, amelyet a szűkített listára javasolnak. Végül Debrecen, Győr és Veszprém pályázatait ajánlja az Európa Kulturális Fővárosa (EKF 2023) projekt döntőjébe a testület.

Iváncsik Mihály: "Elszaladt mellettünk a világ" 50. oldal

Iváncsik Mihály nevét mindenki ismeri, aki jártas a honi kézilabdában. Tagja volt a Győr háromszoros - 1987-ben, 1989-ben és 1990-ben - bajnok csapatának, illetve az 1985-86-os szezonban IHF kupát nyert. Kétszer volt világ- (1989, 1991) és egyszer Európa-válogatott. Három fia van, Gergő, Tamás és Ádám.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Kéthetes kulturális program-kavalkád.....3. oldal

Versenyképes a magyar autóipar.....6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

A Henkel rekordszintű árbevételt és eredményt ért el.....7. oldal

„In balance” – Egyensúlyban .....8-10. oldal

620 milliós beruházás a Tatai Ipari Parkban .....11. oldal

Ipar 4.0 - Automatizálás VIDEOTON-módra.....12-14. oldal

Bridgestone ünnep.....15. oldal

Innowiz mozgalom az autóüveggyárban .....16-17. oldal

Egy új aranykor hajnalán vagyunk? .....18-19. oldal

KISZÖV szakmai konferencia .....20. oldal

A Duna-ferr fejlődési pályára állt .....21. oldal

Agroverzsum – épül a látogatóközpont .....22-23. oldal

Új adatvédelmi törvény - 2018.....24. oldal

Veszprém a Balaton üdülőkörzet része lett .....25. oldal

Vajdasági gazdaságfejlesztési program .....26. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Energiahatékonysági beruházások .....27. oldal

Az érem két oldala.....28-29. oldal

Kikelet hóval, jéggel

Amikor ezeket a sorokat írom, éppen a tavaszt várjuk. Február a végét járja, ám kőkemény mínuszok teszik próbára az utcára merészkedő bátor "sarkkutató-jelöltet". Hol a tavasz? Hol van a kikelet?

Valahogy így vannak szűkebb hazánk, a Közép-Dunántúl vállalkozásai, önkormányzatai is. Vannak tavaszra, kikeletre utaló jelek: bőséges apanázs a településeknek a Területi Operatív pályázat segítségével, hatalmas mennyiségű megrendelés az építőiparban, innováció és robottechnikai fejlesztések, rendezvény halmok, beruházások mindenütt.

Ugyanakkor itt a zegernye is: a települések által megpályázott fejlesztések ugyan 100%-os támogatásúak, ám ami beadáskor teljesnek tűnt, az jó, ha mára 60-70% körüli. A megnövekedett megrendelés állomány erőteljes áremelkedést okozott az építőanyagok piacán, a kevés számú, és leterhelt vállalkozás pedig értelemszerűen emelte a kivitelezési árakat.

Miért kellett ennyi ideig várni a pályázatok elbírálásával? A nagy mennyiségű állami megrendelés időpontja miatt esik egybe az önkormányzatok és vállalkozások fejlesztési, építési lehetőségeivel?

A keresleti piac hatalmas, a kivitelezők száma véges. Ráadásul nincs szabad munkaerő kapacitás, aki ma Magyarországon dolgozni akar, és képes, az bizony dolgozik. A munkanélküliség, mint társadalmi probléma mára gyakorlatilag megszűnt létezni. A környező országokból importálunk munkaerőt, van tehát utánpótlás, hiszen saját magunkkal vagyunk határosak, így magyar nemzettestvéreinkre is támaszkodhatunk. Szerencsére nincs szükségünk – és ne is legyen – az illegális, gazdasági betelepülők Afrikából, és ki tudja honnan.

Legyen fenntartható ez a látványos fejlődés, legyen munka, legyen kenyér az asztalokon, hogy családunk otthona a hideg ellenére mindig jó meleg, élhető és gyarapodást mutató lehessen!

VEÉR KÁROLY
FŐSZERKESZTŐ

T A R T A L O M

Veszprém az EKF 2023 pályázat második körében.....28. oldal

Nem európai szintű meghallgatás volt.....29. oldal

Valóra válnak a dunaújvárosi álmok.....30-32. oldal

Tovább épül a megyeszékhely.....33. oldal

Rekord főösszegű költségvetés.....34-35. oldal

2018: Jókai Emlékév .....36. oldal

A sportszarnok mindent visz.....37. oldal

Jubileumok éve Bábolnán.....38. oldal

Újra kell gombolni a kabátot.....39. oldal

Megújul a Velencei-tó .....40. oldal

Kreatív lencseételek, finom hurkák fesztiválja.....41. oldal

Jövő tavaszra minden elkészülhet.....42. oldal

KINCSKERESŐ

Gárdonyi 10 próba - újra .....43. oldal

Mátyás király-émlékévet hirdettek 2018-ra .....44. oldal

A jó pálinkáról Szákszendén .....45. oldal

A télűző Velencei Karnevál.....46. oldal

Teljes a technológiai sor .....47. oldal

Elhunyt Kallós Zoltán néprajztudós .....48-49. oldal

Iváncsik Mihály: "Elszaladt mellettünk a világ" .....50. oldal

Autózás 2.0 konferencia

Versenyképes a magyar autóipar

Versenyképes a magyar autóipar, ezt igazolja, hogy termelésének 91,8 százalékát külföldön értékesíti - mondta a kül-gazdasági és külügyminiszter. Szijjártó Péter Budapesten az Autózás 2.0 című konferencián hangsúlyozta: az autóipar termelési értéke 2017-ben 8038 milliárd forintot tett ki, ami történelmi rekord, és a teljes magyar feldolgozóipari kibocsátás 28,7 százalékát adta.

Az autóipar jelentős mértékben járult hozzá ahhoz, hogy az első 11 hónap adatai alapján a magyar export értéke már meghaladta a 2016-os értéket, és elérheti a 100 milliárd eurót is, amire még nem volt példa Magyarországon - mondta a miniszter. A magyar járműiparban tavaly mintegy 175 ezren dolgoztak, ez is rekord - tette hozzá. A közelmúltban volt olyan hét, amelynek első négy napján jelentettek be egy-egy új autóiipari beruházást: hétfőn az Audi, kedden a Rehau Kft., szerdán a Continental, csütörtökön a Qualitative Production. Ezek több száz új munkahelyet is jelentenek a magyar embereknek - húzta alá a miniszter.

Az új ipari forradalom új típusú versenyt hoz létre a gazdaságban, új tényezői lesznek a versenyképességnek is - mondta Szijjártó Péter. Ezt a folyamatot az autóipar vezeti, ugyanis a leginnovatívabb, a legtöbb újdonságot és modern technológiát alkalmazó iparág - tette hozzá.

Közölte, a múlt évben Magyarországra érkezett beruházások száma szintén rekordot döntött. A beruházásösztönző rendszeren keresztül 2016-ban 71, 2017-ben 96 beruházás jött Magyarországra, ebből 36 az autóiparba - mondta Szijjártó Péter, megjegyezve, hogy az elektromobilitás és az önvezető autók fejlesztése területén további előrelépést szeretnének.

Ezt is ösztönözheti, hogy 2020-ra GDP-arányosan a kutatás-fejlesztési kiadásokat

a jelenlegi 1,4 százalékról 1,8 százalékra, míg 2030-ra 3 százalékra tervezik növelni - hangsúlyozta.

Hozzátette, a Jedlik Ányos-terv keretében 2020-ra a célkitűzés az, hogy mintegy 30 ezer elektromos meghajtású autó közlekedjen a magyar utakon, 2030-ra pedig az állami intézmények járműparkjának 30 százaléka is alternatív energiával működő, illetve elektromos hajtású kell, hogy legyen.

Az Autózás 2.0 - Forradalom küszöbén konferencián **Ratatics Péter**, a MOL-csoport fogyasztási szolgáltatásokért felelős igazgatója, **Várkonyi Gábor**, a Millásreggeli állandó autószerelője, **Stijn Otten**, a Business Lease innovációs igazgatója és **Strang Tamás**, a BKK innovációs szakértője tartott előadást az autózással kapcsolatos változásokról.

Ratatics Péter szerint napjaink legnagyobb kérdése az, hogyan fogja a világ leváltani a belső égésű motorokat, valamint kiknek vezetésével fogja leváltani. Úgy látja, hogy a határvonalak az iparágak között egyre inkább el- és összemosódnak. Ezért folyik a vita arról, hogy az IT-szektor vagy az autóipar állítsa-e elő a jövő járműveit. Kiemelte, hogy valóban forradalom küszöbén állunk, hiszen "az elmúlt 100 évben nem volt akkora átalakulás, mint a következő 10 évben fog jönni".

Várkonyi Gábor előadásában kiemelte: az elmúlt 100 évben nem nagyon változott az

autóipar. Ugyanúgy minél erősebb, dizájn-sosabb és kíváncsabb kocsikat gyártanak a mára már márkává válló autógyártó cégek. Szerinte pont ezért mindenképp lesz forradalom, de az átmeneti időszak az igazán érdekes, az amiben élünk.

Stijn Otten az önvezető autók működésbeli különbségeit mutatta be. Hat szintről beszélt, melyek alapján megkülönböztetjük a gépjárműveket. A nulladik szintet jelentik a jelzések, figyelmeztetések, mint például a tolató radar. Az első a "hands on", ilyen a tempomat, míg a második a "hands off", ahol nem feltétlen kell kormányozni az autót. A harmadik lépcső az "eyes off", tehát amikor már a szemünket sem kell az úton tartanunk. Negyedik szintként a "mind off" kategóriába sorolhatjuk az autókat, ekkor már aludhatunk is a volán mögött. Míg a legfejlettebb szintet a kormánykerék fölöslegessé válása jelenti.

Strang Tamás az innováció kérdésköréhez "hozzáadta" az elektromobilitás és a jövő tömegközlekedésének témakörét. Egy vilámmal tiszser annyian utazhatnak, mint egy közösségi autóval - hangzott el az érv. Márpedig az élhető város szempontjából szerinte sokkal széleskörűbb a vita, mint az önvezető autók bevezetése a városi közlekedésbe. Így a BKK fontosnak tartja, hogy az új kihívásoknak megfelelő fejlesztési irányokat jelöljön ki.

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A tisztességes üzleti magatartást, a lojalitást minden kollégámtól elvárom. Ezt próbáljuk kifelé is sugallni. Szeretném, ha a partnereink azt látnák, hogy nálunk rend és szervezettség van, legyen szó akár az autóinkról, akár a szolgáltatásainkról.”

SELMECZI ATTILA

A Henkel rekordszintű árbevételt és eredményt ért el

„2017 nagyon sikeres év volt a Henkel számára. Egy kihívásokkal teli piaci környezetben ismét rekordszintű árbevételt és eredményt értünk el, teljesítettük a kitűzött pénzügyi céljainkat. Erős teljesítményt realizáltunk, mely nem jöhetett volna létre a hozzáértő és lelkes, világméretű csapatunk nélkül. Először léptük át a 20 milliárd eurós éves árbevételt. Új csúcst értünk el a nyereségben is, és az egy részvényre jutó hozamban is, mely összhangban van azzal a célkitűzésünkkel, hogy fenntartható mértékben növeljük a nyereségünket” – mondta **Hans Van Bylen**, a Henkel igazgatóságának elnöke.

Székesfehérvár

A szemünk láttára zajlik a negyedik ipari forradalom, az automatizálás korát éljük. Nem véletlen, hiszen a hatékonyság növelése mellett egyre égetőbb probléma mindenütt a munkaerőhiány.

Cikkünk a 12. oldalon

Vajdaság

A magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programja 2018-ban eléri a 250 millió eurós léptéket, ami azt jelenti, hogy betartották azt a 2015-ös ígéretet, amely szerint rövid idő alatt új jövőképet adnak a vajdasági magyarságnak.

Cikkünk a 26. oldalon

Fotó: Mazán Tibor

TRANSINTERTOP

Jubileumot és nagyberuházást ünnepelt a környei Transintertop Kft.

„In balance” – Egyensúlyban

Húsz évvel ezelőtt a Transintertop név egy mindössze háromfős, kis speditőr céget takart. Ma ugyanez a társaság háromszáz emberére, kiváló partnereire, jelentős számú járművére büszke, és arra, hogy szakmájuk élvonalába kerültek. A 7 milliárd forint feletti árbevételű vállalat, eredményei alapján, a magyar árufuvarozási piac 9. helyét foglalja el. Selmeczi Attila ügyvezető igazgatóval, a cég alapítójával a közelmúltban ünnepelt jubileum, illetve a február elején átadott nagyberuházás alkalmából beszélgettünk.

– Mikor állt a „startvonalhoz” a Transintertop?

– 1997-ben, már jó pár évvel a rendszerváltás után, abban az időszakban, amikor a szocialista tervgazdaságból kezdtünk átállni a piacgazdaságra. Szállítmányozóként dolgoztam, a gyakorlatban éltem meg, hogy az egykori állami külkereskedelmi vállalatok megszűntek, a különféle IMPEX-ek piaci alapokon vállalkozni kezdtek. A munkám révén nagyon sok fuvarozással, szállítmányozással, kereskedelemmel foglalkozó cég szakmai irányítóját ismertem, sőt kifejezetten jó kapcsolatokat építettem velük. Ezt ma úgy mondanánk, hogy értékes kapcsolati tőkével rendelkeztem.

– A munkahelyemen, ahol szállítmányozóként dolgoztam, nem sikerült az általam elképzelt szakmai utat megvalósítani, így elváltak útjaink. Különösebben nem voltam elkeseredve emiatt, több helyről is kaptam állásajánlatot, de én tudtam, hová szeretnék elhelyezkedni. Alvállalkozóként akkor már régóta együtt dolgoztunk egy sárisápi fuvarozóval, akivel remekül megértettük egymást. Felkerestem, és felajánlottam szolgálataimat, és persze ezzel együtt az említett kapcsolati tőkém is. Tudtam, hogy sok helyütt ezt nagyra értékelnék, de semmiképp sem szerettem volna olyan helyre menni, ahol csak a két lábon járó üzleti potenciált látják bennem. Itt ettől nem kellett tartanom. Arra viszont nem

számítottam, hogy a főnökjelöltem, Székesi János nemet fog mondani.

– Ahelyett, hogy felvett volna, és kiaknáztatta volna a bennem rejlő üzleti potenciált, arra ösztökélt, hogy álljak a saját lábamra, alapítsak önálló vállalkozást. Ehhez nem csak az indulótőkét biztosította, de a saját autóját is a rendelkezésemre bocsátotta.

– Eddig a pillanatig meg sem fordult a fejemben, hogy vállalkozzak. A céloom csupán annyi volt, hogy eltartsam a családomat, illetve hogy élhető körülményeket biztosítsak nekik. Ilyen ajánlatra azonban nem lehet nemet mondani. Átbeszéltük a feleségemmel, Krisztinával – aki akkor épp GYES-en volt –, és úgy döntöttünk, belevágunk. Egy kis speditőr cégben gondolkodtunk, ami szállítmányozással, fuvarszervezéssel képes lesz biztosítani a családjunk megélhetését.

– Hallatlan előny volt, hogy ott állt mögöttünk egy stabil, már akkor elég sok autóval rendelkező cég, mely alapvető biztosítékot jelentett a partnereinknek. Garantálni tudtuk, hogy amit elvállalunk, azt teljesíteni is tudjuk.

– Nekilendültünk, és szépen fejlődni kezdtünk. Krisztina otthon a nappaliban, egy kis Erika írógépen készítette a számláinkat – szerencsére pénzügyesként ez épp testhezálló munka volt a számára –, mi pedig hárman – egy volt kollégámmal és egy frissen felvett adminisztrátorral – megkezdtük a munkát Környén, ahol a jelenlegi telephe-

lyünkön béreltünk egy kis irodát.

– Negyedikként, János mindenben támogatta bennünket, de emellett semmibe sem szólt bele, mindenben önállóan dönthettünk. A legnagyobb segítséget az jelentette a részéről, hogy mindig a sor végére állt: vagyis ő kapta meg utoljára a jussát, így a bevételeinkből mindig stabilan fizetni tudtuk az alvállalkozóinkat. Persze azért nem maradtunk adósa, a végén ő is mindig megtalálta a számítását.

– Mikor lett a kis speditőr cégből fuvarozó társaság?

– Még egy év sem telt el az indulástól, már tudtuk, hogy az elején tervezett kis családi vállalkozáson túl kell lépnünk, ha hosszú távon szeretnénk fennmaradni. A stabilitás megkövetelte, hogy legalább közepes szintű társasággá fejlődjünk. Ehhez már elengedhetetlen volt a saját „flotta”. Megvásároltunk egy háromautós kis fuvarozó céget, de bármennyire megerősödtünk, továbbra is János barátunk segítségére szorultunk. Nélküle nem tudtunk volna eleget tenni a fuvarozókra előírt elvárásoknak: olyan szakmai vezető kellett, aki minimum két év szakmai gyakorlatot fel tud mutatni. János tulajdonosként belépett a Transintertop Kft.-be, de ahogy eddig, ezután sem szólt bele a működésünkbe.

– Ugyancsak az ő szaktudására támaszkodtunk, amikor megérkeztek az első saját autók. Sokat segített a műszaki háttér bizto-

Fotó: Mazán Tibor

sításában, amiről akkoriban mi még vajmi keveset tudtunk.

– Az első hat évünkben lépésről lépésre haladtunk, minden esztendőben növekedtünk. 2001-ben értük el a sokak által vágyott álomhatárt, az 1 milliárd forintos éves árbevételt. Mi azonban ennél is fontosabbnak tartottuk, hogy mindig a stabilitást tartsuk szem előtt.

– 2004-ben az uniós csatlakozás alapjaiban formálta át az önök piacát. Előny vagy hátrány volt a piacnyitás?

– Egyik pillanatról a másikra minden megváltozott a fuvarozásban. Megnyíltak a lehetőségek a további növekedésre azzal, hogy megszűntek a korlátok, a tevékenységi engedélyek. Mi igyekeztünk a magunk hasznára fordítani az új helyzetet. Akkor már annyian voltunk, hogy a tatabányai irodánkat kezdtük kinőni – közben János és mi is vettünk egy-egy lakást a Tas vezér úton, amit összenyitottunk –, ezért úgy gondoltuk, itt az ideje, hogy saját telephelyet hozzunk létre. Az autóinkat már akkor is Környén, a mostani telephelyünkön parkoltuk, de azokban az években még csak béreltünk itt egy kis sarkot, ami ugyancsak egyre szűkebbnek bizonyult.

– János tulajdonosként már nem szeretett volna az új telephely megvásárlásába belefolyjni, ezért az ő részét kivásároltuk, és magunk léptük meg a fejlesztést. A kapcsolatunk azután is baráti maradt, ezt követően is számolhattunk az autóival, de önállóak lettünk, már magunk oldottuk meg a szerves feladatainkat, az elszámolásainkat. Korrekt módon, jogilag elváltak útjaink, és ki-ki a maga elképzelései szerint folytatta az útját.

– Mi ugyan úgy folytattunk mindent, mint annak előtte: lépésről lépésre haladtunk előre. Kialakítottuk előbb az irodánkat, majd elkezdtük bővíteni a telephelyet, praktikusabbá, szebbé tettük azt. Fejlesztettük és

korszerűsítettük az autóparkunkat, és ezzel együtt növeltük az ügyfélkörünket, no meg a létszámunkat is. Gyarapodtunk egy közel 1000 négyzetméteres raktárral is, és 2005-re már 30 szerelvénnel rendelkezünk. A töretlen fejlődés eredményeként 2007-re az árbevételünk elérte a 2 milliárd forintot.

– Aztán jött a 2008-as világválság. Ez hogyan érintette önöket?

– Köszönhetően az addigi feszes, nem túl megengedő gazdálkodásunknak, viszonylag kevés hitellel rendelkezünk, így megtudtuk őrizni a stabilitásunkat. Nem kellett visszafejleldnünk, sőt növekedtünk! A legnehezebb 3-4 esztendőt nem csak átvészeltük, de az addigi legjobb éveinket sikerült megélnünk. A stratégiánk – miszerint mindig arra törekedtünk, hogy picit másképp csináljuk, mint mások – úgy tűnik, bevált. Igazából sosem követtünk senkit, viszont figyelemmel kísértük a versenytársainkat, és amit arra érdemesnek találtunk, azt átvettük, a magunk igényeire szabtuk. A titkunk talán abban rejlik, hogy jól szerveztük meg a tevékenységünket, és jó emberekkel vettük körül magunkat.

– Manapság szinte mindenkit érint a fluktuáció, a szakemberhiány. Önöknél is jelentős a munkaerő elvándorlása?

– Szerencsére ez nálunk abszolút nem jellemző, sőt éppen most – a cégalapításunk 20 éves évfordulója kapcsán – lepódtunk meg, hogy milyen sok – 60 fő körüli – törzsgárda kitüntetés adhattunk át a dolgozóinknak. Három fővel indultunk, és ma háromszázan vagyunk. Közülük sokan szinte az indulás óta velünk tartanak.

– A legtöbbet a nejem, Krisztina segít és segít a mai napig is, maximális a bizalom közöttünk, a főbb kérdéseket mindig megvitatjuk. Gyakran épp ő az ellenpont. Pénzügyesként nagyon racionális, jól látja a

dolgokat, és ha kell, képes a női intuícióira is támaszkodni. Ezen felül, ami egy külső szemlélőnek első benyomásként is feltűnhet, az élhető, harmonikus és funkcionális munkakörnyezet kialakítása is az ő érdeme. – De említhetném **Csíki Tamást** is, aki már 8 éve van velünk. Értékesítési vezetőként kezdett, tavaly óta ügyvezetőtársam, és a jobb kezemnek tartom. Neki köszönhetően egyre kisebb részt vállalhatok a napi operatív munkából.

– Fontos szereplő a cég működésében, **Göncz Zoltán** is, akit 2000-ben vettem magam mellé – az első munkatársam helyére lépett –, és ma már ő irányítja a fuvarozási tevékenységünket. Felszavakból is megértjük egymást.

– Ugyan így kiemelhetném a műszaki vezetőnket is, aki fiatal, pályakezdő sofőrként került hozzánk, akárcsak a helyettese, aki 1999-ben szintén sofőrként kezdett nálunk. Büszkén mondhatom, hogy az első 15 emberünk közül 10 biztosan ma is itt van.

– Ennek ellenére, ha valaki hosszú idő után el akar menni tőlünk, azt mindig személyes kudarcként élem meg, mert mindez számomra azt sugallja, hogy valamit nem jól csináltam. Mindig keressem, keressük az okát, és ha hibáztunk, igyekszünk javítani. Szerencsére az ilyesmi csak ritkán fordult elő.

– A kettős ügyvezetéssel már a generációváltásra készülnek?

– Egyfajta tudatos, de hosszú távra szóló döntés volt ez a részünkről. Csíki Tamást 2017. január 1-jétől neveztem ki magam mellé ügyvezetőnek, és azóta gyakorlatilag mindent együtt csinálunk. A célom ezzel az volt, hogy még egy lépéssel hátrébb kerülhessek a napi ügyektől, teljes mértékben kiszállhassak az operatív irányításból, hogy minden időmet és energiámat a cég stratégiai és pénzügyi feladataira fordíthassam. ➡

– *A családon belül is van, aki majd idővel átveheti a stafétabotot?*

– Két lányunk van, és mint tudjuk, a fuvarozás nem tartozik a közkedvelt női szakmák közé. Ennek ellenére az idősebb lányunk, Fruzsina (25) határozott érdeklődést mutat a cég ügyei iránt. Az IBS-en végzett közgazdászként, majd marketing managerként mesterdiplomát szerzett. Mindkét diplomamunkáját a fuvarozás témakörében írta, melyekre magas szintű szakmai elismerést is kapott. Ma már teljes értékű csapattársként segíti a munkánkat, és 10-15 év távlatában vele együtt úgy gondoljuk, hogy folytatja az általam megkezdett utat.

– A húga, Frida (22) pedig most fejezi be tanulmányait ugyancsak az IBS-en, szintén közgazdászként, de ő inkább a művészetek iránt érdeklődik. Szakirányként a művészet menedzsmentet választotta. Aztán, hogy mi lesz majd később? – ki tudja!

– A lányainkra soha sem akartuk ráerőltetni a cégvezetés terheit, csupán annyit szeretnénk elérni, hogy képesek legyenek a vállalatot annak valódi értékén kezelni.

– Persze egyelőre nem kívánom „elhagyni a fedélzetet”, most múltam 50 éves, és úgy tervezem, ha megadatik, még 15-20 évig szeretnék aktívan dolgozni.

– *Nem beszélünk még a vevőikről, a működési területükről. Kikkel dolgoznak együtt?*

– Földrajzilag nagyon jó helyen vagyunk – nagyjából egyforma távolságra van a telephelyünk a tatabánya-környei, a tatai és az oroszországi ipari parktól. Az ügyfeleink jelentős része itt található. A környékbeli cégek a főbb megrendelőink. A legrégebbi, és talán legfontosabb partnerünk a Grundfos Magyarország Kft., 2000 óta dolgozunk velük, és kitűnő a kapcsolatunk. Az AGC Glass Hungary Kft.-től is sok munkát kapunk, és a Bridgestonnak is régóta fuvarozunk. A Reckitt Benckiser Kft.-vel fuvarozás területén évek óta együtt dolgozunk, és éppen most kötöttünk egy két évre szóló raktározási szerződést. Időnként kapunk megbízásokat az Alpla Kft.-től is, és együttműködünk – immár több mint tíz éve – a környei Agrifirmmel, illetve a mellettük működő UBM Csoporttól is érkeznek hozzánk feladatok. Ugyancsak raktározásra kötöttünk szerződést az oroszországi Suez Water Technologies and Solutions Kft.-vel (a korábbi Zenonnal, illetve GE-vel). Földrajzi értelemben kicsit távolabbi partnerünk a székesfehérvári Arconic-Köfém Kft. és a rácalmási Hankook Tire Magyarország Kft., valamint a győri autóipari beszállító a HBPO. A kevésbé ismert cégek közül mindenképpen megemlíteném egy vecsési partnerünket, a Vasanfer Kft.-t, akik autóipari robotokat gyártanak, velük megalakulásunk óta tartjuk a kapcsolatot.

– Emellett együtt dolgozunk számos nagyobb szpeditőr céggel is, közülük a legnagyobb a Kühne+Nagel Kft., és persze számos külföldi expedíció segíti a munkánkat, az importjainkat rendszerint velük oldjuk meg.

– Az ügyfélkörünk természetesen időről időre változik is, attól függően, hogyan sikerül megállapodnunk a díjakban, találkoznak-e az elképzeléseink.

– *Rengeteg kamiont látni az utakon. Sok versenytársal kell számolnunk?*

– Magyarországon – Tata és környékén pedig különösen – sok a fuvarozással, szállítmányozással, raktározással foglalkozó társaság. Ehhez jönnek még a román, a bolgár, a török, a szlovák, a cseh, a lengyel kollégák. Mindenki érthető módon a lehető legnagyobb szeletet szeretné kihasítani a tortából.

– A piacunkra rányomja bélyegét annak legnagyobb hazai szereplője. Első helyen ugyanis egy mamutcég áll, több mint 3000 autóval. A második helyen álló vállalkozás 500, az öt követő 300 körüli autóval rendelkezik. A következő kategória a mi szintünk, nekünk most 155 vontatónk és 180 pótkocsink van, ez viszonylag jelentősnek számít. Ha a külföldi tulajdonú cégek leányvállalatait is nézzük, az első 10-ben benne vagyunk ezzel az állománnyal. Ha csak a tisztán magyar tulajdonú vállalatokat tekintjük versenytársaknak, akkor az 5. helyen állunk a rangsorban. Mondhatjuk tehát, hogy meghatározó szereplői vagyunk a piacunknak.

– *Tavaly az alapításuk 20. évfordulóját, a napokban pedig egy nagyberuházásuk átadását ünnepelheték. Milyen fejlesztések történtek?*

– Másfél milliárd forintos beruházással egy logisztikai csarnokot, egy éttermet és egy üzemanyag kutat építettünk. Az új, 5000 négyzetméteres magasraktárunk tízezer raklapnyi árut képes befogadni, és ezzel összesen 15 ezer négyzetméterre nőtt raktáraink összterülete.

– Meglévő, 60 ezer literes üzemanyag-tároló kapacitásunkat egy új, 120 ezer literes töltőállomással bővítettük, melyet saját járműveinken kívül – később – szerződött partnereink is igénybe vehetnek.

– Az éttermet azért nyitottuk, mert a környékünkön nem volt megfelelő étkezési

lehetőség. Az új egységet nem csak a vállalkozás alkalmazottai, hanem bárki igénybe veheti. A konyhánk kamionsofőrökre szabott különlegessége, hogy kérésre az ételt hidegsokkolásos eljárásnak vetik alá, így az akár 3 napig is frissen tartható.

– *Hogyan foglalná össze néhány mondatban a gondolkodásmódjukat, ha úgy tetszik a cégfilozófiájukat?*

– Nekünk a szolgáltatási szektorban kell helyállnunk. Többet, jobbat kell adnunk a versenytársainknál. Ha ez nem sikerül, akkor nem tudunk kiemelkedni sem díjban, sem pozícióban, és nem fogunk előrébb jutni. Mindig a szakmaiságot helyezem az első sorba, a korrektséggel együtt. A tisztességes üzleti magatartást, a lojalitást minden kollégámtól elvárom. Ezt próbáljuk kifelé is sugallni. Szeretném, ha a partnereink azt látnák, hogy nálunk rend és szervezettség van, legyen szó akár az autóinkról, akár a szolgáltatásainkról. Nem mondom, hogy ez mindig tökéletesen sikerül, de ezt tartjuk szem előtt, és igyekszünk elérni ezt az állapotot. Az embereinket ennek szellemében képezzük, fejlesztjük. Fontosnak tartom, hogy régóta együtt dolgozó egységekről, kollégákról beszélünk. Az újakat éppen ezért viszonylag könnyen beintegrálhatjuk ebbe a jól működő rendszerbe. Megteszünk mindent, hogy a munkatársainknak a lehető legkulturáltabb és legélhetőbb környezetet biztosítsuk, az ehhez szükséges eszközöket előteremtjük.

– Összességében a menedzsmentünk, a középvezetőink a mi szakmánkban a legjobbak közé tartoznak. Alkalmask arra, hogy a lehető leggazdaságosabban, a legoptimálisabban működtessék ezt a céget. A három portfóliónk – fuvarozás, szállítmányozás, raktározás – jól kiegészítik egymást, hol az egyikre, hol a másikra támaszkodhatunk jobban, de valamennyi a végső célunkat szolgálja, amire a szlogenünk is utal: „In balance”, azaz egyensúlyban lenni.

– Húsz évvel ezelőtt nem akartam vállalkozni, az élet mégis úgy hozta, hogy ma van egy két évtizede sikeres cégem, egy kiváló szakemberekből álló, 300 fős csapatom, egy nagy-nagy családom, akikkel sikerült elérnünk, hogy a szakmánk élvonalában dolgozhassunk. Úgy gondolom, erre csak büszkéek lehetünk, becsülettel megoldogtunk érte.

CSEH TERÉZ

Új gyár csarnokban folytatja munkáját a MooWa Assembling Kft.

620 milliós beruházás a Tatai Ipari Parkban

Új gyár csarnokot adtak át a Tatai Ipari Parkban. A beruházó MooWa Assembling Kft. a fejlesztés nyomán további munkahelyeket is teremtett a városban. A cég 2011. január 4-én kezdte meg működését Tatán, gyártócsarnokát az elmúlt években a Honvéd utca 41. szám alatt bérelte. Huzaltermékek szerelésével, fröccsöntésével, vágásával és csomagolásával foglalkoznak, fő tevékenységük a kézi összeszerelésű számítógépes és telekommunikációs kábelek gyártása.

A bővülő piac és termelékenységük növekedése miatt döntöttek a váltás mellett, s a Kft. 2015 végén vásárolt meg Tata Város Önkormányzatától egy, a Tatai Ipari Parkban lévő 7528 m² területű ingatlant, majd 2016-ban kaptak a telken gyártócsarnok és iroda épület építésére engedélyt. A beruházást tavaly kezdték meg, melynek eredményeként egy 3208 négyzetméteres létesítmény épült: 510 négyzetméter irodai részleg, valamint 2697 négyzetméter gyártócsarnok.

Walter Moosbauer cégtulajdonos az átadó ünnepségen elmondta, hogy családjával hét évvel ezelőtt döntöttek a Kft. megalapítása mellett, s már kezdettől fogva fontos volt számukra a családbarát munkahely kialakítása. A csarnok megtervezésénél is a munkavállaló-barát kivitelezésre törekedtek. Ezt szolgálja többek között a termelési és raktárterületekre beültetett padlófűtés, valamint egy külön kialakított játszósarok és gyermekmegőrző is, mely szükség szerint segítségére lehet a családok dolgozóinak. A teljes megvalósítás magánfinanszírozásban történt, és hosszabb távú képet vetít előre itt a városban, ahol egy modern és jövőbementő épületet kaptunk - fogalmazott Walter Moosbauer.

A beruházás értéke 620 millió forint, s jelenleg további 100 millió forint értékben napenergia hasznosítását magában foglaló

fejlesztést valósítanak meg az ingatlanon.

Míchl József, Tata polgármestere a helyszínen úgy fogalmazott:

– *Büszkék vagyunk arra, hogy egy olyan cégről van szó, amely komolyan veszi gyermekeink jövőjét, és vigyáz a munkatársaira, valamint azok családjaira. Éppen ezért külön öröm, hogy az egykor önkormányzati tulajdonú telken ilyen példaértékű beruházás jött létre. Köszönet jár a MooWa-nak azért is, mert sok tatainak ad munkát, különös figyelemmel a nők foglalkoztatására.*

Az új üzem tervezésekor egy korszerű, funkcionális és alacsony üzemeltetési költségű csarnok megalkotása volt a cél, kiemelten figyelve a környezettudatosságra és az energiatakarékosságra. Talajszondás hőszivattyúkkal oldják meg az épület fűtését és hűtését, kizárólag LED-es lámpákat használnak mindenhol, s a beruházást jelenleg egy naperőmű telepítésével folytatják az épület tetején, ez fedezi majd a csarnok teljes működésének, valamint a termelés egy részének energiaigényét.

Dr. Kancz Csaba Komárom–Esztergom megyei kormány megbízott a kormányhivatal nevében kiemelte:

– *A foglalkoztatás szempontjából is fontos ez a beruházás, hiszen a cég nagyon jó úton jár azaz, hogy sok nőnek biztosít munkalehetőséget. Azt is köszönöm, hogy nem mondanak le az alacsonyabb végzettségű, a hátrányos helyzetű*

vagy a megváltozott munkaképességű munkatársakról sem.

Bencsik János országgyűlési képviselő köszöntő beszédében elmondta:

– *A természeti erőforrásokkal való gazdálkodás, a munkatársakkal való emberséges, tisztességes együttműködés és hozzáállás együttesen tudja elérni a profit növelését, és a vállalkozási eredmények biztosítását. Ez az az üzenet, amit a Moosbauer család mindannyiunk számára bemutatott, s ezt kell továbbvinni: a nagyobb felkészültség, nagyobb igyekezet és a nagyobb ráfordítás képes csak hosszú távon biztos gyarapodást jelenteni, amiért gratuláció és köszönet jár.*

Az új telephely megépítésével a Kft. a munkavállalók létszámát is bővíteni kívánja. Jelenlegi dolgozói létszámuk meghaladja a 130 főt, de céljuk, hogy még ebben az évben 50 fővel bővíljenek. Alkalmazottaik egy műszakban, rugalmas munkaidőben dolgoznak.

Dr. Pana Petra külgazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkár az ünnepélyes átadáson tájékoztatott arról, hogy Németország az elsőszámú befektető Magyarországon, (a hazánkba érkező befektetések 27%-a német), s a MooWa egy abból a 3000 magyarországi német vállalatból, melyek összesen közel 200 000 embert foglalkoztatnak.

MK

VT-ASYST

Ipari robotokkal pótolható a hiányzó munkaerő egy része

Ipar 4.0 - Automatizálás VIDEOTON-módra

A szemünk láttára zajlik a negyedik ipari forradalom, az automatizálás korát éljük. Nem véletlen, hiszen a hatékonyság növelése mellett egyre égetőbb probléma mindenütt a munkaerőhiány. Az ipari robotok gyógyírt adhatnak minderre, pótolva a hiányzó élőerőt. De elérhetőek-e ma széles körben ezek a gépek, kik, hol és hogyan készítik azokat? A válaszáért nem kellett túl messzire mennünk, hiszen a székesfehérvári VT-ASYST Kft., a VIDEOTON Cégcsoport tagjaként éppen ilyen egyedi robotcellákat, célgépeket készít partnerei számára. Vámosi Attila ügyvezető igazgató örömmel nyitotta ki titokzatos világuk kapuit lapunk előtt.

– *A kérdés magától adódik: „Hogyan készül?” – mutat rá a teremnyi robotcsoda egyikére.*

– Míg az ismert tévésorozatban a különféle termékeket gépek, gépsorok, robotok gyártják, addig – bármilyen furcsa is –, ezeket a gépeket, gépsorokat, robotcellákat emberek készítik: gépész-, villamos- és informatikai mérnökök. Valamennyi berendezésünk egyedi alkotás.

– Rendszerint partnereink valamilyen problémával érkeznek hozzánk: egy új feladat, vagy egy operátori munka kiváltása, automatizálása, hatékonysági, minőségi szintemelés. Néha a lényeg két sorban definiálható, olykor azonban a több száz oldalas dokumentáció sem ad egyértelmű választ minden kérdésünkre.

– Ha sikerült tisztázni, mit kell létrehozunk, mérnöksapatunk – sok-sok egyeztetést követően – megálmodja, mi lenne a legoptimálisabb megoldás, majd az elképzelést virtuálisan, 3D-ben, számítógépen is megalkotjuk. Ez után jöhet a gyártás, majd az összeszerelés, végül a programozás. Magát a terméket tulajdonképpen – ahogy a gyerekek – mi is össze „LEGŐ”-zuk, csak a mi készletünk kicsit komolyabb. Itt is vannak építőkövek – robotok, szervo meghajtások, csapágycsuk, stb. –, ami hiányzik, azt megtervezzük, legyártjuk, összerakjuk.

– Ami külön kihívást jelent, hogy ezek az eszközök az ipar számára készülnek. Napi 24 órás üzemelést várnak el tőlük. Egy gépleállás, vagy rendellenes működés jelentős kiesést eredményezne a tulajdonos számára. Ezen kívül fokozott figyelmet kell fordítanunk a biztonságra is,

hiszen egy üzemben a gépeken kívül emberek is dolgoznak, akik szándékosan, vagy figyelmetlenségből kiváltóik is lehetnek egy-egy rendkívüli helyzetnek, de semmiképpen nem lehetnek az elszenvetői.

– Éppen ezért ezekre is fel kell készítenünk a robotjainkat, fel kell ismerniük, és kezelniük kell az ilyen helyzeteket.

– Gépeinket számítógép vezérli, de nem az irodában megszokott kivitelben. Az iparban használt programozható logikai vezérlők (PLC-k) egyik kiemelt tulajdonsága a stabil, egyenletes működés. Soha nem állhat neki „homokórázni”, nem lassíthatja le egy frissítés, vagy gyorsíthatja fel egy kikapcsolt modul.

– *A robottechnika az iparban rendkívül széleskörűen alkalmazott, ebből adódóan valamennyire speciális ismereteket is igényel. Milyen szaktudással lehet az ebből adódó kihívásoknak megfelelni?*

– Az ipari robotok rendkívül változatos környezetben működnek. Ahány feladat, annyiféle alapanyag, vagy épp a termék vizsgálatához szükséges eszköz. Rendkívül szerteágazó szaktudást igényel egy-egy robotcella elkészítése, még egy olyan egyszerű feladatnál is, mint mondjuk pár fém alkatrész bepréselése egy műanyag szerkezetbe. Ehhez picit értenünk kell a műanyag fröccsöntéshez, a prés- és adagolás-technikához, tisztában kell lennünk a mérés-technika alapelveivel. Ha a munkadarabot vizsgálni szeretnénk, mondjuk egy kame-

rás rendszerrel, nem hátrány, ha ismerjük az optika, a fényt, a világítás legelemibb tudnivalóit. Ismernünk kell magát a robot-egységet, tudnunk kell, hogyan tudjuk mozgásra bírni, s ha már kitaláltuk, mit szeretnénk a segítségével előállítani, le kell azt gyártanunk. Ehhez elengedhetetlen az anyagismeret, tapasztalat a forgácsolás-technológia terén, és az sem árt, ha végül össze is lehet szerelni. Üzleti oldalról is fontos tisztában lenni az alapvető tudnivalókkal, mert egy rossz technológia-, eszköz-, vagy alapanyag-választás akár el is lehetetleníti anyagilag a projektet. Egy méregdrága titán-ötvözetből készült alkatrész ugyan rendkívül könnyű és erős, ám nagy valószínűséggel megfizethetetlenül drága. Tehát a költségbecslés ugyancsak fontos része a munkánknak, bár ez – a specifikációval együtt – első körben a megrendelőnk feladata.

– Nem véletlen tehát, hogy olyan mérnököt, aki célgépet tud tervezni, építeni nem képeznek. Az oktatás e tekintetben rendkívül szegregált. Vannak gépész-, villamos- és informatikai mérnökök, a maguk speciális ismereteivel, de ezek a szakmák nem igazán érnek össze egymással. Ígéretesnek tűnnek az új kezdeményezések, a mechatronikai mérnök-képzések, ahol a jövő szakembereit már éppen ezen szakmák ötvöztetésére készítik fel.

– Aktívan együttműködünk az egyetemekkel, részt veszünk a duális-képzésekben, gyakorlati helyet, diplomamunka tervet és igazi kihívást kínálunk a hallgatóknak.

Fotó: Mazán Tibor

– **Akkor hogyan szerezhető meg a szükséges szaktudás?**

– A nehézség éppen az, hogy nem tudjuk pontosan megmondani egyetlen munkatársunknak sem, hogy konkrétan mit is kell tennie. Teljesen egyedi gépeket gyártunk. Amire itt nagy szükség van, az az alkotni akarás. Ha létre akarunk hozni valamit, és vannak kérdéseink erre vonatkozóan, akkor arra előbb-utóbb meg tudjuk adni a válaszokat. De kérdések nélkül válaszok sincsenek.

– Egy sajátos munkaerőigény jellemzi tehát a tevékenységünket. Ebből adódóan nálunk kétféle kolléga van: az egyik egy évben belül odébbáll, a másik pedig húsz év múlva is itt képzele a jövőjét. Éppen ezért nálunk nem könnyű újoncnak lenni. Sok-sok kihívás, rengeteg tanulni-, tapasztalnivaló, és előbb-utóbb le kell tenni valamit az asztalra. Akin látjuk az igyekezetet, azt minden erőnkkel segítjük. A VIDEOTON Célcsoport nem csak egy stabil háttér a számunkra, de számos olyan juttatást is nyújt a dolgozóinak – a nyári tábortól, az egészségügyi szűréseken, és számos más kedvezményes szolgáltatáson túl –, amit csak kevés helyen tudnak biztosítani a munkavállalóknak. Az sem utolsó szempont, hogy itt egy-egy kolléga nem csupán egy szám, egy költségtényező, itt mindenkinek neve van, megbecsüljük a munkatársainkat, és igyekszünk érdemben, személyre szólóan foglalkozni a problémáikkal, karrierjükkel, boldogulásukkal. Nem rossz tehát videotonosnak lenni.

– **Említette a költségbeclés szerepét. Mibe kerül egy célgép, vagy egy robotcella előállítás?**

– Fontos leszögeznünk: ez nem sorozatgyártás. A végermékünk minden esetben egy egyedi alkotás. Nem véletlen, hogy még a sok ezer terméket tartalmazó, zömében egészen pontosan definiált Vámtarifa-rendszerben is úgy szerepelünk, hogy „Egyéb, máshová nem sorolt speciális gép. Évente 30-50 egyedi gépet készítünk, ami nem kevés. A mi munkánkban nehézséget jelent az is, hogy a partnereinknek nem könnyű

helyesen felmérni ennek a munkának a mélységét, azt, hogy mennyi mérnöki munkaóra, és milyen technika, szaktudás áll emögött. Szeretik összehasonlítani egy robotcella előállítási költségeit más komplex berendezés árával, például egy autóéval. Míg azonban egy sorozatgyártott autó ára 4-15 millió forint között mozog, addig egy viszonylag egyszerűnek tűnő egyedi gyártóeszköz előállítása a drágább gépkocsinak is a sokszorosába kerül. Hogy mi ennek az oka? A válasz egy kis számolással, becsléssel megadható. Egy mérnök havi költsége nagyjából a bérének kétszerese. Ha a bére mondjuk 500.000 Ft, a bérköltsége legyen 650.000 Ft, ennek duplája 1,3 MFt. Egy ilyen kolléga, ha például 6 hónapot dolgozik egy-egy projekten, az 9 MFt. Egy kisebb gépben jellemzően 4 mérnök munkája összpontosul, vagyis máris 36 milliónál járunk, és még csak terveztünk. Mire működőképes lesz, sok száz munkaóra belemegy. Az átfutási idő - a feladat komplexitásától függően - 6-9-12 hónap. Ehhez jön a gyártás, a műszaki kivitelezés hasonló nagyságrendű költsége. Ez egy nagyon egyszerű, de logikus gondolatmenet, bárki átgondolva a folyamatot, eljuthat ide, de gyakran a megrendelők anélkül érkeznek hozzánk, hogy mindezt végig gondolták volna.

– **Mi lehet ennek az oka?**

– A probléma legtöbbször abból adódik, hogy a menedzserek szeretnek másképp számolni, és szeretik, ha egy éven belül megtérül a beruházás. Jellemző, hogy egy robottal egy operátori munkahelyet – három műszakban 1-1, azaz összesen 3 operátort – szeretnének kiváltani, azért, mert az adott bérért nincs elegendő számú dolgozójuk. A három operátor bére – 5 millió forint/operátor/évvel számolva – 15 MFt. Ennyiért jól látszik, hogy nem lehet egy ilyen robotot megalkotni. Ha ennyi van rá, az élőmunka a rentábilis megoldás. A gond csak az, hogy ennyiért nincs munkaerő. A nem létező operátornak pedig ára sincs! Ha kétszer annyi bért kínálnak az adott munkáért, akkor nagy valószínűséggel már lesz rá jelentkező. Tehát

fontos megérteni, hogy a drágább munkaerő árával kell kalkulálni a megtérülés számításánál, arról már nem is beszélve, hogy már önmagában az is nyereségnek tekinthető, ha a hiányzó munkaerő robotokkal való pótlásával garantáltan teljesíteni tudjuk a szerződésben foglalt vállalásainkat.

– Fontos tehát, hogy pénzügyileg megfelelő módon átgondoljunk egy ilyen beruházást. Ugyanakkor az is elengedhetetlen, hogy észszerű elvárásokat támasszunk. A műszaki feltételek ma már szinte bármilyen álmunk valóra váltásához adóttak, a kérdés csak az, megéri-e. Mert mindent meg lehet csinálni, csak mindennek ára van. Az optimumot kell keresni, kicsit a jövőbe látni – például érdemes megfontolni, hogy az elérhető adatokat már most elkezdjük gyűjteni, tárolni, egy későbbi felhasználás reményében –, és azt kell megvalósítani, aminek valóban hasznát fogjuk venni. Tudomásul kell vennünk azt is, hogy a tökéletes, a nulla hiba, a nulla selejt nem létezik, a cél csak az lehet, hogy a korábbinál jobb legyen.

– **Milyen feladatokat érdemes, illetve mit lehet egyáltalán robotokkal kiváltani?**

– A 4. ipari forradalom már javában zajlik. Aki csak teheti, automatizál. Ki azért, mert drága az élőmunka, ki azért, mert a gépek pontosabbak, erősebbek, gyorsabbak, ki pedig azért, mert nem talál megfelelő áron, megfelelő munkavállalót.

– A másik oldalról nézve, természetesen senki sem szeretné, ha az ő munkáját átvennék a gépek. Ettől nem is kell mindenkinek tartania, hiszen a gépek nem csereszabatosak az emberrel. Mondhatjuk, hogy alapvetően rendkívül buták, primitívek. Csak arra képesek, amire beprogramozták őket, a legkisebb eltérésre sem képesek reagálni, ha erre nincsenek felkészítve. – A meghatározó szempont az, mit lehet alapvetően jól automatizálni. Itt, egy érdekes ketősség figyelhető meg: a megrendelő természetesen a drágább munkaerőt szeretné kiváltani, a valóság azonban az, hogy éppen a legprimitívebb, legegyszerűbb,

ebből adódóan a legolcsóbb munkafolyamatok azok, amelyek jól automatizálhatóak. A robotkészítés folyamatának nulladik lépése tehát az, hogy a gyártási folyamatokban megtaláljuk azokat, melyek rentábilisan automatizálhatóak. Rendszerint a gondolkodás nélküli, illetve kevés változatossággal járó művelet sorok ezek. Akiknek a munkahelye tehát veszélyben van, azok, akik ilyen jellegű feladatokat látnak el. Csak olyan munka jöhet szóba, amelynek paraméterei térben és időben jól definiálhatóak. Ezekre a feladatokra viszont kiváló megoldást jelentenek a robotok. Automatizálni tehát nemcsak, hogy jó, de szükségszerű is, különös tekintettel a munkaerő-piaci helyzetre.

– Jellemzően kik a vevők?

– Az ügyfeleink elsősorban autóiipari elsővonalbeli beszállítók, ők az úgynevezett TIR I-esek, akik közvetlenül az autógyárba szállítanak. A vevőkapcsolataink minden esetben az egyenrangú partneri viszonyra épülnek. Szolgáltatunk, de nem vagyunk kiszolgáló személyzete egyetlen vállalatnak sem. Segítséget nyújtunk az ügyfeleinknek. Mindezt jelmondatunk is tükrözi: *„If you want to produce, we give you assist!”* – vagyis annak, aki gyártani szeretne együttműködést kínálunk.

– Fontos az is, hogy a partnereink számára elérhetőek vagyunk. A folyamatos interakció a fejlesztés során elengedhetetlen, ezt pedig nem lehet jelentős távolságból végezni. Nem véletlen, hogy a vevőink jellemzően a környező ipari parkokból kerülnek ki. Ilyen megfontolásból nyitottuk meg nemrégiben első külföldi mérnökirodánkat is, hogy ott, helyben tudjuk kiszolgálni ügyfeleinket.

– Hogyan születik meg egy robotgyártó társaság?

– Mint minden valamirevaló vállalkozás, ez is egy jó gondolattal, ötlettel indult. Jómagam éppen időben - 1996-ban - kerültem ide, friss diplomás mérnökként a Videoton Informatika Kft.-be, mely a VIDEOTON Automatika jogutódja volt. Mai szemmel nézve – persze akkor ez még elég jónak számított – nagyon egyszerű gyártóeszközöket készítettünk, melyeket folyamatosan fejlesztettünk. Mindig jött egy újabb igény, s mindig egy kicsit többet, jobbat

akartunk adni a partnereinknek. Innen indul a történetünk.

– A 90-es évek végén a VIDEOTON tulajdonosai úgy döntöttek, hogy létrehoznak egy központi mérnökcsoportot azzal a céllal, hogy így lesz egy olyan erőforrása a cégcsoportnak, ahol a felhalmozott mérnöki tudás és tapasztalat minden tag számára elérhetővé válik. A fúziókat követően én is átkerültem ide.

– Idővel a mérnökcsoport egyre nagyobb része foglalkozott gyártóeszköz-fejlesztéssel. Elérve egy volument, 2012-ben – VT-ASYST Kft. néven – önálló társasággá alakultunk, én pedig miután végigjártam a VIDEOTON-számárlétrát – a kezdeti „beosztott tartalékos almérnöki” posztból indulva, jó idő után csoportvezetőként, majd üzletág-vezetőként dolgozva – ügyvezető igazgatója lettem az új cégnek. Folyamatosan fejlesztünk, ma már több mint 70 kollégánk van.

– Jelentős a verseny ezen a piacon? Miben jobb a VT-ASYST a versenytársainál?

– Mivel nagy az igény a robotokra, nagy a száma azoknak is, akik gyártják azokat. A konkurencia tekintetében a legfőbb kérdés persze mindig a rentabilitás, azaz, hogy ki tudja olcsóbban előállítani a megfelelő célgépet. Azokkal nehéz felvenni a versenyt, akiknél az éves beszámolóban szereplő bérköltség és a létszám hányadosa jelentősen alacsonyabb az átlagnál. Nagy szaktudással rendelkező mérnökgárdáról beszélünk, nehéz elhinni, hogy alacsony bérért tudják foglalkoztatni a szakembereiket.

– Nekünk fontos, hogy jól működő, stabil pénzügyi hátterünk van, ott áll mögöttünk, ha kell, az egész VIDEOTON Cégcsoport. Ez különösen akkor jelentős erő, ha meg kell finanszírozni egy-egy nagy gépsort.

– Sok más tekintetben is az élen járunk. Kollégáink zöme 15-20 éve itt dolgozik, és ez bizony ennyi év tapasztalatot is jelent.

– Az a technológiai háttér sem elhanyagolható,

tó, amit a VIDEOTON Cégcsoport nyújt a számunkra. Minden - a lézervágó, a galvanizáló, a 3D-s mérőműszer és még hosszasan sorolhatnám - elérhető itt a számunkra, azzal a szak tudással, tapasztalattal együtt, ami egy-egy tagvállalatnál összpontosul. Legyen bármilyen összetett is a feladat, amit az ügyfeleink részére meg kell oldanunk, biztosak lehetnek benne, hogy valamennyi szakterületen első kézből tudunk tanácsokat adni, megoldásokat javasolni. Saját tervező, gyártó és szerelő gárdánk van. Alvállalkozókkal természetesen mi is együtt dolgozunk, de nem függünk tőlük, nem vagyunk kiszolgáltatva nekik. Ez az együttműködő cégcsoport tesz minket igazán verhetetlenné a piacunkon. Olyan egyedülálló előnyt tudunk nyújtani a partnereinknek, amit máshol nem talál meg.

– Az önök jövője is az automatizálás? Lehet a robotépítést is automatizálni? Merre tart ez az iparág?

– Semmiképpen sem. Ez a terület nem automatizálható, viszont standardizálható, és mi ebbe az irányba szeretnénk elmozdulni, német mintára bizonyos értelemben késztermékeket kínálni. A vevőink zöme ma még teljesen egyedi, rájuk szabott gépeket kér. Idővel szeretnénk elérni, hogy – akár saját márkanéven – standard termékeinket kínálhassuk nekik. Ez mindenkinek előremutató lenne. Mi már ma is tudunk olyan gépeket szállítani, melyek VIDEOTON terméként azonosíthatóak. Saját stílusú gépeink vannak. Úgyhogy bizakodva nézünk a jövő elé, biztos, hogy rengeteg feladat vár ránk. Szépen, egyenletesen szeretnénk növekedni, lépcsőfokról lépcsőfokra, a stabilitásunkat mindig szem előtt tartva. Nőni fogunk létszámban, állományban, épületben, szaktudásban, és bízunk benne, hogy mindezekkel párhuzamosan vevőink száma is egyre csak gyarapszik.

CSEH TERÉZ

VIDEOTON

Tíz éve gyártanak gumiabroncsokat Tatabányán

Bridgestone ünnep

Ünnepeltek a Tatabányai Ipari Parkban, hiszen éppen tíz éve kezdte meg az abroncsgyártást a Bridgestone Tatabánya Termelő Kft. A japán anyavállalat, a BIRD (Bridgestone Innovative and Rational Development) fantázianevet viselő legkorszerűbb, teljesen automata gyártástechnológiáját telepítette Magyarországra.

Több mint 14,5 millió gumiabroncsot gyártottak az automata gépsorokon 10 év alatt a japán tulajdonú cégcsoport tatabányai üzemében. A több mint száz meghívott mellett az első abroncs is ott volt a teremben, mely a Bridgestone tatabányai gyárában készült.

Topolcsik Melinda ügyvezető igazgató hangsúlyozta, hogy Japán és Mexikó után – Európában először – Magyarországon alkalmazták a BIRD-X automatizált gyártástechnológiát, mellyel egyszerre akár 128 különböző méretben is képes abroncsokat készíteni a vállalat. Az innovatív technológiának és képzett szakembereinek köszönhetően a cég rugalmasan tudja teljesíteni az európai és magyar autógyártók növekvő volumenű megrendeléseit. Ma a dolgozók száma már 1100 körüli, összesen 14,5 millió abroncs készült eddig Tatabányán.

Teruo Kunitake, a Bridgestone Corporati-

on alelnöke azt emelte ki, hogy sokat tettek Tatabányán a versenyképesség megtartásáért az utóbbi évtizedben. A stabil minőség és a folyamatos fejlesztés összhangjának köszönhetően ez minden bizonnyal folytatódik. A BIRD technológia különlegességét az adja, hogy teljesen automatikusan képes elvégezni az abroncsgyártás minden lépését, az alkatrészek gyártásától kezdve, az oldalfalépítésem és a futófelület elkészítésén át egészen a kész abroncs vulkanizálásáig. Ezzel a technológiával a tatabányai üzem jobb minőségű abroncsokkal képes kiszolgálni nemzetközi ügyfeleit.

– A BIRD technológia Tatabányára telepítése jelzi vállalatunk elkötelezettségét Európa és Magyarország felé – mondta a rendezvényen **Paolo Ferrari**, a Bridgestone EMEA régiójának elnök-vezérigazgatója. – A BIRD technológiát és annak digitális utódját, az Examatiónt alkal-

mazó tatabányai üzemünk fejlesztésébe eddig összesen 450 millió eurót investáltunk. Az elmúlt 10 év folyamatos magyarországi fejlesztéseinek eredményeként a tatabányai üzem alapterülete háromszorosára, 144 400 négyzetméterre nőtt. Az új csarnokba telepített digitális gyártástechnológia révén 2017 végére 3,6 millió darabra nőtt a gyártókapacitás, melyet kétszeresére, 7,2 millió darabra szeretnénk felfuttatni 2020-ig.

A siker egyik kulcsa természetesen az, hogy kreatív, elkötelezett dolgozói legyenek a cégnek. Vannak. Közülük hetvenhatan – akik immár egy évtizede dolgoznak a vállalatnál – vehettek át emléklapot, és kaptak vastapsot, amikor a vezetők gratulációját követően összeálltak egy emlékezőes csoportképre..

FOTÓ: MAZÁN TIBOR

Az AGC innowiz gáláján jutalmazták a legjobb ötleteket benyújtókat. A kép jobb szélén Havelda Brigitta

A legjobb ötleteket világszerte bevezetik az AGC-nél

Innowiz mozgalom az autóüveggyárban

Az AGC Glass Hungary Kft. tatabányai gyárában 2012 óta működik elektronikus formában – előtte papíralapon zajlott – az innowiz rendszer, mely elnevezés az „innovation” és „wizard” szavak összevonásából ered. A gyár, illetve a cégcsoport összes gyárának dolgozói egy webes platformon adhatják be újító javaslataikat, ötleteiket, melyek közül számosat fel is használnak az autóüveg-gyártás folyamataiban. Az innowiz rendszer tatabányai koordinátorával, Havelda Brigittával beszélgettünk.

– *Hogy működik a gyakorlatban ez a rendszer?*

– Tisztázzuk előbb a fogalmakat. Egyrészt van az innowiz mozgalom, ahol egyéni fejlesztési ötletek, javaslatok benyújtására van lehetőség, emellett működik ennek egy csoportos változata is, ahol néhány fős team-ek keresik a megoldást egy-egy problémára. A felmerülő javaslatokra nemcsak úgy tekint a gyár, mint amelyek gazdaságosabbá, racionálisabbá teszik a munkát, hanem az egész rendszer egy olyan vállalati kultúra része, ahol a kollégáink érezhetik, nemcsak a fizikai munkájukra, hanem az eszközre, ötleteikre is szükség van. A dolog működőképességét bizonyítja, hogy hétről-hétre rengeteg fejlesztési javaslat érkezik be tőlük.

– *Mi lesz ezeknek a sorsa?*

– A javaslatokat értelmezem, feldolgozom, és mindig kiküldöm az azon a területen dolgozó mérnöknek, vagy területi vezetőnek szakértői véleményezésre. Péntekenként a menedzsment elé viszem a javaslatokat és a véleményeket. Ez is jelzi azt, hogy a menedzsment szá-

mára fontosak a dolgozók javaslatai, hiszen heti rendszerességgel foglalkozunk velük. A menedzsment a szakértői vélemény alapján elbírálja, hogy az adott ötletet érdemes-e, illetve meg tudjuk-e valósítani. A célunk az, hogy ezeknek a javaslatoknak legalább az 50%-a megvalósuljon. 2017-ben mintegy 700 érkezett be, és a megvalósulási arány 56%-os volt. Természetesen jutalmazzuk az ötleteket, akkor is, ha egy javaslat jó, de jelenleg éppen még nem tudjuk azokat megvalósítani.

– *Általában milyen ötletek születnek?*

– Szerintem azok a jó innowiz javaslatok, amik olyanok, hogy a fejünkre csapunk: óh, hát miért nem így csináltuk eddig is? Az egyik tavalyi nyertes innowizünket például egy csomagoló kolléga adta be. Eddig két fóliát használtunk az autóüvegek csomagolására, ő viszont rájött, ha azt a fóliát kicsit másként elfordítva rakjuk be, akkor egy is elég belőle. Ennek több hatása is van, mert nem csak költséget takarítunk meg, hanem a környezetiunket is védjük, és még időben is gyorsabb a munkafázis. Tehát ilyen, teljesen pofon

egyszerű dolgok is szóba jöhetnek, egészen a nagy hasznot hozó ötletekig. Maga a mozgalom és az értékelés egyébként felmenő rendszerű, kezdve a helyi gyáraktól a regionális, majd a világszintig. Ez azt is jelenti, hogyha egy gyárban valamilyen jó módszer beválik, akkor azt a technológiát az összes AGC üzemben, az egész világon bevezetik.

– *Az elmúlt év végén rendezték a tatabányai innowiz gálát, ahol jutalmazták a legjobb, legéletrevalóbb ötleteket. Hogy zajlott az esemény?*

– A gálát a tatabányai Angolparkban tartottuk, és azon aktív kollégák vehettek részt, akik minimum 3 innowiz javaslatot adtak be az elmúlt évben. Így az 1000 főből kb. 360 főt hívtunk meg, és ebből 170-en tudtak eljönni az eseményre. A megnyitó után egy rövid prezentációban foglaltam össze a 2017-es év történéseit. Elmondhattam, hogy jelentős, tízmilliós nagyságrendű jutalmat osztottunk ki a javaslatokat beadók között. Ezt követően a dolgozóink bemutatatták legjobb munkáikat. A csoportos fejlesztési tevékenységből is láttunk hat munkát,

A legkiválóbb javaslatok ötletgazdái

Jó hangulatban zajlott az évváró gála

és ugyanennyi innowiz javaslatot is bemutathattak. Hogy oldjuk a kissé száraz prezentációs blokkot, az egyes bemutatók között kvízkérdéseket tettünk fel, így kissé felfrissülhetett a csapat. Ezt követően átadtuk a díjakat, ugyanis nemcsak év közben kapnak az innowizekért jutalmat a dolgozók, hanem a legjobbakat – akik itt prezentáltak – még külön honoráltuk. Ezután a vacsora következett, és baráti hangulatban töltöttük el az est második felét. Nagyon örültem az est sikerének, hiszen először lehettem szervezője az év végi gálának.

– Volt-e olyan tatabányai javaslat, amely továbbjutott a regionális és világszintű gálára?

– A világversenyre most idén nem, de azt hiszem, hogy jó eséllyel indulunk jövőre, ugyanis rengeteg olyan észrevételt és visszajelzést kaptunk, amire bátran építkezhetünk. Az innowizből merített csoportos fejlesztési tevékenységeknek

van esélyük a világversenyre is kijutni, ha az európai fordulón továbbjutnak. Az európai rendezvény Belgiumban, a világversenypedig – eddig mindig Japánban rendezték – ezúttal Amerikában lesz. Szerintem – a jutalmak és az elismerés mellett – egy másik kontinensre eljutni önmagában is elég ösztönző tud lenni a dolgozók számára.

– Milyen tervekkel vágnak neki a 2018-as évnek?

– Idén az a célunk, hogy még több javaslatot tudjunk megvalósítani, és megtaláljuk azokat az erőforrásokat, amelyek ezt lehetővé teszik. Az 56%-os arányt szeretném jóval magasabbra emelni, hisz ez a dolgozói elégedettséget is növelné a jövőben, és ezáltal még több javaslatot kapnánk.

VEÉR KÁROLY

FOTÓK: NEMES KOVÁCS KATALIN

A NAGYADÓZÓKAT KÖSZÖNTÖTTÉK

Tatabánya – A város hús legtöbb adót fizető vállalkozását köszöntötték a Városháza dístermében. A cégvezetőket **Bencsik János** országgyűlési képviselő köszöntötte, majd **Schmidt Csaba** polgármester előadás keretében mutatta

be az elmúlt évben a városban végrehajtott fejlesztéseket, és ismertette, milyen nagyberuházások indulása várható a 2018-as esztendőben. Az ünnepség végén a cégvezetők biztonságlevelet és meglepetésként Tatabánya sörét és díszes korsót vehettek át a polgármestertől.

VETŐMAG BÖRZE

Berhida – Sokféle különlegességgel, csodás olasz sütőtökmagokkal, profi hibrid paprika magokkal, vetőburgonyával, a palántázáshoz szükséges kiegészítőkkel, a Rédei Kertimág kínálatával, számtalan fajta chili maggal, és szá-

rított chilikből készített csípős olajokkal várta az érdeklődőket a Berhidai Kertbarát Kör február harmadik hétvégéjén. Minden látogató a hasznos tanácsok mellé egy csomag bolti vetőmagot is kapott ajándékba.

XXVI. ROTÁCIÓ EXPO

Tata – Immáron huszonhat éve, hogy minden kora tavasszal megrendezik a Rotáció Expót. A színvonalas, hagyományosan sokrétű, sok „szereplős” nemzetközi seregszemlének az idén is a tatai olimpiai edzőtábor ad otthont március 2-án és 3-án. Az idei meglepetés **Gáborecz István** látvány fafaragó bemutatója lesz mindkét napon.

A hazai építőipar fellendülése újabb kihívásokat hozott

Egy új aranykor hajnalán vagyunk?

Soha nem feledek azt a látványt, amikor a válság előtti években egy kétezer fős német kis falu szélén kilenc toronydarúval építették a sorházakat. Irigykedve néztem, tudtam, hogy idehaza mindez elérhetetlen. Mára kiderült, hogy mégsem az. Nyolc toronydarút számoltam, miközben áthaladtam a budapesti Erzsébet-hídon – meséli örömteli élményét a Grabarics Építőipari Vállalat cégtulajdonosa, Grabarics Gábor, aki az építőipari szakma jó ismerője, tekintsük át, hol tart ma a magyar építőipar, milyen eredményeket tud felmutatni, illetve milyen kihívásokkal kell szembe néznie.

A FELLENDÜLÉS

ÚJABB KIHÍVÁSOKKAL JÁR

– Újra pezseg a magyar építőipar, az ország teli van toronydarúkkal. Ma a főváros egyetlen kerületében több van belőlük, mint a válság idején egész Budapesten. Rengeteg az építkezés, a beruházás, és ez jó jelent. Utoljára a 70-es évek nagy panelprogramjainak idején láthattunk hasonló fellendülést az építőiparban, ami akkor is – ahogy most is – krónikus munkaerőhiányba torkollott. Teli voltunk vendégmunkásokkal.

– Az élénk beruházási kedv kikényszeríti a változásokat, melyek zöme áremelkedés formájában nyilvánul meg. Robbanásszerűen nőttek az anyagárak, a munkaerő és az alvállalkozói díjak. Hétről hétre drágult a szakipari munka: a hidegburkolás, a festés ma már kétszer, a homlokzati hőszigetelés kivitelezése háromszor annyiba kerül, mint a válság előtt vagy alatt, hogy csak néhány példát említsek. Önmagában véve, ezzel nincs is semmi baj, hiszen a tisztességes megélhetéshez tisztességes jövedelem kell, hogy párosuljon. A problémát abban látom, hogy ezek a gomba módra szaporodó mikrovállalkozások – szó szerint egy mikrobusznyi szakember – sajnos nem tudják kellőképpen megbecsülni új helyzetüket.

Nem élnek, hanem visszaélnek azzal, nincs meg az a vállalati kultúra, ami biztosíthatná, hogy a díjakkal a realitásokhoz közelítsünk. Aránytalanul többet fizetnek az embereiknek, divatba jött a heti fizetés, ami lassítja a vállalkozásokat, a kicsiket és a nagyobbakat egyaránt. Mindezt indokolatlannak tartom. Ahogy annak idején harcoltam azért, hogy az utalások 30 napra történjenek meg, most azon dolgozok, hogy ez a 30 nap most is megmaradjon. Mert ennek van racionalitása.

– Az áremelkedések elsősorban a generálkivitelezőket sújtották, akik még a drágulás előtt kötötték meg szerződéseiket, alacsony áron. Néhol sikerült kompromisszumot kötniük, néhol elszenvetk a veszteségeket. A jó cégek nyilván túl fogják élni ezt az időszakot, és a friss vállalatok már igazodnak a piaci környezethez. Ezen a téren tehát stabilizálódni látszik a helyzet.

ÁFA-KEDVEZMÉNY ÉS CSOK

– Beruházó, kivitelező egyaránt a kormányzat döntésére vár: mi lesz az áfa-kedvezménnyel, a CSOK-kal 2019 után. A bizonytalanság túlfűtötté teszi az építőipari piacot, és ez veszélyes lehet. Mindenki úgy akar ma házat építeni, hogy azt 2019 végéig be is kell fejezni. Mind-

ez azonban ilyen kapacitás-lekötöttség mellett egyre inkább kivitelezhetetlen.

– Célszerű lenne továbbvinni a kedvezményeket, mert egyre több jel mutat arra, hogy a lakosság igényt tart ezekre. A házasság, a gyerekvállalás olyan döntés, melyhez idő kell, ezért a CSOK egyfajta természetes késésben van. A család- és otthonalapítást jól meg kell fontolni. A folyamat azonban láthatóan beindult, zsúfoltak a házasságkötő termek, divatba jött az esküvő. A CSOK-ot hagyni kell tehát, hogy legyen ideje felfutni. Ehhez viszont továbbra is meg kell tartani az áfa-kedvezményt is. Ha ez túlságon megterhelné az államkasszát, egészséges kompromisszumként az 5%-ot 7-9%-ra emelhetnénk. Ez valószínűleg még nem venné el a beruházási kedvet, ugyanakkor összességében jelentős áfa-bevételnövekedést jelentene az állam számára.

– Azt sem szabad elfelejteni – ahogyan a 2000-es évek elején sajnos ez megtörtént –, hogy a lakásépítésnek rengeteg egyéb hozadéka is van. Az új házba rendszerint új berendezés, új bútor dukál. Ez élénkíti a kereskedelmet és újabb áfa-bevételeket hoz a közös kasszába.

– A piac tehát már igényli a kormány bejelentését, ami annál is sürgetőbb, mert a túlfűtött építőipari piac együtt jár a minőség romlásá-

val, az indokolatlanul drága vállalási díjakkal, a kapkodással és a felelőtlen vállalkozásokkal. Itt lenne az ideje lenyugtatni a piacot.

PAKS II., MODERN VÁROSOK PROGRAM, PUSKÁS STADION

– A paksi beruházás jelentős mértékű munkát ad majd a hazai építőipar szereplőinek, amihez nagy erőkert kell majd koncentrálni. Ha emellett fenn akarjuk tartani – márpedig célszerű lenne – az új lakásépítés jelenlegi évi 30 ezer körüli értékét, akkor egészen biztos, hogy elkerülhetetlen a külföldi munkaerő bevonása.

– Az ukrán munkaerővel kapcsolatos tapasztalatok kifejezetten jók. Dolgosak, technikailag nincsenek elmaradva, sőt sokszor jobb teljesítményre képesek, mint a hazaiak. Háborús helyzetük miatt sokan keresnek munkát. Az egész szakmának, sőt az egész országnak érdeke, hogy vendégmunkásként minél nagyobb számban befogadjuk őket. Munkájukkal a magyar GDP-hez járulnak hozzá. Jelenlétük tehát országunk építését szolgálja.

– A vendégmunkások alkalmazása mellett szól az is, hogy az egész ország területén egyszerre indultak be a Területfejlesztési Operatív Programok. A vidékfejlesztéshez csatlakozik továbbá a Modern Városok Program, készül a Puskás Stadion és emellett működnek az uniós projektek is, melyek várhatóan valamilyen formában és mértékben 2020 után is folytatódni fognak.

A SZAKKÉPZÉST ÉRDEMES LENNE

A SZAKMA KEZÉBE ADNI

– Minden eddiginél jobban érzékelhetőek a szakmunkásképzés hiányosságai. Alig-alig látni képzett fiatalot az építőiparban, ellenben rengeteg olyan van, akinek valójában nem adtunk értékes tudást a kezükbe. Vagy, mert elmaradt a képzésük, vagy, mert éppen hogy túlképeztük őket, a gyengébb képességeiket is arra sarkalva, hogy mindenáron diplomát szerezzenek, amivel aztán semmit sem tudtak kezdeni. Most, mintha picit megtorpanni látnám mindezt. Sok támadás érte a sajtóban azokat, akik a szakképzés mellett tették le a voksukat, hogy miért nem a felsőoktatást támogatják inkább. Én úgy gondolom a kettő között nincs ellentét. Csúpan annyi a teen-

dő, hogy vissza kell térnünk a régi, jól bevált rendszerünkhöz, melyben lehetett tudni, hogy aki 4-es, 5-ös eredménnyel végzett el egy iskolát, annak vannak esélyei a továbbtanulásra, a diplomaszerezésre, míg a közepes vagy gyengébb tanulók okosabb, ha a szakmunkásképzésben, a középiskolákban tanulnak ki egy olyan szakmát, amivel aztán boldogulnak majd az életben. „Játékdiplomák”-ra rábeszélni ezeket a fiatalokat óriási veszteség: megélni nem tud belőle, ugyanakkor itt áll egy ország megfelelően képzett szakemberek nélkül, és munkaerő importra szorul. Konjunktúra idején persze ez indokolt, de nem mondhatunk le saját munkakultúránkról, saját képzésünkről. A szakmunka mára felértékelődött, jó megélhetést biztosít, ideje meggyőznünk erről a fiataljainkat is.

– Meggyőződésemmel emellett, hogy a képzési problémáink megoldásáért maga a szakma tehetne a legtöbbet, ha ehhez megkapná anyagi oldalon is a megfelelő támogatást. Ma az építőipari szakma a szakképzési hozzájárulás tekintetében nettó befizető, azaz többet fizet be, mint amit az állam a szakembereinek képzésére fordít. Ha ezek fölött az összegek fölött maga a szakma diszponálhatna, egészen biztosan csábítóbb és hatékonyabb képzési körülményeket tudna teremteni.

– Egyre fontosabb lenne a munkaerő tartalékainkat is aktivizálni, a ma még képzetlen, vagy félig képzett munkaerőt a lehető leggyorsabban kiképezni, és munkába állítani. Sok olyan – főleg roma származású – dolgozó érkezik az építőiparba, akiknek jelentős része semmit sem ért a szakmához. Dolgozni akarnak, nem lehet rájuk panaszkodni, megtesznek minden tőlük telhetőt, de megfelelő szaktudással ők is és a munkaadók is jobban járnának.

AUTOMATIZÁLÁS – ELŐREGYÁRTÁS AZ ÉPÍTŐIPARBAN

– A gépesítés, az automatizálás, az üzemi előregyártás ismét előtérbe került. A statisztikák jól mutatják, hogy Németország ezen

a téren sokat fejlődött az elmúlt időszakban. Mi magunk is igyekeztünk követni a trendeket. Hevesi üzemünkben a legkeresettebb előregyártott elemek mellett új termékek fejlesztésén is dolgozunk, úgynevezett látszóbeton termékekkel szeretnénk a piacra kijönni. Emellett csarnokszerkezetek gyártásával is foglalkozunk az új üzemünkben. Elsősorban saját versenyképességünk javítása a cél, hogy minél gyorsabban, hatékonyabban tudjunk akár hagyományos lakóházakat, akár szállodákat, vagy más hasonló jellegű épületeket készíteni. Konkrét, nagyszabású fejlesztéseket hajtottunk végre az üzemben, gyártóeszközöket vásároltunk. A termelés már részben elindult, márciustól pedig már teljes kapacitással működhetünk.

– A munkaerő kiváltása elengedhetetlenné teszi a gépesítést az építőiparban is. Éppen ezért jókor érkezett - az ÉVOSZ javaslatát elfogadva - az a 20 milliárd forintos kormányzati támogatási keret, melyet a közepes méretű építőipari cégek vehetnek majd igénybe, technikai fejlesztésre, hatékonyságnövelésre, gépbszerzése. Az 50 millió és 1 milliárd forint közötti támogatási összeg egyfajta hiánypótló forrás lesz azon építőipari vállalatoknak, akik az uniós lehetőségekkel nem tudtak élni.

EGY ÚJ ARANYKOR

HAJNALÁN VAGYUNK?

– Jó pályán van tehát a magyar építőipar. Kihívások persze vannak, de ezek örömteli nehézségek, amikkel szembe lehet nézni. Ilyen volumenű építkezések valamikor a rendszer-váltás előtti években voltak utoljára Magyarországon, amikor az iparosítás idején a nagy lakótelepeink épültek. Azt megelőzően pedig csak a kiegészítést követő években, aminek produktumait azóta sem tudtuk meghaladni. Jó lenne hinni, hogy most egy ahhoz hasonló aranykor hajnalán vagyunk, s ez a növekedés, a lendület akár több évtizedig is eltarthat.

CSEH TERÉZ

Adójogszabályi-változások, pályázatok, Jogpont és alternatív vitarendezés

KISZÖV szakmai konferencia

A Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség „KISZÖV” minden év elején nyílt szakmai konferenciát szervez tagjai számára a társérdekképviselések képviselőinek meghívásával. Idén január 25-én az Edutus Főiskola adott otthont a rendezvénynek. A résztvevők a megyei Kormányhivatal, az Adóhivatal vezetőitől és kiváló szakembereitől első kézből tájékozódhattak az aktuális jogszabályi változásokról, a foglalkoztatással összefüggő pályázati lehetőségekről. Az idei tematikában emellett kiemelt figyelmet kaptak a Jogpontok projekt Munkaügyi Tanácsadó és Alternatív Vitarendezési Szolgálatról szóló előadások is.

Dr. Petőcz Erzsébet, a Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség ügyvezető igazgatója megnyitójában köszöntötte a konferencia résztvevőit, kiemelve a meghívottak közül Dr. Kancz Csaba, a Komárom-Esztergom megyei Kormányhivatal kormány megbízottját, Karácsonyi Norbert a Megyei Adóigazgatóság igazgatóhelyettesét, Dr. Veres Zoltán, Komárom-Esztergom Megye jegyzőjét.

Az igazgató elmondta, hogy a KISZÖV által végzett érdekképviseleti tevékenység fókuszba 2018-ban is a vállalkozások működésének folyamatos segítése; elsősorban naprakész, hiteles, folyamatos információkkal, hatékony pályázati tevékenységgel, a maihoz hasonló szakmai rendezvények szervezésével.

E tevékenységi paletta rendkívül színes, amit jól mutat, hogy a Szövetségnek a megye valamennyi szervezetével – mely kapcsolatban áll a vállalkozásokkal – együttműködési megállapodása van. A rövid tájékoztató után az esemény házigazdája felkérte köszöntője megtartására a megyei kormány megbízottat.

Dr. Kancz Csaba beszédét az elmúlt év közigazgatást érintő eseményeinek, eredményeinek ismertetésével kezdte. Megtudhattuk, hogy a kormányablakoknál ma már 1600 ügyet intézhetünk, illetve új szolgáltatásként Tatabányán, Esztergomban, Komáromban, Kisbén, Tatán és Dorogon 89 adóügyet is lebonyolíthatunk. Jelentősen meggyorsította a közigazgatási eljárásokat, hogy az ügyek zöme járási szintre került, illetve, hogy másodfokon

a Megyei Kormányhivatal lett az illetékes döntéshozó.

A Kormányhivatal első embere az e-közigazgatás, az e-egészségügy kihívásairól is beszélt. Elmondta, hogy a szolgáltatások egy része ma már elektronikusan is elérhető, a teljes körű ügyintézéshez azonban elengedhetetlen a megfelelő internet-szélesség. Ezt a kormány 2019-re a legkisebb településen is biztosítani fogja. A Kormány megbízott az Ügysegédi rendszerre is felhívta a figyelmet, melyet jellemzően az idősebb állampolgárok vesznek igénybe. Hívásra az ügysegéd helyszínre megy, és laptopján, az e-rendszeren keresztül azonnal intézi a kívánt ügyet, így segítve rászoruló honfitársainkat.

Dr. Kancz Csaba szót ejtett a bürokrácia-csökkentés lépéseiről is, és röviden felvázolta a foglalkoztatást érintő legfontosabb kérdéseket, kihívásokat. Ügy fogalmazott: – Az utolsó pillanatot vagyunk, hogy lépéseket tegyünk az ország szakmunkás-ellátottságának biztosításához. Ezt szolgálja a duális képzés rendszere, illetve ezt segítik a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya által a vállalkozásoknak biztosított képzések, szolgáltatások, a támogatott foglalkoztatási formák is.

Dr. Petőcz Erzsébet a témához kapcsolódóan elmondta, hogy a megyei munkáltatói szervezetek kezdeményezték egy megyei érdekvédelmi és érdekegyeztető tanács létrehozását, elsőként Tatabánya Város Önkormányzatával annak érdekében, hogy a vállalkozások és az önkormányzat között egy példaértékű együttgondolkodás és együttműködés alakuljon ki.

Az érdekegyeztető tanács létrehozásáról készített írásos anyagot tanulmányozásra átnyújtotta Dr. Kancz Csabának, és kérte a kezdeményezés felkarolását.

Karácsonyi Norbert az Adóhivatal aktuális feladatairól adott tájékoztatást, majd kollégájának, a NAV ügyfélkapcsolati osztály-vezetőjének, Harmat Ferencnének adta át a szót, aki az ART, SZJA, KATA, KIVA szabályainak változásairól, illetve az aktuális járulékokról tartott előadást. Az adójogszabályokról szóló blokkot Nemesné Mészáros Erika, a NAV ügyfélkapcsolati ügyintézője zárta, aki a társasági adó-, az ÁFA- és illetéktörvényről beszélt. A foglalkoztatást érintő aktuális információkat, kiemelve az NFA-2017 MKKV-k munkahelyteremtő beruházásait támogató pályázatot a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának jogásztól, dr. Mózes Istvántól ismerhettük meg.

A szendvicsebédet követően a „Közép-Dunántúli Jogpontok” elnevezésű projektről, illetve általánosságban a Munkaügyi Tanácsadó és Alternatív Vitarendezési Szolgálatról dr. Krausz Róberttől hallhattunk egy összefoglalót. A részletekbe, a szolgálat kkv-kat érintő szerepéről és előnyeiről dr. Takács Gábor érdekesítő előadása vezetett be a hallgatóságot.

A konferencia Dr. Petőcz Erzsébet zárszavával ért véget, a KISZÖV vezetője röviden összefoglalta az eseményen érintett kérdéseket, kiemelve egy-egy előadás legfontosabb elemeit.

CSEH TERÉZ

Képzési támogatás a létszámbővítés érdekében

A Dunaferre fejlődési pályára állt

A Dunaferre átvészelte a rendkívül nehéz acélpári piaci korszakot, a hosszú távú stratégia helyes kijelölésével a vállalat megerősödött, és fejlődési pályára állt - hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Budapesten tartott sajtótájékoztatóján.

Hozzátette: a 2008-as válságot követően tavaly a vállalat a legjobb évét produkálta, sikeresen lezárta a modernizációs programját, nemrégiben pedig az idei évre 15 százalékos átlagos béremelésről tudott megállapodni a munkavállalók képviselőivel. **Szijjártó Péter** elmondta: a magyar kormány a Dunaferre létszámnöveléséhez képzési és tanműhely támogatást nyújt, és emlékeztetett arra, hogy ugyanezt a célt támogatja a munkavállalók mobilitását segítő szabályozási környezet is.

A miniszter emlékeztetett arra, hogy a 2008-as válság után a Dunaferre a túlélésért küzdött, több ezer család egzisztenciája volt veszélyben. A világpiaci folyamatok alakulása a vállalatot nem segítette, az acélpár globális és európai változásai a Dunaferre ellen dolgoztak. Szerinte a tudatos fejlesztési politika, a kormány, a vállalat és a város együttműködése révén tudta a Dunaferre 2017-ben növelni termelését, és tudott piaci sikereket elérni.

A vállalat előtt álló pozitív kihívásnak nevezte a miniszter, hogy a paksi atomerőmű bővítése, illetve a magyar autópár növekedése jelentős acélkeresletet generál, a Dunaferre pedig meg

kell valósítani azt a programot, amely versenyképes, első körös autópári beszállítóvá teszi a céget. Az európai acéltermelés komoly kihívásokkal küzd, az Európai Unió 170 millió tonna éves termelésével a második legjelentősebb szereplője a globális acélpárnak Kína után, ahol 350 millió tonna kihasználatlan termelési kapacitás van, ami jóval több, mint az EU egész éves acéligénye. Ezért Magyarország támogatja az unió törekvéseit az európai acélpár megvédésére, és elsőként csatlakozott ahhoz a G20-as fórumhoz, amelynek célja a világpiaci kihasználatlan kapacitások ésszerű csökkentése.

A sajtótájékoztatón **Evgeny Tankhilevich**, az ISD Dunaferre Zrt. vezérigazgatója az elmúlt év sikerének nevezte, hogy a vállalat jobb gazdasági helyzetbe került, és jelentős béremelést, juttatást tud adni munkavállalóinak.

Galambos Dénes, a térség országgyűlési képviselője arra hívta fel a figyelmet, hogy a bérmegállapodás a Dunaferrenél közvetlenül mintegy 6 ezer munkavállalót érint, és 12 ezer ember sorsát határozza meg.

HORVÁTH

75 MILLIÁRDBÓL FEJLŐDIK VESZPRÉM

Veszprém - A Modern Városok Program veszprémi fejlesztéseiről tartott sajtótájékoztatót **Kósa Lajos**, a programért felelős tárca nélküli miniszter. Elmondta, hogy az összesen 3500 milliárd forintos program az ország valaha volt legnagyobb vidékfejlesztési programja, aminek keretében 23 megyei jogú város több mint 250

projektre szerződött a kormánnyal. A keretösszegeből Veszprémnek mintegy 75 milliárd jut, amiből 11 milliárdot már át is adtak az önkormányzatnak.

KÉT ÜZLETET NYITOTT ÚJRA A SPAR

Tatabánya - Bicske - Összesen közel 3 milliárd forintból modernizálta a tatabányai INTERSPAR

áruházat és a bicskei supermarketet a SPAR Magyarország. A 17 éve megnyitott, most kívülről megszépült, és bővülő szolgáltatásokkal újraindító tatabányai hipermarketet decemberben adták át.

MODERNIZÁLJÁK A SZÍVKÓRHÁZAT

Balatonfüred - Országosan is kuriózumnak számító betegazonosító rendszert vezetnek be az Állami Szívkórházban. A pályázati forrásból finanszírozott új rendszer ősztől működik majd. Országosan is egyedülálló újdonság, hogy az orvosok a medikai rendszerhez csatlakozó mobil eszközzel a beteg karszalagján lévő vonalkódot leolvassva azonnal hozzájutnak a legfontosabb információkhoz a páciensről.

Az új agrárkutató-centrummal a jövőbe fektetünk

Agroverzsum – épül a látogatóközpont

Korábbi lapszámunkban már olvashattak arról, hogy a közeljövőben Martonvásáron egy 9 milliárd forintos állami beruházás keretében új, világszínvonalú agrárkutató-centrum és látogatóközpont épül. Arra voltunk kíváncsiak, hol tart a projekt, mikorra várhatóak az első, már a nagyközönség számára is megtekinthető eredmények. Ellátogattunk Martonvásárra, a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpontjába és erről kérdeztük Szekeres Zsolt projektvezetőt, valamint dr. Bajzáth Juditot az Agroverzsum névre keresztelt, most készülő látogatóközpont szakmai vezetőjét.

– Mikor indultak a beruházások, milyen céllal, és mi az, amit eddig már sikerült megvalósítani?

– A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpontjának két nagyszabású projektjét még 2015-ben egy kormányhatározat rögzítette, mely szerint egy új agrárkutató - és az ehhez kapcsolódó látogatóközpontot hoz létre az akadémia Martonvásáron - *kezdi beszélgetésünket Szekeres Zsolt, projektvezető.*

– Az egyik fejlesztés célja, hogy a ma még több telephelyen működő intézet egységeit – az állatorvos-tudományi részleg kivételével – egy helyre vonja össze, és itt egy világszínvonalú, a XXI. század kihívásainak is megfelelni képes kutatóbázist hozzon létre. A másik beruházás, a látogatóközpont pedig arra lesz hivatott, hogy az itt felhalmozott tudást, az eredményeket, az agrárkutató népszerűsítse. A munka elkezdődött, a tervek, koncepciók készítése, a közbeszerzések egy része folyamatban van. Elsőként a látogatóközpont és az azt körülölelő park, illetve kert fejlesztése indulhatott el. A volt kiskastélynak csupán a falai maradtak meg – ez lesz a látogatóközpont bázisa –, mellé építünk egy új fogadóépületet, vendéglátóegységet, egy kis kávézóval. Az előtte lévő kertet, mely az Akadémia területe, illetve a mellette lévő egyházi területet is megújítjuk. – Óriási lökést adott a projektnek, hogy dr. Bajzáth Judit került a látogatóközpont élé-

re, mint szakmai vezető. Személyében egy jelentős szakmai múlttal, és nagy tapasztalatokkal rendelkező vezetőt kaptunk, aki elég fantáziát látott az új létesítményben ahhoz, hogy feladja a Természettudományi Múzeumban töltött 25 éves karrierjét. Tavaly nyár óta számíthatunk a munkájára, így gyakorlatilag már a látogatóközpont tervezésétől kezdve be tudott kapcsolódni a folyamatokba. Minden részletében ismeri az új épületet és környezetét, amit vélhetően könnyebb lesz a megfelelő tartalommal feltölteni. Mert nem kétséges, az lesz a nagyobb kihívás.

– Mithetem mártudnia az Agroverzsumról?

– Az új létesítmény, célját tekintve egy tudománykommunikációs központ lesz – *fog hozzá az intézmény bemutatásához dr. Bajzáth Judit.* – Az Akadémiai törvény nem csak azt mondja ki, hogy alapkutatásokat kell végezni, de arról is rendelkezik, hogy ezek eredményeit közzé kell tenni, a társadalom számára hasznosítani kell. Ez alatt a törvény alkotói nem csak a közvetlen gazdasági hasznot értik, hanem az egyéb módon történő ismeretterjesztést is. Modern kifejezéssel élve ezt nevezzük tudománykommunikációnak. Mindez a problémamegoldó gondolkodásra tanítja a közönséget. A legfőbb eszközei a kiállítások, szakmai programok. Nem véletlenül kapta az új intézmény a sokatmondó Agroverzsum nevet, mely egy

tudományos élményközpontot takar, ami mögött ott van a teljes akadémiai tudástár.

– Nem titkolt szándékunk az sem, hogy szeretnénk a tudománykommunikációt intézményi szintre emelni, és ilyen minőségünkben az akadémia zászlóshajójává válni. Eddig ugyanis ennek egyes elemei elszórtan, különféle jeles napokhoz kötődő eseményekben öntöttek formát, olyanokban, mint például a Tudomány Napja, vagy a Kutatók Éjszakája. Az Agroverzsum lesz az első olyan létesítmény, amely képzett munkatársainak kifejezetten az lesz a feladata, hogy a keletkezett agrártudományos eredményeket intézményi keretek között népszerűsítsék.

– Kinek, és mit szeretnének megmutatni?

– A szakmai tartalmat az Akadémia tudományos munkatársainak bevonásával, illetve egy tudománykommunikációval foglalkozó külsős szakmai csapattal együtt fejlesztjük – *ismerteti a tartalomfejlesztés háttérét a szakmai vezető.* – **Vásárhelyi Tamás, Palugyai István és Kárpáti Andrea** tudománykommunikációt tanít az Eötvös Lóránt Tudományegyetemen, ők kezdték meg a szakmai program kidolgozását, melyhez tavaly nyáron én is csatlakoztam.

– A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Kutatóközpontja négy tudományos intézményből áll, a Mező-

gazdasági, a Növényvédelmi, a Talajtani és Agrokémiai, valamint az Állatorvostudományi Intézetből. Az agráriummal kapcsolatos tudományok széles spektrumát ölelik fel ezek a kutatási egységek. Az itt folyó munka a mai, modern kor környezeti, gazdasági kihívásaira keresi a válaszokat, olyanokra, mint a klímaváltozás, a szárazság, az extrém időjárási jelenségek hatásai. Nagyon szép eredményeket tudunk felmutatni. Világszínvonalúak például a Mezőgazdasági Intézet gabonanemesítési eredményei, melynek alapjait többek között **Papp Endre** vezetésével, még 1953-ban tették le azzal, hogy Európában az első kukorica hibridet előállították. Erről a magyarok alig tudnak valamit, pedig a mindennapi életünket alapvetően meghatározó tudományos előrelépés volt. Ma is olyan világszínvonalú kutatási munka folyik Martonvásáron és a három budapesti intézetben, amelyről kevés szó esik a hétköznapi életben. Pedig ezt érdemes megmutatni az embereknek. Óriási beruházásról beszélünk, aminek a költségeit a magyar állam viseli, az a legkevesebb, hogy informáljuk a társadalmat arról, hogy jó dolgokra fordítódnak ezek a forintok, hogy mindez nem egy egyszeri kiadás, luxus, hanem befektetés a jövőbe.

– A látogatóközpont egyik célja, hogy a tudomány területére csábítsa a fiatalokat. Szeretnénk, ha megismernék az agráriumot minden szépségével, nehézségével együtt. Ahhoz, hogy a magas színvonalú agrártudományi kutatásnak folytatása is legyen, gondoskodnunk kell az utánpótlásról. Tehát egyfajta pályamentő szerepet is betölt majd ez a létesítmény.

– A kiállítások, a programok a tapasztalásos tanulás módszerére épülnek majd, labor- és kézműves foglalkozásokkal. Elsősorban az általános iskola 7-8. osztályosaira és a középiskolásokra számítunk, de – a projekt turisztikai, üzleti lábával együtt – olyan komplex kínálatot nyújtunk majd, mely a

családok, a fiatal felnőttek, és a nyugdíjas korosztály számára is különleges élményt adhat.

– *Milyen eszközök állnak mindehhez a rendelkezésükre?*

– Az interaktív tárlatok, kiállítás-sorozatok – mondja a részletekre térve a szakmai vezető – a modern technika szinte valamennyi vívmányát felhasználják. Nem csak a valós, kézzel fogható tárgyakat mutatunk be, de segítségével hívjuk a virtuális világ lehetőségeit is. A folyamatokat multimédiás programok segítik majd megérteni, felismerni, milyen döbbenetesen sok idő, energia és tudás áll a mögött a néhány perc mögött, mikor bekapunk néhány fatnyi finom pékárut. Az emberek megérthetik, mi minden kellett ahhoz, hogy a vadnővényektől eljussunk a mai termesztett gabonáig, leküzdvé a környezetváltozások, a szárazság nehézségeit, jó minőségű talajon elérve a megfelelő terméshozamot, rezisztenssé téve a növényt a kártevőkre, és akkor még nem is beszéltem a termés begyűjtéséről, és feldolgozásáról. Sok ezer év előzmény, minimum tíz év kutatómunka, és jó pár év termelésfejlesztés áll még egy egyszerű zsemle mögött is. Erre nem gondolunk mi, egyszerű fogyasztók.

– A kínálatunkat az teszi teljessé, hogy a fejlesztés a Brunszvik-kastély parkjában történik, mely egy szépen gondozott angolkert, és itt van a Beethoven Emlékmúzeum is. Témáink – a mezőgazdaság, a tudomány, a zene – ezernyi ponton összeérnek, elég, ha csak a jeles napokra – szüret, Ferenc napja –, vagy épp a komolyzenei programokra gondolunk. Ehhez jön még különleges történetével a Brunszvik-család. A maguk korában rendkívül innovatívnak számítottak. **Brunszvik Ferenc** angolszász mintára épülő gazdaságával, elsősorban juhtenyésztőként vetette meg az alapjait a korszerű hazai mezőgazdaságnak. A Brunszvikok emellett a zenében is jeleskedtek. Maguk is muzsikáltak, de Beethoven is többször megfordult

martonvásári kastélyukban, baráti viszonyt ápolt a családdal. De említhetném Brunszvik Terézt is, akit a magyar óvoda-, művelődés- és nevelésügy apostolának tartunk. Így kapcsolódik be a komplex szolgáltatásaink körébe a város által fenntartott Óvodamúzeum is.

– Az önkormányzattal más téren is együttműködünk. Megállapodást kötöttünk, hogy a Brunszvik-kastély előtti kertet – amit ma előkertnek hívunk –, szintén felújítjuk, visszanyeri eredeti határvonalait, és megnyitjuk a város, a látogatók előtt. Fenntartását az önkormányzat vállalta. Így az összefogásnak köszönhetően a régió gyarapodhat egy olyan nyilvános, ingyenesen látogatható angolkerttel, mely korábban csak korlátozottan volt megtekinthető.

– *Mikor vehetjük mindezt birtokba?*

– Májusban nyitjuk meg a megújult kertet, a látogatóközpont épülete pedig augusztus 20-ára készülhet el – válaszol kérdésemre a projektvezető. – Ezt követően lesz módunk a szakmai programok betelepítésére. Az Agroverzum Látogatóközpont, a park, a Beethoven Emlékmúzeum és a kert együttes átadását, a tényleges nyitást a szeptember végi Kutatók éjszakájára tervezzük.

– Az ideérkezőket nem csak a látogatóközpontban, hanem a kertben és a parkban is várják majd attrakciók – veszi vissza a szót dr. Bajzát Judit. – Olyan tanösvényt fogunk kialakítani, amely informálja majd az érdeklődőket a kastélyról, a parkról, a kutatótömbörről, a Brunszvik-családról és Beethovenről. – Az itt létrejövő teljesen egyedi tudományos-kulturális környezet egészen biztosan páratlan lesz az országban. Egyszerre lesznek jelen a természetvédelem, a kulturális örökség, a tudomány, a zene- és a művelődéstörténet értékei. Ez egy olyan hely lesz, ahol a régi és a mai kor gényusaival egyaránt találkozhatunk – mondja mosolygva a szakmai vezető.

Jön az uniós adatvédelmi rendelet, változik a munkavállalók élete is

Új adatvédelmi törvény - 2018

2018. május 25-én hatályba lép az Európai Unió adatvédelmi rendelete (General Data Protection Regulation, GDPR), mely egységesíti a 28 tagállam adatvédelmi rendelkezéseit, és felülírja a nemzeti jogszabályokat. A GDPR elsősorban a személyek jogait, másodsorban pedig a társaságok kötelezettségeit bővíti.

Mivel a munkáltató a munkaviszony során a munkavállalók személyes adatait kezeli, ezért adatkezelőnek minősül, így vonatkozik rá a GDPR. A GDPR szabályainak megsértése esetén bírság szabható ki, melynek mértéke 20 millió euró vagy a vállalkozás előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának 4 százalékát kitevő összege is lehet.

A GDPR megengedi, hogy tagállamok jogszabályban vagy kollektív szerződésekben az előírtaknál pontosabb szabályokat állapítsanak meg a munkavállalók adatkezelésével kapcsolatosan, a toborzástól a munkaviszony megszűnéséig. Ilyen lehet például annak meghatározása, hogy munkaszerződésben található adatvédelmi hozzájárulás mikor tekinthető érvényesnek. Minden tagállamnak legkésőbb 2018. május 25-ig kell értesíteni a bizottságot ezen rendelkezésekről. Magyarországon jelenleg nem fogadott még el e témában részletesebb rendelkezéseket.

Zempléni Kinga munkaügyi ügyvéd szerint az alábbiakat kell megtenniük a munkáltatóknak az elkövetkező hónapokban:

- Átnézni a jelenlegi HR szerződés mintákat, szabályzatokat és megállapítani, hogy a GDPR-nek mely részek nem felelnek meg.
- A GDPR rendelkezései alapján módosítani a mintákat és új eljárásokat bevezetni.
- Mintaválaszokat kidolgozni adatkérések esetén, annak érdekében, hogy a GDPR-nek megfelelően kommunikáljon a társaság.
- Az informatikai rendszert oly módon módosítani, hogy könnyen kereshetők legyenek az egyes munkavállalókra vonatkozó személyes adatok.
- Az adatvédelemmel foglalkozó munkatársak részére megfelelő adatvédelmi tréninget biztosítani.
- Lehetőség szerint egy online rendszer kialakítása munkavállalók személyes adatai-

nak tárolása és hozzáférése céljából.

- A GDPR munkáltatókra vonatkozó szabályai
- Tájékoztatás és hozzájárulás

Jelenleg általában a munkaszerződés tartalmaz egy rövid összefoglalót a személyes adatok kezeléséről és hozzájárulást is harmadik személy részére történő adattovábbításhoz. A jövőben a foglalkoztatás során a munkáltató a munkavállaló személyes adatait csak bizonyos esetekben kezelheti jogszerűen, ezért fontos, hogy a munkáltató helyesen állapítsa meg az adatkezelés jogalapját. Ennek megfelelően, májusig a munkáltatónak át kell vizsgálnia a munkaszerződés mintát és megállapítani, hogy egyes adatokat milyen jogcímen kezelik. A munkáltatóknak vélhetően egy részletesebb adatvédelmi tájékoztatást kell a munkaszerződésbe vagy az adatvédelmi szabályzatba foglalniuk, illetve egyedi hozzájárulásokat kérni adatok kezelésére.

A GDPR MUNKÁLTATÓKRA VONATKOZÓ SZABÁLYAI

Munkavállaló jogai

A munkáltatónak olyan mechanizmust kell kialakítania, amely által többek között a munkavállalónak lehetősége van díjmentesen kérelmezni, illetve adott esetben megkapni különösen a személyes adatokhoz való hozzáférést, azok helyesbítését és törlését, valamint gyakorolni a tiltakozáshoz való jogát. A munkáltató ennek megfelelően köteles biztosítani a kérelmek elektronikus benyújtását lehetővé tevő eszközöket is, különösen, ha a személyes adatok kezelése elektronikus úton történik.

Adatvédelmi incidens

Az új szabályok értelmében személyes adat

jogellenes kezelése vagy feldolgozása, megsemmisítése, elvesztése, megváltoztatása esetén a munkáltatónak bejelentési kötelezettsége keletkezik a felügyelő hatóság felé. Amennyiben ez az incidens a munkavállaló személyes adatait érinti, akkor munkavállalót is értesíteni kell.

Az adatvédelmi tisztviselők

Az új általános adatvédelmi rendelet a belső adatvédelmi tisztviselő kinevezését a jelenlegi szabályoknál szélesebb adatkezelői körben teszi kötelezővé. Ha erre kerül sor, akkor fontos, hogy a munkáltató megbizonyosodjon arról, hogy valaki a szervezeténél vagy egy külső tanácsadó megfelelően felelősséget vállal az adatvédelmi eljárásoknak való megfelelésért, és elegendő tudással, támogatással és fennhatósággal rendelkezik ehhez.

Adatvédelmi hatásvizsgálat

Az új szabályok értelmében, ha az adatkezelés valamely – különösen új technológiákat alkalmazó – típusa valószínűsíthetően magas kockázattal jár a munkavállalók jogaira, személyes adataira nézve, akkor a munkáltatónak az adatkezelést megelőzően hatásvizsgálatot köteles végezni.

Adatvédelmi nyilvántartás

Megszűnik a NAIH hivatalos adatvédelmi nyilvántartása, a jövőben azonban minden munkáltatónak kötelessége adatkezelési tevékenységeiről nyilvántartást vezetni.

Adatvédelmi szabályzat

A munkáltató köteles adatvédelmi szabályzatokat elfogadni, amely az adatkezeléssel, a munkavállalók jogaival kapcsolatos főbb szabályokat tartalmazza.

A Balaton egyedülálló turisztikai régióvá válhat

Veszprém a Balaton üdülőkörzet része lett

A Balaton így még komplexebb programlehetőséget tud nyújtani a jövőben, Közép-Európa egyedülálló turisztikai régiójává válva, figyelembe véve a következő években elkölthető 370 milliárd forintos fejlesztési forrást is – hangsúlyozta Hoffmann Henrik, a Balatoni Turizmus Szövetség (BTSZ) elnöke.

Hoffmann Henrik utalt rá, hogy zajlik az egyeztetés a balatoni turizmus-irányító konzorcium létrehozásáról a Magyar Turisztikai Ügynökség, a Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete, a BTSZ, valamint két további balatoni szervezet között. A konzorcium tud majd pályázni egymilliárd forintnyi uniós forrásra, melyből létrehozhatja a balatoni turizmus munkaszervezetét és a Balaton-márka egységes megjelenítését. A Balatoni Turizmus Szövetség (BTSZ) meghatározó szereplője lesz a balatoni turizmus irányítását végző, hamarosan megalakuló konzorciumnak.

Porga Gyula, Veszprém polgármestere a régió bővítése kapcsán felidézte, Veszprém város és vonzáskörzete a Dunántúl legrégebben lakott területi egysége, vallási, oktatási központ, és egyedi kulturális-gazdasági, épített és művészeti örökséggel és természeti adottságokkal rendelkezik. Ebből fakadóan a város gazdasági-társadalmi és kulturális élete mára teljesen egybeforrt a kelet-balatoni térséggel. Mint mondta, Veszprém város és a

balatoni üdülőkörzet sem működhetett elkülönülve, a korábbi kényszerű adminisztratív gyakorlatnak megfelelően.

– *Mint ismeretes, Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében több fórumon is kezdeményeztük az üdülőkörzet határainak korrekcióját, annak érdekében, hogy Veszprém város is szerves részévé válhasson a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetnek. Ezen törekvésünknek már az elejétől kezdve támogatója volt a Balatoni Fejlesztési Tanács és a Balaton Szövetség is, amit 2013-ban Veszprém Megye Önkormányzata is jóváhagyott azzal, hogy módosította a területfejlesztési koncepciót – fogalmazott a polgármester.*

Hozzátette, lehetőséget szeretnének adni az üdülőkörzet kistelepüléseinek, hogy megjelenjenek a városban egyedi termékeikkel, és a kézműves, mezőgazdasági hagyományok ápolásában közösen vesznek részt, ami végezetül egy közös jövőkép megfogalmazásához is vezet.

HORVÁTH ROZÁLIA

AZ ÓBUDAI ÉS A ROBOTOK

Székesfehérvár - Ösztől két új robottechnikai laborral bővül az Óbudai Egyetem Alba Regia Kara egy hármass összefogás révén: Székesfehérvár MJV 55 millió 880 ezer forintot ad, a Hanon Systems Hungary Kft. ipari robotokat,

míg az egyetem robot vásárlásával és annak működtetéséhez szükséges mérnöki tudással, innovációval járul hozzá a projekthez.

LOGISZTIKAI KÖZPONTOT ÉPÍTENEK

Tatabánya - A német tulajdonú Rudolph Logistika - a Raflatrac egykori telephelyén - 17 ezer négyzetméterrel bővíti meglévő raktárát. Az elsősorban autóiipari vállalkozásokat kiszolgáló szállítmányozó és "előszerelő" vállalat újabb iparágak

megrendelőit igyekszik megnyerni szerződéses partnernek.

A VEOLIA ÁTVIZSGÁLJA AZ ERŐMŰVET

Ajka - Megkezdődött az ajkai erőmű több lépésből álló, teljes körű átvizsgálása, miután 2017. december 28-án a Bakonyi Erőmű Zrt. többségi tulajdonrészét hosszú távú szakmai befektetési céllal megvásárolta a Veolia Energia Magyarország Zrt. A nemzetközi cégcsoport hazai leányvállalata komoly tapasztalattal rendelkezik biomassza alapú, illetve vegyes energiaforrással működő erőművek üzemeltetésében és korszerűsítésében, számos magyarországi hőerőmű felújítását tervezte és valósította meg sikeresen. Célja, hogy az ajkai erőmű is Magyarország legkorszerűbb létesítményei között foglaljon helyet.

Magyar Levente,
a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke

A támogatás idén eléri a 250 millió eurós léptéket

Vajdasági gazdaságfejlesztési program

A magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programja 2018-ban eléri a 250 millió eurós léptéket, ami azt jelenti, hogy betartották azt a 2015-ös ígéretet, amely szerint rövid idő alatt új jövőképet adnak a vajdasági magyarságnak, és a vajdasági magyar gazdaságot új alapokra helyezik - emelte ki Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára Bácskossuthfalván, ahol a program újabb pályázatait hirdették meg.

Hozzátette, hogy amikor két és fél évvel ezelőtt meghirdették a gazdaságfejlesztési programot, akkor nem ígérték, hogy egyik napról a másikra könnyebb vagy kevésbé küzdelmes lesz az élet, *"de azt ígértük, hogy egy olyan perspektívát nyitunk a vajdasági magyar közösség előtt, amilyen a korábbi évtizedekben nem volt várható és elképzelhető"*.

Mint mondta: ezek a pályázatok és eredmények sok ezer vajdasági magyar családnak segítenek, és nyújtanak elégtételt azért, hogy úgy döntöttek, szülőföldjükön maradnak. *"Történelmi elégtételt jelent azért a rengeteg nehézségért, amelyen ez a közösség átment az elmúlt száz évben"* - emelte ki Magyar Levente.

Hozzáfűzte: a sikerhez elengedhetetlen volt az, hogy a szerb kormány támogatta a programot. Emellett jelentősen hozzájárult a sikerhez az a pozitív légkör, amely a magyar-szerb kapcsolatokat jellemzi az utóbbi években, illetve az a stratégiai mélységű szövetség és partnerség, mely kialakult a

két állam között. *"A vajdasági magyar közösség szép jövő előtt áll, mert biztosítottak mind a politikai, mind az anyagi feltételei annak, hogy ezt a programot továbbvigyük"* - zárta szavait a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára.

A magyar kormány a Vajdasági Magyar Szövetséggel (VMSZ) karöltve valósítja meg a gazdaságfejlesztési programot a Délvidéken. Pásztor István, a VMSZ elnöke a bácskossuthfalvi sajtótájékoztatón leszögezte: a program egyrészt azért valósulhatott meg, mert a vajdasági magyarságban volt ehhez elég erő, másrészt pedig az utóbbi nyolc évben Magyarországnak olyan kormánya volt, amely az országot képessé tette arra, hogy határon túli nagy volumenű projekteket támogatni tudjon, és amelyik nemzetben gondolkodva a határon túli közösségeket is fontosnak tartotta.

Pásztor István reményét fejezte ki, hogy a következő négy évben is ilyen kormánya lesz Magyarországnak. Hozzátette: a prog-

ram lezárását követően várhatóan több mint tizenegyezer sikeres pályázatról tudnak majd beszámolni.

Ezen a napon kezdő és induló vállalkozások fejlesztésére, helyi termékek előállításának és forgalmazásának serkentésére, valamint mezőgazdasági integrátorok beszállítóira vonatkozó pályázatokat hirdettek meg.

A vajdasági gazdaságfejlesztési programra a magyar kormány eleinte 50 milliárd forintot szánt, később azonban növelték a keretösszeget, így a hitelek és a vissza nem térítendő támogatások összege már meghaladja a 65 milliárd forintot. A 2016-2018-as időszakra vonatkozó programban a legnagyobb hangsúlyt a mezőgazdaságra, az idegenforgalomra, valamint a kis- és közepes vállalkozások fejlesztésére helyezik, a cél pedig a fiatalok külföldre vándorlásának megállítása, illetve e folyamat visszafordítása.

„Azt hiszem, elégedett lehetek, hiszen a megyében magasan Pápa nyerte el a legtöbb pénzt. Nyilván ebben nagyon sokak munkája benne volt, köszönet illeti őket. Sok pénz jut a városnak, és reményeink szerint ez meg is fog látszódni a településen!”

Dr. ÁLDÓZÓ TAMÁS

Komárom

Komáromban az alapos előkészítés, a széles körű társadalmi egyeztetés ezúttal is meghozta gyümölcsét: ellenszavazat és tartózkodás nélkül, egyhangúlag fogadta el a képviselőtestület a város 2018-dik évi költségvetését.

Cikkünk a 34-35. oldalon

Adony

Adonyban sikeresnek ítélik a Területi Operatív Programon való szereplést, hiszen öt pályázatot adta be, és valamennyire megkapták a támogatást.

Cikkünk a 42. oldalon

Energiahatékonysági beruházások

Sajtótájékoztató keretében jelentette be **Dr. Kancz Csaba** kormány megbízott, **Bencsik János** országgyűlési képviselő, **Schmidt Csaba** Tatabánya polgármestere és **Borsó Tibor** a megyei közgyűlés alelnöke, hogy megújul a KEM-i megyeháza, és több hivatali épület a megyében. Az érintett épületeken az év végéig nyílászáró cserére, homlokzati hőszigetelésre, fűtése korszerűsítésre és napelemes rendszer telepítésére kerül sor. Esztergomban három, Tatán és Tatabányán két-két épület fejlesztésére kerül sor, de Komárom és Oroszlány is érintett. A beruházások hozzájárulnak a hivatali épületek energiatakarékosságához, az energia felhasználás racionalizálásához és a megújuló energiafelhasználás fokozásához.

Hol lesz Európa Kulturális Fővárosa 2023-ban?

Az érem két oldala

Az Európai Bizottság (EB) szakértői Budapesten ültek össze, hogy kiválasszák az Európa Kulturális Fővárosa címre pályázó hét magyarországi város – Debrecen, Eger, Gödöllő, Győr, Székesfehérvár, Szombathely és Veszprém – közül azt a hármat, amelyet a szűkített listára javasolnak. Végül Debrecen, Győr és Veszprém pályázatait ajánlja az Európa Kulturális Fővárosa (EKF 2023) projekt döntőjébe a testület.

A bizottság ajánlását a magyar kormányzat jóváhagyása véglegesíti, ezt követően a kiválasztott három település tovább dolgozik a pályázatán. A tanácsadó testület 2018 végén

tér vissza és tesz ajánlást az EKF 2023 pályázat magyarországi nyertesére.

A döntést Veszprémben természetesen örömmel üdvözölték, Székesfehérvár előjárói azon-

ban nagyon nem értették egyet az elbírálás módszerével, szempontjaival. Hallgattassék meg mind a két fél, hogyan értékeli az uniós grémium döntését!

Veszprém az EKF 2023 pályázat második körében

– Óriási lehetőség Veszprém és a Bakony-Balaton régió lakói számára, hogy a közösen beadott pályázatuk a döntőbe jutott. Örömmel tölt el, hogy a szakmai zsűri is meglátta a Veszprém 2023 pályázatban rejlő lehetőségeket. Már holnaptól folytathatjuk azt a munkát, amely a javaslatok részletes kidolgozása mellett olyan megoldásokat kínál a térségnek, amelyek a szezonálisból adódó kihívások orvoslásával, munkahelyek teremtésével, s így az elvándorlás folyamatának mérséklésével, a tehetséges fiatalok megtartásával javítja a térség életminőségét – mondta **Porga Gyula** a bejelentést követően.

Veszprém polgármestere hozzátette: „Mind magam, mind kollégáim nevében gratulálok a döntőbe jutott további városoknak, Debrecennek és Győrnek, és sok sikert kívánok nekik a további felkészülésükhöz.”

A polgármester szerint ez egy olyan verseny, ahol függetlenül attól, hogy az év végén mely városnak ítélik oda az EKF 2023 címet, minden pályázó nyer.

Éppen ezért még azok a városok is győztesek, akik csak az első fordulóig jutottak, hiszen az előkészületi munkák során olyan városfejlesztési programot dolgoznak ki a települések, amelyek infrastrukturális fejlesztésekkel, a civil élet fejlesztésén keresztül, a kevésbé aktív közösségek bevonásával, élettelibb társadalmi és kulturális életet biztosítanak polgáraiknak. Ez pedig minden érintett település gazdagodását jelenti. A verseny történetében ez az első alkalom, hogy egy város és egy régió közösen pályázik az EKF címre. A közös pályázat a több lehetőség mellett egy jelentős kihívás is, hisz az összes érintett település együttes ér-

dekeit és elképzelését kell figyelembe venni és összehangolni.

A hónapok óta tartó párbeszéd és az együttműködés eredményeképpen azonban olyan magas színvonalú pályázati anyag született, amelyet a zsűri is értékelt és érdemesnek talált továbbfejleszteni.

– Szeretném köszönetemet és hálámat kifejezni – tette hozzá Porga Gyula – mindazon helyi szakembereknek, művészeknek, az EKF 2023 Veszprém Művészeti Tanács tagjainak, civil szervezetek képviselőinek, a lakosságnak és az előválasztási ülésen résztvevő prezentáló csapatnak, hogy időt és energiát fordítottak a pályázat összeállítására. Továbbá köszönöm az EKF 2023 Veszprém Nagyköveteinek és nemzetközi partnervárosainknak, hogy kezdeményezésünket tiszta szívvel támogatták, s így ők is hozzájárultak ahhoz, hogy a térség lakói boldogabb jövő elé nézzenek.

EUROPEAN CAPITAL OF CULTUR

Nem európai szintű meghallgatás volt

Dr. Cser-Palkovics András Székesfehérvár polgármestere rendkívüli sajtótájékoztatót számolt be az EKF-pályázat Budapesten tartott meghallgatásáról. A bírálóbizottság munkájával kapcsolatban – mint a delegáció egyik tagja – azt mondta, szakértői meghallgatás nem történt, kizárólag napi politikai kérdésekkel, vádpontokkal illették a fehérvári delegációt – kifogásolva a görög, a római és a keresztény-zsidó kultúrkörre alapozott értékeket.

– Pontosan ez az értékrendszer adja azt az európai sokszínűséget, ami miatt Európára mi büszkén tekintünk, és ami miatt azt állítom: ez a meghallgatás nem európai stílusú meghallgatás volt. Sem stílusában, sem tartalmában nem arról szólt, amit Európa Kulturális Fővárosának mozgalma elindítottak – fogalmazott, majd bejelentette: kérni fogja a közgyűlést, hogy utasítsa vissza a meghallgatáson történeteket, és közösen tájékoztassák a kormányt a bizottság munkájáról.

Székesfehérvár honlapján közzétették a prezentációt a levetített kisfilmekkel együtt; a cikkben kifejezték azt is: a város kezdeményezi, hogy a pályázat előválasztási ülésének teljes anyaga nyilvánosságra kerüljön az érdeklődők számára.

Dr. Cser-Palkovics András polgármester az Országalmánál tartott rendkívüli sajtótájékoztatón gratulált a bizottság által javasolt városoknak, és kifejezte, hogy bármelyikük is lesz a kulturális főváros, megérdemelten kapja a címet.

– A bírálóbizottság – mondta a meghallgatásról – kifejezetten napi politikával és ideológiai kérdésekkel foglalkozó testületként működött. A bizottság elnöke úgy fogalmazott, hogy kulturális olimpián érezte magát. Én a kultúránk kivégzőosztaga előtt éreztem magam, semmint egy kulturális olimpián. Bemutattuk a "Tele Élettel" kisfilmünket, amit 30 ezer fölötti látogatószámmal a Youtube-on is el lehet érni. Ehhez kapcsolódóan az egyik szakértő úgy fogalmazott: „Ez a fehér keresztény Európa propagandafilmje, mindenki fehér, boldog, és az utcán táncol.”

A polgármester a bizottság által megfogalmazott kritikákból elmondta még, hogy hiányolták a filmből a szegényeket és a migránsokat, sokallták a keresztet, a templomokat, továbbá azt a hozzáállást, hogy erre a város értékként tekint. Az egyik bizottsági tag, egy belga politikus kifogásolta, hogy a pályázat alapját, identitását a görög, a római és a keresztény-zsidó kultúrkör határozza meg.

– Szakértői meghallgatás nem történt. Édeske-vés dolog hangzott el a pályázattal összefüggésben, nem foglalkoztak a fenntarthatósággal, a finanszírozással, nem foglalkoztak érdemben a programokkal, a beruházásokkal, kizárólag napi politikai kérdésekkel, vádpontokkal illették bennünket – azért mert itt élünk, mert így élünk, és azok a kulturális értékeink, amiket mi büszkén vállalunk, és ami mögöttem ezen a kiemelt városi szimbólumon, az Országalmán kereszt formájá-

ban látható. Ez nemcsak vallási, hanem legalább annyira kulturális érték is. – mondta. A polgármester Székesfehérvár iránti elkötelezettségének, szeretetének és büszkeségének adott hangot; a kereszttekkel, a templomokkal együtt, biztonságban és nyugalomban.

Dr. Cser-Palkovics András köszönetet mondott mindenkinek, aki közreműködött a pályázat összeállításában, kiemelte, hogy egyhangú közgyűlési döntéssel nyújtották be a pályázatot, és hogy a város közössége felsorakozott a pályázat mögött. Elmondta, hogy a korábban megfogalmazott álláspont szerint a város a címtől függetlenül a pályázatban megfogalmazottak megvalósításán dolgozik – ezt a következő hetekben és hónapokban a közgyűléssel és a résztvevő szakemberekkel, szervezetekkel fogják végigtárgyalni.

TÁRNAY OLIVÉR

Látványos fejlődés előtt áll a Duna-menti iparváros

Valóra válnak a dunaújvárosi álmok

Csorna Gábor, Dunaújváros Megyei Jogú Város polgármesterét arra kértük, adjon áttekintést arról, mi minden történt településükön az elmúlt esztendőben, illetve milyen előrelépések várhatóak a városgazdálkodást, a fejlesztéseket-be-ruháztatásokat, a kulturális és sportéletet érintően. Öröm volt hallgatni az elért eredményeket, és a közeljövő már kézzel fogható, megvalósulás előtt álló terveit.

SIKERES VÁROSÜZEMELTETÉS

– Helyi ügyeink áttekintésekor fontos megemlítenem, hogy fejlődésünk, sikereink - önmagunk törekvései mellett - leképezik az Orbán-kormány intézkedéseit. Ezt a tényt úgy szoktam megfogalmazni, hogy előtűnt a város, mögöttünk a kormány. Dunaújváros talpra állását a kormány nyújtotta adósságkonszolidáció indította el, innentől van lehetőségünk saját erőből fejleszteni, pályázati források önrésztét kigazdálkodni.

– Az elmúlt évben is kiemelten kezeltük a városüzemeltetés feladatait, az utak, járdák, parkolók, hidak, buszvárók üzemeltetésére és javítására több mint 250 millió forintot költöttünk, megközelítően 300 millió forintot fordítottunk a parkjaink és zöld területeink megőrzésére. De új térfigyelő kamerákkal és játszótérrel is gazdagodott városunk.

– A beruházások tekintetében a város úthálózatának felújítását két neuralgikus ponton kezdtük el 2017-ben. Az egyik az Aranyvölgyi–Venyimi – Baracsi út közötti szakasz, a másik a Dózsa György út erdei tornapálya és Baracsi úti körforgó közötti szakasza, 240 millió forintot meghaladó összegben. Az útfelújítást 2018-ban is folytatjuk a Venyimi és a Vasmű út javításával. Okos zebrákat építettünk, parkolók kaptak új világítást 45 millió forint értékben. A Partvédőmű víztelenítő kútjaiból kitermelt vizet átvezettük a szabad strand öblébe. A mű kiépítésére 348 millió forintot fordítottunk. Folyamatban van 5 elektromos töltőállomás telepítése. Önkormányzati bérlakások felújítására pedig 85 millió forint keretösszeget határoztunk meg. Önkormányzatunk a központi támogatásokon túl mintegy 18 millió forintot

fordított 400 fő foglalkoztatására. Munkájuknak köszönhetően az utak, járdák, parkok tisztábbak, gondozottabbak lettek. Partnereink a DVG Zrt., a Dunanett Kft., a Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Utóbbi mintaértékű programot dolgozott ki a közfoglalkoztatottak képzésére, akik OKJ-s végzettségük birtokában el tudnak helyezkedni a munkaerőpiacon. – A szociális támogatások köréből szeretném kiemelni, hogy a gondozási támogatással havi 5 ezer forinttal 93 gyermek szüleinek tudtunk segíteni az elmúlt évben. Az újszülöttek érkezését 157 alkalommal 25 ezer forinttal támogattuk. A már szokásos juttatások széles skálájára, az iskolakezdési támogatástól kezdve a gyermekékeztetésen át a nyugdíjasainknak küldött karácsonyi ötezer forintokig 170 millió forintot fordítottunk 2017-ben. Ezeket a támogatásokat önkormányzatunk 2018-ban is biztosítja.

ÉRDELMÉNYESEN MŰKÖDŐ VÁROSI INTÉZMÉNYEK

– Rendkívül elégedett vagyok kulturális intézményeink 2017-ben nyújtott teljesítményével. Az Intercisa Múzeumot tavaly szakmai zsűri választotta be az ország öt legjobb múzeuma közé. Az MMK tavaly 616 rendezvénnyel várta az érdeklődő közönséget. A Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza az elmúlt évben igényes produkcióknak adott otthont pazar szereposztásban. Szép teljesítménynek tartom, hogy napjaink „facebook nemzedékét” a József Attila Könyvtár be tudja csalogatni a könyvek birodalmába. Ugyan nem önkormányzatunk intézménye, de mindenképpen szót kell ejtenem a Dunaújvárosi Szakképzési

Centrumról, ahol több mint 500 millió forint értékű fejlesztés történt.

– Ha pályázatoknál tartunk, szintén ki kell emelnem, kórházunk 2017-ben második alkalommal nyerte el „Az év kórháza” címet, infrastruktúrája, szolgáltatási színvonala és szabályozottsága alapján. Büszkéek vagyunk arra, hogy a Szent Pantaleon Kórház tagja az „elit klubnak”, hiszen a Semmelweis Egyetem Gyakorló Kórházaként működik. A Dunaújvárosi Egyetem vezetése felelősségteljes partner abban a törekvésünkben, hogy Dunaújváros a modern ipari versenyképesség szimbóluma legyen. Köszönet illeti az önkormányzat fenntartásában működő bölcsődékben, óvodákban, a szociális intézményhálózatban dolgozókat nagy empátiával végzett munkájukért.

SZÉP EREDMÉNYEK A SPORT TERÉN IS

– A Nemzet Sportvárosaként önkormányzatunk erőn felül támogatja városunk egyesületeit, kiemelt figyelmet fordítva az utánpótlás-nevelésre. A tavalyi évben 304 millió forint összegben biztosítottunk forrást 16 egyesület számára sportlétesítményeink használatához a 2018-as esztendőre, így a női kézilabda, a jégkorong, a röplabda, a labdarúgás, az amerikai futball, a kosárlabda, az atlétika és a Dunaferri Sportegyesület (birkózás, kajak-kenu, torna, úszás és röplabda) szakosztályai számára. A támogatási keret maradványát, 70 millió forintot pedig szabad korcsolya finanszírozására, diákok szabadidő sportjára, oktatási intézményeink igényeire biztosítjuk. Sportolóink pedig teljesítményükkel viszonozzák a gondoskodást, és szép eredményekkel térnek haza a nemzeti, európai és világversenyekről.

AZ ÖSSZEFOGÁS EGYIK LEGNAGYOBB ERÉNYÜNK

– Talán amire Dunaújváros polgármestereként a legbüszkébb vagyok, az a város polgárainak, a térségben élőknek az összefogása. Úgy vélem, az önzetlen segíteni akarás a mi közösségünk legnagyobb értéke. Magánszemélyek, vállalkozók, egyesületek gyűjtöttek, szerveztek jótékonyossági akciókat szerveztek azokért, akiknek úgy fordult a sorsa, hogy segítségre szorultak. Ez azt jelenti, hogy a Dunaújvárosban és a térségben élők számára közösséghez tartozni nem csupán lehetőség, hanem egyben felelősség. Térségünkben soha nem tapasztalt összefogás forintjaiból **Pecsét István** barátunk Kínába utaztatott gyógykezelésre, ahonnan karácsonyra gyógyultan tért haza. Kedves István! Egészséget kívánok Neked, szerető családot és végtelen sok örömet az életben a magam, és minden dunaújvárosi, illetve a város környékén élő jóakarató ember nevében, akik veled együtt mindvégig hittünk a gyógyulásodban.

– Három beteg gyermeknek, a dunaújvárosi **Móna Jázmin Leticiának**, a daruszentmiklósi **Barabás Virágnak**, a mélykúti **Kulcsár Violetta Hellának** nyújtott segítő kezet két vállalkozó. A Dunaújvárosért Díjas Dunaújvárosi Labdarúgó Szövetség az elmúlt esztendőben sem szervezett egyetlen kispályás bajnokságot sem anélkül, hogy a sportot össze ne kapcsolta volna jótékonyossági gyűjtéssel. Példás szerepvállalásukkal tavaly a Józsefotól Ott-hont, Pecsét Istvánt és régi patronáltjukat, Szatmári Ádámot segítették.

– Magyarországon egyedülálló kezdeményezés „A város kenyeré”. Önkormányzatunkkal együttműködve, a Szécsényi pékségekben kapható minden „Dunaújvárosi kenyeré” eladásából 50 forintot jótékonykodásra fordít a sütőipari kft., mely átlagosan fél millió forintos adományt jelent. A negyedévente sorra kerülő kedvezményezett között eddig a Mozgáskorlátozottak Együtt Egymásért Ifjúsági Egyesülete, a Józsefotól Ott-hon, a Családok Átmeneti Otthona, a Bölcsődék Igazgatósága, a Dunaújvárosi Óvoda, az Esőemberek Szüleinek Dunaújvárosi Egyesülete és a Mórincz Zsig-

mond Általános Iskola volt, a következő támogatott pedig a Mindannyian Mások Vagyunk Egyesület.

NÉPSZERŰ FESZTIVÁLOK – IGÉNYES SZÓRAKOZÁS

– A Dunaújvárosban és a környező településeken élők igénylik a színvonalas szabadidős programokat, várják a város hagyományos rendezvényeit, kíváncsiak az újakra. Hagományos nagyrendezvényeink közül legsikeresebbnek a májusi Családi Hétvége bizonyult. Ugyancsak népszerű volt a Rockmaraton, az Augusztális, a Bringatúra, az Adventi Vásár, a szilveszteri buli. Az egyetem népszerű DUDIK Fesztiválját 2017-ben nem csak forintokkal, hanem munkával is segítettük. Jól fogadták a dunaújvárosiak az új programokat is, mint például a másodjára megrendezett Horgász-, halászlé- és halfőző versenyt, vagy a „Fut a város”-t. A rendezvények szervezője és lebonyolítója a Tourinform Iroda volt, és marad 2018-ban is.

TÖBB MILLIÁRD ÖSSZÉRTÉKŰ VÁROSFEJLESZTÉS

– Fejlesztéseink területén ki kell emelni azokat a nagyságrendű beruházásokat, amelyek nem valószínűsíthetők kormányzati támogatás, pályázatokon elnyert forrás nélkül. 2017-ben 557 millió forintból (TOP-os fejlesztések) megújult a Makk Marci Bölcsőde, az Aprók Háza és a Napsugár Óvoda. Három iskolaépület, a Vasvári, a Petőfi és a Dózsa iskolák energetikai felújítására összesen 826 millió támogatást használhatunk fel.

– Több projektünk végrehajtása pedig folyamatban van, így például a „Zöld város kialakítása” pályázatunkban 900 millió forintból újjászülünk a Vasmű út melletti hosszan elnyúló zöldsáv, a Duna-parti sétány, a Dózsa mozi épülete és környezete. 455 millió forintból felújítjuk a Szigeti út és a Ruhagyári út, a Budai Nagy Antal út és a Dózsa György út egy újabb szakaszát, megépítjük a Déli Iparterület gyűjtő utat. E beruházás tervezése most zajlik. Folytatódik a DUNA-

MUNKA TOP pályázatunk, ➡

FEHÉRVÁRI KORI LIGET

Székesfehérvár - Idén sem kellett a jeges szórakozást nélkülözni a székesfehérváriaknak. A Zichy ligetben ezen a télen is tudtak korcsolyáz-

ni. A Kori Liget vállalkozás és az önkormányzat megállapodása értelmében a város intézményeibe járó óvodások és diákok ingyen használhatják a pályát.

BECKET Szent TAMÁSRA EMLÉKEZTEK

Esztergom - 24. alkalommal ünnepelte Esztergom Becket Szent Tamás emléknapját. A róla elnevezett kápolna előtt ökumenikus megemlékezéssel tisztelegtek emléke előtt, majd ezt követően „Keresztény gyökerek, európai identitás” címmel tartottak emlékülést a Szent Adalbert Központban.

REHLING KONRÁD SZOBOR

Tatabánya - Az egykori bányaigazgató bronz mellszobrát **Schmidt Csaba** polgármester és az alkotó, **Böjte Horváth István** leplezte le a színház melletti parkban. A mű megszületését a Geotech Kft. támogatta. A következő szoboravató ünnepségre március 7-én 15 órakor kerül sor, akkor Szende Lajosra, a MÁK Rt. vezérigazgatójára emlékezik majd a város.

melyben konzorciumi partnereinkkel 453 fő képzését, vállalkozóvá válását támogatjuk a térségben. 165 millió forintból újítjuk fel az Egyesített Szociális Intézmény Batsányi utcai és Magyar úti épületét, az Útkeresés Segítő Szolgálat épületét, és még egy mikrobusz vásárlására is futja a támogatásból a Jószolgálati Otthon számára.

– A Modern Városok Program történelmi léptékű fejlesztést jelent, több mint 40 milliárd forint értékű beruházást tesz lehetővé helyben. 2017-ben két sportlétesítményünk korszerűsítése kezdődött meg. Szeptember 1-jén a város visszavásárolta az élményfürdőt, az épület felújítását követően várhatóan ez év nyarára nyitja meg kapuit. A Fabó Éva Sportuszoda felújítása elengedhetetlen a városi sportélet szempontjából, gondoljunk csak úszóink, bűvárúszóink, női vízilabdázóink felkészülésére, versenyek megrendezésére. A két létesítmény felújításával, egy modern fürdőkomplexummal gyarapodunk, mely turisztikai vonzereje lesz a városnak. A teljes beruházási érték megközelíti az 5 milliárd forintot.

– Novemberben megkezdődött a radari sporttelepen található épületek felújítása. 657 millió forintból minden igényt kielégítő küzdősportcsarnok, futócsarnok, műfüves pályák, öltözők épülnek. Ez a komplexum a dunaujvárosi sport, az utánpótlás-nevelés fellegvára lesz.

– A kézilabdacsarnok és környezetének komplett megújítását a kormány 6 milliárd forinttal támogatja. A fejlesztés két ütemben, 2019 őszére készül el. Először a meglévő csarnok átépítése és új pályák készülnek el a kiszolgáló helyiségekkel, majd a mostani, elavult sportszálló helyén kollégium, étterem, parkoló épül. Ezzel három sikeres csapatunk kerül méltó körülmények közé, a női kézilabda, a röplabda, a futsal.

– A labdarúgó stadion második ütemének kivitelezése 900 millió forintot jelent, ami a „fejépület” megépítését jelenti. Ebben kapnak helyet az öltözők, a vizesblokkok, büfék, tv közvetítő állomások, edzői irodák, orvosi szoba, illetve egy új parkoló is épül.

– A jövőben áruforgalmi csomópont, logisztikai központ is épül Dunaújvárosban. A fejlesztés több ütemben, 12 milliárd forintból készül el. A Dunaújvárosi Egyetemmel közösen hajtjuk végre az elektromobilitással kapcsolatos kutatási projektet. Korszerűsítjük az autóbusz hálózatot. Elektromos hajtású buszokat állítunk forgalomba 1 milliárd forint értékben, és korszerű, energiatakarékos buszokat vásárolunk 2,1 milliárdból. A vasútállomáshoz rendelt új buszpályaudvar megépítésével korszerű személyforgalmi csomópont születik, javul a helyi és a távolsági tömegközlekedés minősége. A projekt 2,65 milliárd forintból valósul meg.

– A Zöld SZTK épületéből a Fejér Megyei Kormányhivatal 21. századi közigazgatási központot – 1 milliárd 930 millió forintból – valósít meg. Másfél milliárd forintból szépül tovább a Szalki-sziget, és újul meg a vidám-

park. A sziget rekonstrukciója több mint 1159 millió, míg a vidámparké 439 millió forintból valósul meg. A Szalki-sziget a jövőben gyönyörű természeti és épített környezetben biztosít helyszínt kulturális, családi- és sportrendezvényeknek. Felújítjuk a REMIX épületét, a vizesblokkokat, a színpadot, új mobilellátós sportpályákat építünk. Régi igény valósul meg a szigeten körbevezető futópálya kialakításával, sőt, egy felnőtt játszótér is helyet kap. Ezen kívül turisztikai célú kikötőfejlesztést is tervezünk a kemping keleti területén.

– A vidámparkban újraélesztjük a hely mára elvesztett funkcióit, a kalandpark kiindulópontja a régi, elvarázsolt kastély lesz. A terület sportos vonalát labdarúgó edzőpályák és tenispályák kialakításával erősítjük. Megújul a szabadterei színpad és a jelenleg rossz állapotban levő kiszolgáló helyiségek. Mindkét helyszínen ez év tavaszán kezdődik a kivitelezés.

KIVÁLÓ VÁLLALKOZÁSAINK

VÁROSUNK PILLÉREI

– Dunaújváros fejlődését és térségünkben betöltött szerepét nagyban meghatározza, hogy a nagyvállalkozásaink is tovább bővítsék kapacitásukat. A stratégiai partnerek közül jó évet zárt a Hankook Tire Magyarország Kft., melynek éves összbevétele várhatóan 10,1 százalékkal nő. A Hankook az elmúlt 10 évben mintegy 900 millió euró értékben végzett el beruházásokat, míg a Prinzhorn Csoport 500 millió eurós befektetéssel fejlesztette a dunaujvárosi papírgyár egységét, a Hamburger Hungária Kft-t. A Hankook a harmadik ütemben 3300 főre növelte dolgozói létszámát, míg a Hamburger Hungária Kft. 400, a közvetlen munkavállaló mellett közel 2000 fő kapcsolódó vállalkozásnak biztosít munkát. A kkv szektor egyik meghatározó szereplője a MOMERT Zrt. A cég az évet 430 millió forintos kapacitásbővítő beruházással indítja, melyhez 191,4 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert el a Széchenyi Program keretében.

– Az ISD DUNAFERR társaságcsoporth Magyarországon egyik legnagyobb ipari termelő

vállalata. A több mint hat évtizedes múltja, városunk történelmi és gazdasági értékeit menten városvezetőként, a kormányunk támogató megerősítése mellett, arra törekszünk a jövőben is, hogy a régió fejlődéséhez minél hatékonyabban hozzájáruljon, és együttműködésünk biztosított legyen. Kiemelt feladatunknak tekintem, hogy a vállalati partnerek minél nagyobb mértékben kapcsolódjanak be a magyar oktatásba, főként a szakképzés területén és a felsőfokú képzésben duális partnerként. A kormány segíti azon célkitűzéseinket, hogy a stratégiai partnereknél növekedjen a magyar beszállítói részvétel, ezzel párhuzamosan a vidéki ipari városok vonzereje is javuljon.

– Az önkormányzatunk célja, hogy támogassuk a helyi gazdaság fejlődését, másfelől minőségi életet tudjunk biztosítani azoknak, akik Dunaújvárosban élnek, és azoknak is, akik kötődnek a városhoz, akikkel közösen használjuk annak oktatási, kulturális, egészségügyi vagy éppen sportinfrastruktúráját. Az elért eredményekért köszönettel tartozom **Dr. Dorkota Lajosnak**, Fejér megye és Dunaújváros díszpolgárának, valamint **Dr. Galambos Dénesnek**, térségünk országgyűlési képviselőjének, akik eredményes lobbitevékenységükkel nagyban segítik térségünk, s így Dunaújváros fejlődését!

– Célok, hogy ez a fejlődés rendületlen legyen, megragadjunk valamennyi pályázati lehetőséget, és építsük tovább gazdasági kapcsolatainkat. Az áprilisi választások tétje Dunaújvárosban és térségében is az, hogy megvalósulhassanak a fejlesztéseink, mindaz, amiért megdolgoztunk, amit jogos örökségként várunk tőlünk az utódaink. A kultúránkért, a hitünkért, a nyelvünkért, a szuverenitásunkért, a biztonságunkért, a családtámogatási rendszerünkért, aminél talán nincs is fontosabb kötelezettségünk. Bizakodásra okot adó 2018-as esztendő kívánok ezen sorokon keresztül is minden magyarnak határainkon innen és túl, nemzetünk valamennyi polgárának! – zárta évtértékelőjét a városvezető.

N.T.

2016. március 22: Orbán Viktor és Schmidt Csaba írták alá a megállapodást

Modern Városok Program Tatabányán

Tovább épül a megyeszékhely

Simon Róbert Balázs megyei jogú városok fejlesztésének végrehajtásáért felelős államtitkárt látta vendégül a tatabányai városházán Schmidt Csaba polgármester és Bencsik János országgyűlési képviselő, ahol bemutatták, milyen nagyszabású, a megyeszékhelyet élhetőbbé és gazdaságilag még stabilabbá tevő beruházások valósulnak meg a következő években.

– A Modern Városok Program keretében mind a 23 megyei jogú várossal fejlesztési megállapodást kötött a kormány. A program sikeres megvalósításában kiemelt partnereink az önkormányzatok, köztük Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata – jelentette ki **Simon Róbert Balázs** az országjáró körút első állomásán, Tatabányán, ahol 16 fejlesztés valósul meg, melyeknek az összforrásigénye megközelíti a 91 milliárd forintot.

– Tatabánya egy modern, luktető és jól fejlődő város, mely szép jövő előtt áll. Nagy büszkeségre adnak okot Orbán Viktor miniszterelnök úr ezen szavai, melyek 2016. március 22-én hangzottak el a Városházán, amikor együttműködési megállapodást kötöttünk Magyarország Kormányával. Olyan régóta várt, nagyszabású beruházásokat tudunk véghezvinni a következő években, amelyekre aligha találtunk volna forrást a város költségvetésében – hangsúlyozta **Schmidt Csaba**, Tatabánya polgármestere.

– 2010 februárjában – tette hozzá – 12 százalékos volt a munkanélküliség városunkban, ráadásul a szocialista kormányoknak köszönhetően jelentősen el is voltunk adósodva. Amikor Orbán Viktor miniszterelnök úr bejelentette, hogy a munkaalapú gazdaságot szeretnék előtérbe helyezni, már tudtuk, hogy Tatabánya ennek csak a nyertese lehet, hiszen a tatabányaiak mindig a munkájukkal bizonyítottak a történelem során. Ma pedig büszkén kijelenthetjük, hogy az elmúlt

hét esztendőben több mint 3000 új munkahelyet hoztunk létre, az Ipari Parkban letelepedett vállalatok folyamatosan fejlesztenek, bővítenek.

A helyi közösségi közlekedés megreformálása – azaz a helyi közlekedés saját kézbe való vétele 42 új autóbusszal –, melyhez 5,6 milliárd forintot biztosított a kormányzat, csak egy a komplex közlekedési csomagból: alagút is épül Sárberk és Bánhida között 6,3 milliárd forintból. A két városrészt összekötő új nyomvonal a Polacsek köz folytatásában, a vasúti sínek alatt, a Fellner iskola mögött vezet majd ki a sárberki gyűjtőútra. A beruházással jelentősen csökkenhet Bánhida főútjának, a Kossuth Lajos utcának a leterheltsége. Ennek előkészítésére már zajlik a Polacsek köz aszfaltos úttá alakítása és a Két kard emlékműnél egy körforgalom kialakítása. Dózsakertet és Újvárost az új és akadálymentes, immár a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyermekesek számára is könnyen megközelíthető vasútállomás köti majd össze; és megújul, illetve négysávossá bővül a dózsakerti felüljáró is.

Tavasszal a tervek szerint három nagy beruházás is elkezdődhet: újra régi pompájában tündökölhet a Tulipános Ház, míg a József Attila Megyei és Városi Könyvtár XXI. századi tudásközponttá, az Árpád Gimnázium pedig reálgimnáziummá alakul. Az összesen 4 milliárd forintos oktatásfejlesztési

csomag részeként fejlesztik a szakképzést és műszaki felsőoktatási képzést is indítanak. Az egykori bányakórházban katolikus gimnáziumi oktatás indulhat meg a 3,5 milliárd forintos kormányzati forrásból. Folytatódhat a Szent Borbála Kórház fejlesztése is, újabb kórházi szárny építésével, 5,9 milliárd forintból. Új piaca és vásárcsarnoka, fedett uszodája, fiatalos és modern kollégiuma, multifunkcionális sportszarnoka is lesz Tatabányának, és revitalizálják a Bánhidai Erőmű területét is. A gazdaság élénkítésének folytatása érdekében tovább bővül az ipari park, illetve az Üveggyári út meghosszabbításával és a Búzavirág út felújításával fejleszteni fogják annak úthálózatát, hogy megszűnjenek a jelenleg sok bosszúságot okozó forgalmi dugók.

Simon Róbert Balázs reméli, hogy a program 2022-es befejezésekor elmondhatják, hogy Magyarország legnagyobb vidékfejlesztési programja, mely alapvetően a 23 megyei jogú városra összpontosított, sikeres és eredményes volt. Az érintett települések a 21. század nyertesei, a magyar vidék fejlődésének zászlóshajói, a helyi gazdaságfejlesztés katalizátorai lettek és a legsikeresebb és legmodernebb európai városok közé tartoznak.

VK

Komárom Európa egyik legdinamikusabban fejlődő kisvárosa

Rekord főösszegű költségvetés

Komárom idén is azok között volt, akik már az év elején elfogadott költségvetéssel rendelkeztek. Az alapos előkészítés, a széles körű társadalmi egyeztetés ezúttal is meghozta gyümölcsét: ellenszavazat és tartózkodás nélkül, egyhangúlag fogadta el a képviselőtestület a város 2018-dik évi büdzsáját. Dr. Molnár Attila polgármestert a részletekről kérdeztük.

– *Nagyon gyorsan, már január végén elfogadott költségvetése volt Komáromnak. Mit lehet kiolvasni a számokból?*

– Rekord összegű költségvetést állítottunk össze, 13 milliárd forintos főösszeggel. Természetesen ebben - extra tételként - benne vannak a már elnyert, illetve a képviselőtestület által jóváhagyott, beadott, és most döntésre váró pályázataink is, mert ezek kötelezettségvállalásokat tartalmaznak.

- A bevételi oldal három pillérre épül: az állami normatívák és a működési támogatás örvendetes módon 720 millió forint, ami 70 millióval magasabbra rúg a tavalyinál; a helyi adók 2018-ra tervezett összege 2,5 milliárd forint, a harmadik elem, az ingatlanértékesítés pedig, az idén igazán sikeres volt, nagyon sok területet tudtunk értékesíteni az ipari parkban, és ebből jelentős bevételeink keletkeztek.

– A kiadási oldalon a városi szociális és kulturális intézményrendszert illető személyi költségekre 2 milliárd forintot fordíthatunk. Dologi kiadásokra 3,5 milliárdot, beruházásokra és felújításokra – a pályázati összegekkel együtt - közel 6 milliárdot költhetünk, és emellett 440 millió forint tartalékalapot is képeztünk.

– *Szedjük csokorba a költségvetésben szereplő legfontosabb pályázatokat!*

– A Brigetio látogatóközpontot a volt mezőgazdasági kombinát központi épületének

megújítására beadott, 50%-os támogatási intenzitású TOP-os pályázatunkból kívánjuk kialakítani. Az 500 millió forintos fejlesztés eredményeként ide fog költözni a Klapka György Múzeum, és itt fogjuk bemutatni a teljes Brigetio leletanyagot. Emellett az ELTE régészeti tanszékének a gyakorlati oktató tudásközpontja is itt kap majd helyet, aminek köszönhetően Komárom felkerül a hazai felsőoktatás térképére, és ezzel jogosultságot szerzünk az egyetemi város címre is.

– 700 millió forintból – ebből 500 millió pályázati forrás - kiépítjük a geotermikus hőellátó-rendszerünket, így végre hasznosítani tudjuk majd a termálvizünk hőenergiáját. Egyrészt új kutat fúrhatunk – a mérések azt igazolták, hogy ugyanazt a minőségű gyógyvizet tudjuk innen is kiemelni -, másrészt a víz hőenergiájával fűteni fogjuk a fürdő létesítményeit, és a városi sportcsarnokot is.

– Teljes mértékben pályázati forrásból, 200 millió forintból újulhat meg a komáromi bölcsőde. Ennek örülhetünk majd a leghamarabb, idén október 31-ig át kell adnunk, a többi pályázatunkat pedig a 2019-es év végéig, de legkésőbb 2020 elejéig szeretnénk lezárni.

– Ugyancsak 100%-os támogatási intenzitású a nonprofit szolgáltatóházra és környezetének kialakítására benyújtott pályázatunk. Az 570 millió forintos forrásból egy gyönyörű, új épületet terveztünk a jelenlegi busz-

pályaudvar és a vasútállomás – az egykori Raksped – területére, ahová a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatunk költözhet be. Az épülethez park, családbarát játszótér, ifjúsági közösségi tér, zöldövezeti parkoló is tartozik majd. Ezen a jelenleg teljesen elhanyagolt részen nemcsak teljes körű terület-rehabilitációt hajthatunk végre, de az új helyen a családoknak is méltó körülmények között nyújthatunk segítséget.

– A Zöld Város program keretében 170 millió forintból újulhat meg a Jókai liget és környéke. A projekt magában foglalja a teljes zöldfelület, a környező utcák, járdák, utak és a fürdő parkolójának felújítását.

– Szintén a Jókai ligetet érinti az a 100 millió forintos pályázatunk, melyből a Klapka György által védett észak-komáromi vár teljesen élethű makettjét építhetjük meg, elsősorban oktatási célra. A mai, modern eszközökkel felszerelt építmény főleg a diákok történelmi tanulmányait fogja segíteni.

– A Pons Danubii Európai Területi Együttműködési Csoport, melynek a magyar oldalról Komárom, Tata, Kisbér és Oroszlány, míg a szlovák részről Észak-Komárom, Gúta, Ógyalla és a hamarosan csatlakozó Érsekújvár a tagja, rendszeresen nyújt be pályázatokat együttműködésük segítésére. Legutóbb 100 millió forintot nyertek, melyet egymás kulturális értékeinek bemutatására fordíthatnak.

– Végre sor kerülhet a jelenleg nagyon rossz

Közös sajtótájékoztató a Jókai liget és a gimnázium felújítása kapcsán

A nonprofit szolgáltató ház látványterve

A Csillag Erőd látványterve

állapotban lévő Jókai Gimnáziumunk teljes energetikai korszerűsítésére is, erre 230 millió forintot fordíthatunk. Kötelességünk, felelősségünk, hogy mielőbb – idén, vagy legkésőbb jövőre – rendbe tegyük ezt az épületet.

– Az Esély Otthon pályázatunk keretében 100 millió forint áll rendelkezésünkre, melyből 20 bérlakást tudunk kialakítani fiatal családoknak, illetve nyertünk plusz 100 milliót a most is bérlakásban élők lakbértámogatására is.

– A „Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben” című pályázatot több Duna-parti településsel együtt nyújtottuk be. Ennek keretében különféle egészségügyi és prevenciós előadásokat, workshopokat, tematikus napokat szervezhetünk. Ebbe minden érintett civilszervezetet szeretnénk bevonni. A program 2020. június végéig tart, és ha sikerül, utána is szeretnénk majd folytatni mindezt, ha másképp nem, akár saját erőből.

– Elektromos töltőállomásokat alakítunk ki, és vízitúra megállóhelyet létesítünk a Monostori erőd Duna-parti részén, ahol a Kajak-Kenu Szövetséggel karöltve egy csónakházat is építünk még az idén.

– Mai, modern technikával építve egy 200 méter sugarú rekortán futópályát is építünk a Rüdiger-tó partján, ahol egy szabadtéri sporteszközökkel felszerelt kondiparkot hozunk létre.

– Valóban szép számú pályázat segíti a következő időszakban Komárom városának fejlődését, és akkor még nem is beszéltünk a nagy állami beruházásokról!

– Valóban, mindenképpen szót kell ejtenünk az új komáromi Duna-híd építéséről, illetve a Csillag erőd felújításáról, ahol a Szépművészeti Múzeum antik-görög szobormásolatai parkja is helyet kap majd.

– A Limes Szövetséggel közösen nyújtottuk be a Limes Programot az 1800 éves római kori fürdő bemutatását célzó látogatóközpont megépítésére. A MOL városrészünkben történt feltárások során a régészek a világon egyedülálló leletekre bukkantak. Ezt szeretnénk bemutatni, és mindez illeszkedik természetesen ahhoz a célhoz is, hogy maga a teljes Limes-vonal a világörökség részét képezze. Ez sok önkormányzatot érint, mi a komáromi részt szeretnénk megvalósítani.

– A gyógyfürdők fejlesztésére két célt tűztünk ki: egyrészt szeretnénk a jelenlegi fedett uszoda teljes tetőszerkezetét lecserélni – ezt nagyobb részt saját erőből fogjuk megtenni – másrészt a Vízilabda Szövetséggel karöltve tervezünk egy új vízilabda csarnok – sportuszodát. Ezt elsősorban TAO-ból finanszíroznánk, a szövetség pozitív döntése esetén 2-3 éven belül egy teljesen új létesítménnyel gyarapodhatnánk.

– Tavaly augusztusban jelent meg az a kormányhatározat, mely a Duna-kanyar fejlesztési tervéről szól. Ennek Komárom is része. A tervek szerint a Monostori Erőd 300 millió forintos, a gyógyfürdő pedig 500 millió forintos fejlesztési forráshoz jut ennek révén. Erről a döntés már megszületett, a részletekről folynak az egyeztetések.

– Külön köszönetet szeretnék mondani térségünk országgyűlési képviselőjének, **Czunyiné dr. Bertalan Juditnak**, azért a sok segítségért, amit a forrásokért folyó küzdelemben nyújtott Komárom városának. Ennek eredményeként nem csak, hogy gyorsabban tudott fejlődni településünk, de saját erőnket végre olyan feladatokra tudtuk fordítani, melyek már régóta vártak magukra. Ilyen például, hogy végre az összes óvodánkba és bölcsődénkbe új bútorok kerülhetnek, felújítjuk az udvaraikat, és a játszóeszközeiket. Emellett több mint 100 millió forintot költhe-

tünk infrastrukturális beruházásokra: utak, járdák teljes körű felújítására.

– Külön öröm számunkra, hogy Magyarország egyik legnagyobb zöldmenős beruházását jelenthetjük be hamarosan, és hogy töretlen az érdeklődés ipari parkunk iránt, szinte nap mint nap újabb és újabb befektetőkkel tárgyalunk, akik itt, Komáromban képzelik el a jövőjüket.

– E téren tehát nagyon optimisták vagyunk. Egyelőre nálunk munkaerő-problémákat még nem jeleztek a cégek, de ha ez a fejlődési tendencia folytatódik, biztos, hogy előbb-utóbb nekünk is a tatabányaihoz, győrihez hasonló programokat kell indítanunk.

– A költségvetés egy nagyon komoly kedvezményrendszert is tartalmaz. Mit takarnak ezek a számok?

– Az önkormányzat számos területen igyekszik segítséget nyújtani az itt élőknek. Átválaljuk például a 70 éven felüliek személtárlási díjait, valamennyi komáromi általános és középiskolás diák ingyenes buszjéket kap, az újszülötteket 100 ezer forint kelen-gyepénzzel támogatjuk, illetve idén január 1-jétől 100 ezer forintos életkezdési támogatással segítjük a friss házасokat. De a város részt vesz az iskolatej, illetve a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj-programban is, és részt vállal a Selye János kórház fenntartásában azzal, hogy évi 50 millió forinttal hozzájárul a gyermekellátás, illetve a hétvégi sebészeti ambulancia működtetéséhez.

– Óriási fejlődés előtt áll tehát a város. Mind ezért köszönet illeti a komáromiakat, hiszen ezeket a sikereket közösen értük el, és mindannyian büszkéek lehetünk arra, hogy Európa egyik legdinamikusabban fejlődő városában élhetünk.

Újra a híveket szolgálja a megújult belvárosi református templom

VÁROS
VELÜNK

Pápa nyerte a legtöbb TOP-os támogatást Veszprém megyében

2018: Jókai Emlékév

Egy TOP-os turisztikai pályázat segítségével Pápán irodalmi tanösvényt szerettek volna létrehozni, felújítva a Petőfi- és a Jókai-házat, melyek szerves részét képezték volna a tematikus sétáknak. A pályázat nem nyert, de az önkormányzat ettől függetlenül is feladatának tekinti, hogy előbbre lépjen akár önerőből is ezen a téren – tudtuk meg dr. Áldozó Tamástól, Pápa város polgármesterétől.

– *Mire emlékszik vissza legszívesebben 2017-ből?*

– Nagyon fontosak a nyertes pályázataink, de nemcsak pénzből él az ember, hanem lélekből is. 2017 ebből a szempontból is fontos volt, hiszen a Reformáció 500. évét ünnepelhettük városunkban is. Pápa a magyar reformáció, a protestantizmus egyik első fellegrvára volt, és a hagyományait a mai napig megőrizte református és evangélikus közössége. De azzal is őrizi, hogy a református egyház dunántúli egyházkerületének intézményei a mai napig itt működnek. Nagyon szép ünnepek, megemlékezések zajlottak az emlékvé kapcsán, és természetesen van példa a közösség gazdagodására is, hiszen elkészült a református ótemplom felújítása. Ez egy gyönyörű szép belvárosi barokk református templom torony nélkül, és az átadása, megáldása volt az egyik csúcspontja a rendezvénysorozatnak. Arra is felhívta a figyelmet, hogy a város nemcsak az egy irányítószám alá tartozó laccímek sokasága, hanem spirituális közösségek összessége is, ez pedig teremtető tud adni egy település számára. Példát vehetünk a protestánsokról, ahogy ők ezt az emlékévet megélték.

– *Az idei évben is lesz valami vezérfonal a rendezvényeket illetően?*

– Idén Jókai emlékévet fogunk tartani. Az író 125. éve lett Pápa díszpolgára, és ugyanekkor alakult a Pápai Jókai Kör, az a civil szervezet, mely azóta is jogfolytonosan, és a legrégibb óta működik a városban. Jókainak, azon túl, hogy sok olvasója és tisztelője van közöttünk, rengeteg köze van Pápához. A kollégiumba járt iskolába, itt ismerkedett meg Petőfivel, de családi kapcsolatai is Páparra mutattak, és nagyon gyakran járt itt a 19. század második felében. Ezek az alkal-

mak mindig ünnepeknek számítottak a városban, fogadását mindig méltó körülmények között szervezték meg. Most a Jókai emlékvé alkalmából azt szeretnénk, hogy el tudjuk kezdeni a Jókai-ház felújítását, és az író nevét viselő szervezetek – könyvtár, művház, közgazdasági szakközépiskola –, és azok, amelyek nem viselik a nevét, de érintettek, azaz a református kollégium, valamint a Pápai Művelődéstörténeti Társaság és a Jókai Kör közreműködésével egy egész éves programsorozatot állítsunk össze. Megpróbáljuk Jókait közelebb hozni a mai olvasókhöz, hiszen bár a szövegei olykor nehezen olvashatóak, a történeti örökre szólóak. Ennek sokféle eszköze van, nemcsak a könyvek, hanem megfilmesített művei, színdarabok, dramatikus feldolgozások – van tehát miből meríteni. Azért lesz egy kicsit nehezebb a dolgunk, mert nem nyertünk azon a helyi turisztikai pályázaton, amely segítségével, irodalmi tanösvény jelleggel azokat a helyeket fűzte volna fel egy sétára, és alakította volna turisztikai termékkel, amik a reformkori Pápát, és kulturális értékeit mutatták volna meg, elsősorban Petőfire, Jókaira, és a Református Kollégiumra gondolva.

– *Úgy tudom, egyéb pályázataik viszont szerencsésebbek voltak, hiszen nagy részük nyertes lett.*

– Összesen 22 TOP-os pályázatot nyújtottunk be, az első körben 14-et, a másodikban pedig 8-at. Az előbbiből 11-et nyertünk meg, a második körből pedig 3-ról kaptunk értesítést, hogy sikerrel szerepeltünk, 5 pályázatunk még elbírálás alatt áll. A 14 pályázaton 8,15 milliárdon felüli összeget nyertünk, ezek közül három már a megvalósítás szintjéig jutott, a többi az előkészítésnél tart.

– *Melyek a legnagyobb projektek?*

– Két pályázatot is nyertünk összesen mintegy 1,4 milliárd forint értékben az iparterületek fejlesztésére, az ipari parki infrastruktúra építésére. A másik nagyobb csomag a közlekedésfejlesztésről szól: körforgalom építés, kerékpárút építés, gyalogátkelők, kereszteződések korszerűsítése, városkapuk kialakítása, összesen 13 helyen tartalmaz beavatkozást a városban. Zöld város projektünkben egy-egy pályázatunk nyert mind a két körben: egyrészt a belső, másrészt a külső várkert rekonstrukciójáról van szó. Egy igen nagy projekt (1,758 Mrd) barnamezős beruházás: a Téglagyári út környékén régi kereskedelmi és ipari épületeket tüntetünk el, ill. a városszéli rendezetlen környék fog megszűnni. Ennek helyén egy sport- és pihenőközpont alakul majd ki. Fő eleme egy atlétikai pálya lesz, illetve ezen a területen fog megépülni majd a tekecsarnok. Fontos projekt a csapadékvíz elvezetés, hiszen egyrészt a tapolcafői vízbázis védelmét erősítjük, másrészt a Bakony-ér villámárvizei ellen védelmet fogunk kialakítani. Lényeges a városi piac átalakítása, a régile fogjuk bontani, és új csarnok épül. Épületenergetikai pályázatunk segítségével az önkormányzat öt intézményénél a fenntarthatóságot, takarékos üzemeltetést fogjuk erősíteni, és rekonstrukció lesz az egyik pápai bölcsődében is.

– *Összességében mennyire elégedett a pályázati eredményekkel?*

– Azt hiszem, elégedett lehetek, hiszen a megyében magasan mi nyertük el a legtöbb pénzt. Nyilván ebben nagyon sokak munkája benne volt, köszönet illeti őket. Sok pénz jut a városnak, és reményeink szerint ez meg is fog látszódni a településen!

VEÉR KÁROLY

Az új ravatalozó

Recseg-ropog a költségvetés Rácalmásán, de a legfontosabbakra így is futja

A sportcsarnok mindent visz

Rácalmás önkormányzata 1,4 milliárd forint értékű, gigantikus fejlesztést hajtott végre a tavalyi esztendőben. A városi sportcsarnok építése volt a fő attrakció, melynek átadását az idei évre tervezik – tudtuk meg Schrick István polgármestertől.

– *A sportcsarnok mellett gondolom nem sok erő jutott már más jellegű fejlesztésekre. Mi fért bele a tavalyi büdzsébe?*

– Sikeresen pályáztunk a Norvég Alapba, az onnan kapott forrásokból megoldottuk az óvoda és a bölcsőde üzemeltetését alternatív energiákkal. Fűtő kutakkal, szondákkal, hőszivattyúval biztosítjuk a fűtést és a meleg vizet. A beruházás olyan jól sikerült, hogy még a tartós februári hidegben sem kellett beindítanunk a gázkazánokat.

– Elkészült az új ravatalozónk is, amit már nagyon vártunk. A temetőben – bár annak tulajdonosa az egyház - térköves gyalogjárdát alakítottunk ki, és megoldottuk a vízelvezetést is.

– A legnagyobb beruházásunk valóban a városi sportcsarnok és rendezvényközpontunk volt a tavalyi esztendőben. Eljutottunk a szerkezetkész állapotig - már 900 millió forintot ki is fizettünk a vállalkozónak -, az idei évre a belsőépítészeti munkák maradtak. A 2700 négyzetméteres létesítményben helyet kap egy szabvány méretű kézilabdapálya és egy 300 négyzetméteres kisterem. Ez utóbbi képes lesz befogadni a nagyobb létszámú eseményeinket is. Most maximum 150 főt tudunk zárt térben leültetni, úgyhogy az új intézmény ezen a téren hiánypótló lesz.

– De ugyan így várják már a fiatalok a sportpályákat is: 350 diák, 150 óvodás, 200 sportoló szeretné mielőbb igénybe venni az új létesítményt. Most a gyerekeink az autók között, az utcán kénytelenek sportolni, tehát mindenképp indokolt volt ez a beruházás.

– A nagyobb fejlesztések mellett sikerült még két utcánkat is leaszfaltoznunk, illetve a vízelvezetését megoldanunk. Az egyik az

üdülőövezetben van, de sok állandó lakossal, míg a másikra azért esett a választásunk, mert a szakadozó part közelében van, ahol az el nem vezetett víz nagy károkat tud okozni.

– Még egy forrásból fejleszthettünk, 40 millió forintot kapott a sportegyesület a Kajak-Kenu Szövetségtől a csónaktároló fejlesztésére, miután Rácalmás hivatalosan is vízi megállóhely lett a Dunán. Budapest alatt az első állomás a miénk.

– *A Területfejlesztési Operatív Programban is voltak sikeres pályázataik?*

– Három nyertes projektünk van. Az egyik az iparfejlesztést segíti, a 6-os úti körforgalmi csomópont kialakítására kaptunk 200 millió forintot. Ehhez kapcsolódóan lehetőségünk lesz az állomás felé vezető út aszfaltozására is. A csomópont részben lerövidíti az utat dél felől, Rácalmás irányába, illetve megnyitja az ipartelepünket a Hankook Tire felé. Ez nagyon fontos a további fejlesztések miatt.

– A Zöld Város program keretében szeretnénk rendbe tenni a város közepén folyó Barina patakot, és a hozzá kapcsolódó Millenniumi tavat, teljes parképítéssel. Erre 105 millió forint forrást nyertünk.

– A harmadik projekt keretében pedig 80 millió forintból építhetünk kerékpárutat Kulcs irányába. Ez a beruházás már megkezdődött, várjuk a jó időt, hogy folytathassuk a munkálatokat.

– *Letelepedési támogatással csábítják Rácalmásra a fiatalokat. Mit tudnak nyújtani nekik?*

– Mindennél fontosabbnak tartjuk, hogy a fiataljainkat meg tudjuk tartani, illetve hogy minél több fiatal család költözzön városunkba. Ezért letelepedési támogatást adunk azoknak, akik ideköltöznek. Tavaly a 15 millió forintos keretből 15 család kapott ilyen lehetőséget, idén ezt felemeltük 20 millió forintra, és ha kell, további forrásokat is hajlandóak vagyunk ide átcsoportosítani. Inkább lemondunk más dolgokról, de a fiatalok támogatását mindennél előbbre valónak tartjuk. A kétgyermekes családok 1,6 Mft, a háromgyermekesek pedig 2 Mft vissza nem térítendő támogatást kaphatnak. Nagyon fontos, hogy a szép új óvodánk és bölcsődénk tele legyen gyerekekkel. Szerencsére úgy tűnik, jónak találják a fiatalok a kezdeményezésünket, sokan érdeklődnek a környékbeli településekről.

– *Egyre népszerűbbek a nagyrendezvényeik, Rácalmás neve a legnagyobb fesztiválok között szerepel. Mi várható idén?*

– Május közepén nyitunk – immár a X. Al-mavirág Fesztivállal, majd augusztusban a Városháza napján avatjuk az új sportcsarnokunkat, szeptember közepén újra jön a Tökfesztivál, illetve a legfiatalabbak – mindössze 5 éve indítottuk – az Advent, és az utcából jellegű Szilveszter, aminek egyre nagyobb a sikere. Mindkét rendezvényre fűtött sátorban várjuk a rácalmásiakat, illetve a környéken élőket. A Jankovich-kúria vendégei is nagyra értékelik ezeket az alkalmakat, mókás látni például az év utolsó napján a csokornyakendős urakat, és az estélyiruhás hölgyeket a farmeres ünneplők között.

A bábolnai szabadidőpark terve

Elkezdődik a fürdőkomplexum építése

Jubileumok éve Bábolnán

A bábolnaiak régi álma valósulhat meg az elkövetkező időszakban, hiszen hamarosan elkezdődhet a feltárt vízvezetékrendszer támaszkodó városi strandfürdő építése, mely egy szabadidőparki fejlesztés keretében zajlik majd – tudtuk meg dr. Horváth Klárától, a kisváros polgármesterétől.

– A strandfürdő egy 8-10 hektáros területen megvalósuló projekt egyik részeleme. Egy barnamezős területet rehabilitálunk, ezen fog felépülni uniós forrásból az új szabadidőpark. Már folyamatban van a közbeszerzési eljárás, és ehhez kapcsolódóan, kormányzati ígérvény alapján egy tanuszo da is. Ugyancsak pályázati keretből egy kiserőmű is épül ezen a területen, miután az egyik termálvizünk metángázos. Ebből elektromos áramot és energiát fogunk előállítani a sportszarnokunk, a főzőkonyhának és a strand üzemeltetéséhez. Hamarosan átadjuk a munkaterületet és elkezdődhet az erőmű építése is, erre már szerződésünk is van. Reményeink szerint 2019 végére, 2020-ra megvalósulhat az egész projekt.

– Ezeken kívül még milyen pályázati forrásokkal rendelkeznek?

– Szintén uniós pénzből kerülhet sor egy csónakház építésére a szabadidőparkban kialakítandó tavak mellett. Már van egy befejezett pályázatunk is, felújítottuk az óvodánkat az őszi folyamán. A nagypályán egy új csoportszobát nyitottunk, létszámot bővítettünk, korszerűbbé tettük a nevelési feltételeket. 150 gyerek 6 csoportban járhat most már óvodába Bábólnán. Megújult a kis óvoda épülete is, ott szigetelési munkákat és tetőcserét hajtottunk végre. De a legnagyobb dolog, aminek örülünk, hogy az óvoda udvarán egy pancsolót, valamint egy KRESZ pályát alakítottunk ki, ahol a közlekedési alapismereteket is elsajátíthatják a kicsik. Sok kisebb pályázatunk is fut, például különböző turisztikai, marketing, kommunikációs, és ismeretterjesztő táblák kihelyezésére van lehetőségünk. A digitális jólét program keretében laptopokat, okos telefonokat és egyéb szoftvereket tudunk

beszerezni, és különböző lehetőségeket biztosíthatunk az idősöknek mindennapjaik eltöltésére.

– A városban működő cégek mit tesznek a település fejlődéséért, munkahelyek teremtéséért?

– Jelenleg adatokat gyűjtünk a szabályozási tervünk módosításához, így a cégekkel is konzultálunk a terveikről, elképzeléseikről. Szinte mindegyik vállalkozás kisebb-nagyobb beruházásra, felújításra készül, a profiljukba illő elképzelések már megvannak a cégvezetők fejében. Egy fontos előrelépés lesz Bábolnán, ami a cégeket érinti: a Magyar Közút a négyszámjegyű utak program keretében felújítja az iparterületünket érintő Köves János utcát, a Tárkány felé vezető útnak a közigazgatási határig terjedő szakaszát.

– Mit terveznek a településkép szebbítése érdekében?

– Mindig tenni kell azért, hogy még szebbek, még jobbak legyünk. Az tény, hogy akik ide érkeznek látogatóba, rokonokhoz, rendezvényre, mindig elismeréssel szólnak a településképről, utcáink rendezettségéről, zöldfelületeink ápoltságáról. Rettenő sok munkával jár ez, de azért mindig kell egy kicsit fejlődni, hogy fenntartsuk ezt a színvonalat. Ezért elindítottunk egy fásítási, növényesítési programot: egymás után mérjük fel az utcákat, hogy a lakók igényelnek-e fákat, bokrokat. Ezeket aztán az önkormányzat megveszi, a lakosságnak pedig csak el kell ültetni, és gondoznia kell. Ezt díjazza is a bábelnaiak, és részt vesznek ebben a folyamatban. Tetszik nekik, nagyon sok fát és bokrot ültettünk el az elmúlt években ennek köszönhetően.

– *Milyen lábakon áll Bábolna költségvetése, gazdálkodása?*

– Nagyon sokat köszönhetünk az itt működő cégeknek, a bevételeink nagy részét ugyanis az iparűzési adó teszi ki. Ehhez kapcsolódnak még az építmény-, telek- és kommunális adókból történő befizetések. Ez utóbbi alól – Magyarországon először Bábolnán vezettük be ezt a rendszert – mentesülhetnek azok, akik az év folyamán részt vesznek valamely egészségügyi szűrésen. Mintegy 1250 ingatlanra vetjük ki ezt az adónemet, tavaly már 7-800 igazolás érkezett be, ennyien kaptak mentességet a szűrések igénybevétele okán. Egyre többen járnak tehát tüdő-, vagy méhnyakrák szűrésre, ami egy nagyon fontos dolog, és ekképp támogatja az önkormányzat.

– Mit emelne ki a város mindig is gazdag rendezvénykínálatából?

– 2018 a jubileumok éve lesz Bábólnán. 60 éve lettünk önálló település, 1958-ban váltunk le Banáról. Aztán 2003-ban várossá váltunk, ennek most 15 éve. Erről októberben emlékezünk meg, a 20 éves jubileumát ünneplő kukoricafesztiválunkhoz kapcsolódóan. Testvértelepülési kapcsolataink közül az osztrák Sieghartskirchen-nel kötött szerződésünk idén lesz 25 éve. Két ünnepséggel készülünk, először májusban érkeznek vendégeink Ausztriából, majd augusztus végén mi fogunk kiutazni, és viszünk művészeti csoportokat az ottani megemlékezésre. A napokban volt a 25. bábólnai borverseny, jubileumi határkőhöz érkezett a borosgazdák megmérettetése is. Amint látható, idén a jubileumok köré építjük fel önmagunkat és a rendezvényeinket, eseményeinket. Azt hiszem ez így helyes, hiszen időnként egy kicsit ünnepelni is tudni kell!

VEÉR KÁROLY

Keszei János, Balatonalmádi polgármestere

Új óvoda épül Balatonalmádiban

Soha nem látott mértékű pályázati támogatás érkezik Balatonalmádiba

Újra kell gombolni a kabátot

Balatonalmádiban tavaly ilyenkor, a 2016-os évet értékelve még arról beszélgettünk Keszei János polgármesterrel, hogy ez az év a felkészülés, a pályázatírás éve volt. Akkor 2017 tavaszára remélték a döntéseket, de azokra egészen őszig várni kellett. Az elhúzódozó támogatói döntések alaposan felforgatták a gondosan előkészített, azóta nyertessé vált pályázatok költségvetését – tudtuk meg a városvezetőtől.

– *Most hol tartanak a projektjeik?*

– A beadott pályázataink túlnyomó többsége a Területi Operatív Programok között szerepelt, ezekről a döntés csak az év második felében született meg. Ami örömteli, hogy szinte valamennyi pályázatunk nyertes lett. Ami viszont üröm az örömben, hogy a kivitelezői árak a tervezés óta olyan mértékben emelkedtek, ami teljesen felborította a gondosan összeállított költségvetést. Ez, a mértékén túl azért is probléma, mert a pályázataink jelentős része 100%-os támogatási intenzitású lenne, de így a hiányzó összegeket mégis saját forrásból vagyunk kénytelenek hozzátenni.

– Eleinte csak más településektől hallottunk ezekről a problémákról, az első pályázatunk közbeszerzésekor, aztán magunk is tapasztalhattuk azokat. A vörösbereányi városrészen tervezett orvosi rendelő felújítására 60 millió forint pályázati összeget nyertünk, és ehhez ugyanennyi önerőt terveztünk. A közbeszerzés kiírásakor azonban a legalacsonyabb ajánlat 203 millió forint volt. Kénytelenek voltunk visszavonni a közbeszerzést, és újragondolni az egész projektet. Áttekintettük ismét a műszaki tartalmat, és ahol a pályázat megengedte, csökkentettük azt. A második közbeszerzésen 180 millió ajánlatot vártunk és kaptunk. A hiányzó 70 milliót már be tudtuk vállalni. De ez így is több mint 50%-os áremelkedést jelent a teljes projekt tervezett összköltségére nézve. Abba bele sem mertünk ezek után gondolni, hogy mi lesz az 593 millió forintos óvodaépítési pályázatunkkal, amit szintén megnyertünk. Rögtön újraáraztattuk a ter-

vezőkkel, és úgy tűnik, 200 millió forintot pótolnunk kell.

– Ugyanígy jártunk a szintén nyertes, a kéttannyelvű gimnázium kollégiumi épületének energetikai felújítására beadott pályázatunkkal is. Ott a becslések szerint 30 millió forint hiányzik.

– *Milyen más pályázati forrásokat sikerült elnyerniük?*

– A Wesselényi strand turisztikai vonzerejének növelésére nyertünk 150 millió forintot, ehhez 33 millió önerőt terveztünk hozzátenni. Háromféle csúszda, egy partikocktélbár, vízi színpad és homokos sportpálya épülhet ebből az összegből. Készülnek az engedélyeztetési tervek. Szeptembertől kezdjük a beruházást, és a 2019-es nyitásra elkészülünk vele.

– Ugyancsak strandfelújításra – amiből három is van városunkban – kaptunk támogatást hazai forrásból, összesen 113 millió forintot, amit a vizesblokkok, illetve a burkolatok felújítására, valamint kabinsor építésre fordítottunk.

– Folyik az engedélyeztetési eljárás a Séd patak mederrendezése kapcsán is. Van egy nyertes kerékpárút pályázatunk a Veszprém-Almádi kerékpárút folytatására, illetve befejezésére, ehhez a projekthez nyertünk 265 millió Ft vissza nem térítendő támogatást.

– Összességében több mint két milliárd forint az elnyert pályázati források összege. Ilyen fejlesztési lehetőség korábban még soha sem volt Balatonalmádiban.

– *Tavaly örömmel adtunk hírt lapunkban a Magtár felújításáról, kulturális célokra való hasznosításáról. Mi történt azóta?*

– Valóban, tavaly az önkormányzat megvásárolta a Magtár épületét, illetve az ahhoz közel lévő kolostort is megkaptuk térítésmentesen az államtól, cserébe kötelezettséget vállaltunk annak felújítására. Ezek műemlékvédelem alatt álló épületek. A Belügyminisztériumtól a vásárlásra kapott 120 millió forint támogatás fedezetet biztosított kisebb felújítási munkákra is, amiket folytatni szeretnénk. Ehhez kapcsolódóan folynak az egyeztetések a kormánnyal a Vörösbereányi program című projekt előkészítési munkáiról.

– *A hírek a magyar turizmus fellendüléséről szólnak. Mennyire érzékelhető mindez Almádiban?*

– A számok nálunk is emelkedést mutatnak. A magánszoba-kiadás egyértelműen növekedett, és ilyenről évek óta nem tudtam beszámolni. A nagyszállodánk számai jelenleg nem igazán tükrözik ezt vissza, mert nemrégiben tulajdonosváltás történt. Felújítást terveztek – amit aztán mégis elhalasztottak –, így viszont az előszezonjukat nem igazán tudták kiaknázni. Az eredményeik így sem lettek rosszak, hozták a korábbi számokat. Szálláshelyből nem lett több, de a vendégéjszakák száma egyértelmű javulást mutat. Külföldi turistából kevés van, nálunk a forgalmat elsősorban a belföldi turizmus generálja.

„A Velencei-tavi partfal komplex fenntartható rehabilitációja”

Megújul a Velencei-tó

Gyakorlatilag 50 évnyi nemtörődést kell behozni, ha a tó rehabilitációjának kérdését elővesszük. Most egy uniós támogatás révén 14 milliárdnyi összeg fordítható az öko és turisztikai célok fejlesztésére 2017-től 2021 augusztusáig.

Az 1970-es évek partvédelme mára teljesen elavult. Gyakorlatilag csak a Velencei-tó Kapuja projekt jelentett új és konstruktív beruházást, s lett méltán népszerű turisztikai hellyé a nyári szezonban. A területeken általában a következő problémák keletkeztek: a nádfal pusztulása, másutt kezelhetetlen nádfelületek kialakulása. A vízminőség folyamatosan romlott, sok helyen algásodott a felület, de a gondatlan szeméttelésekkel, akár illegális szeméttelésekkel is számolni kellett.

A 70-es évek nagy bűne még, hogy a vasbeton szerkezetű partfalak megszüntették a természetközeli állapotokat, szinte alig maradt a halak ívására alkalmas hely. Az alapanyag az idő múlásával pusztult: a szegélyek feltöredezték, darabok szakadtak ki. A betonból készült hidak és mólók sok helyütt életveszélyessé váltak. De a csónakkötők fadeknis mólóit is kikezdte az időjá-

rás és az ötven év. Elkorhadtak a fabetétek, legtöbbjük lélekvesztővé vált, néhány bátor lelkületű horgászon kívül nem mer más rájuk lépni, s ezt jól is teszi. Az autógumis, fém támaszos kikötőhelyek porladó-rozsdásodó állagromlása szintén a vízminőséget rontja. A csónakok némelyike magára hagyottan, iszapba süllyedve korhad a tóban. Pusztulás, balesetveszély.

A tóparti turisztikai szolgáltatások színvonala számos településen nem fejlődött: szocreál bútorzatú retro-strandok, fantomhotelek, használhatatlanná korrodálódott csúszdák és játékok hogyan is vonzanának fizetőképes keresletet?

A 2017-ben indult projekt célja: a Velencei-tó partfalának komplex felújítása, a tó vízminőségének javítása, a part menti területek természetközeli állapotának biztosítása, illetve környezettudatos rehabilitációja. A hivatalos

programnyitó óta minden érintett tóparti településen lakossági fórumok zajlottak, s ezek folytatódnak 2018 februárjától.

Elindult egy honlap (<http://velenceito.ovf.hu/index.html>), ami folyamatosan beszámol az eseményekről, illetve a feladatokról a Tervezett munkák címnél. A konkrét célok mellett találkoztam túl általános megfogalmazással is. A partfal-rekonstrukciónál például ilyen a „49 partszakaszból 47 partszakasz esetében tervezzük létesítményeket és átalakításokat” gondolat. A Galéria – Felújítandó területek (13 helyszíni fotó) – Problémás helyek (Csónakkötők problémái - 9 fotó, Partfal problémák - 20 fotó) - rendszere sajnos nem tudni, konkrétan hogyan kapcsolódik a tényleges munkavégzéshez. Kár, hogy az információk nem egyértelműek. Szerencsésebb lenne egy Jelen állapot – Tervezett munkák – Hogyan fog kinézni? bemutatás akár látványterv, fotóanimáció, vagy 3D...formájában.

DR. GÖDE ANDREA

VI. Vámosi Lencse- és Hurkafesztivál

Kreatív lencseételek, finom hurkák fesztiválja

2017. február 10-én, szombaton hatodik alkalommal várta a Nemesvámoson illetve környékén élőket a Vámosi Lencse- és Hurkafesztivál. Évről évre egyre több csapat méri össze tudását a lencseétel főző-, illetve a hurkakészítő versenyen. Az egésznapos fesztiválon termelői piac, kulturális- és gyermekprogramok várják az érdeklődőket. Az idei újdonságokról Nemesvámos polgármesterét, Sövényházi Balázst kérdeztük.

– Hogyan készülnek egy-egy ilyen fesztiválra? Mikor kezdik a munkát?

– Gyakorlatilag amint lezártuk a korábbi, már indul is a munka, hiszen az első lépés mindig az értékelés. Megkérdezzük az embereket, milyennek látták a fesztivált, mit változtatnának azon. Mindig van bőven visszajelzés, szerencsére zömében pozitív, de elmondják a helyiek az esetleges negatív észrevételeiket, javaslatokat is. Ez azért fontos, mert segítséget jelent, hogy az esetleges hibákat orvosoljuk, ezáltal évről évre jobbá tegyük fesztiválunkat.

– Milyen visszajelzés volt például a tavalyi eseményről, amire már idén reagálni tudtak?

– Tavaly egy nagy rendezvénysátorban, közös térben adtunk helyet a főzőverseny csapatainak és a színpadunknak. Kiderült, hogy bár ennek is vannak előnyei – minden egyben van, átlátható, hangulatos –, ám a hátrányok túlsúlyba kerültek: a tűzhelyek mellett főzőversenyzőknek melegük volt, míg a színpadi programok nézőinek éppenséggel elkelt volna a jobb fűtés. A készülő ételek, a sült hurkák illata belepte az egész sátor, ami a fellépőknek, a műsort megtekintőknek nem mindig volt kellemes. A csapatok duruzsolása – hiszen főzés közben vidám a hangulat, mindenki mindenkivel beszélget – olykor összevegyült a színpadi beszélgetés hangjaival. Ezért úgy döntöttünk, hogy egy áttetsző paravánnal kettéválasztjuk a teret. Ezzel a megoldással úgy éreztük, hogy a hangulat tekintetében minden egyben maradt, de mégis kellő mértékben elkülönült a kétféle eseménytér.

– Milyen újdonságok voltak az idei fesztiválon?

– A Családok Éve jegyében egy kisebb és egy nagyobb elemet emeltünk be a korábbi rendezvényeink közé. Mindkettővel főleg a gyerekeknek kívántunk kedvezni. Egy régi, ma már egyre inkább elfeledett ízvilágra, finomságra próbáltuk felhívni a figyelmet, ami régen kapcsolódott a farsanghoz, a disznóvágáshoz. Az egyik nagymamánk a Lencseszemek Asszonykör segítségével felkészült egy hatalmas adag hájastésztaival, amit aztán a gyerekekkel együtt töltöttek meg – dióval és lekvárral – a fesztiválon, majd miután kisütötték, a színpad előtti téren meg is kóstoltatták azt a látogatókkal.

Mondanom sem kell, hogy a siker teljes volt. Egy friss, igazi hajtogatott hájastészta nál kevés finomabb dolog van a világon.

– A másik újdonságunk is a gyerekek örömeire készült. A szokásos állatsimogató, pónilovagló és egyéb játék mellett idén szalmakockákból egyfajta várat, vagy inkább labirintust építettünk nekik, amire fölmászhattak, és amiről ugrálhattak. Óriási sikere volt, nagyon élvezték az apróságok, úgyhogy ezt az elemet egészen biztosan a jövőben is megtartjuk.

– Mennyire érzik magukénak a helyiek illetve a környékeliek ezt a fesztivált. Kijönnek az emberek a programokra?

– Közel 2500-an vettek részt az idei fesztiválon. Az itt élők magukénak érzik ezt az eseményt, sokan ténylegesen az egész napot itt töltötték, végig nézték a programokat, és még este is itt mulattak Tihanyi Tóth Csaba és Bognár Rita nótaműsorára, valamint a Kredenc együttes mulatós zenéjére.

– Megjelennek a fesztiválon a helyi termelők, a civilszervezetek, a helyi kisebb vállalkozások, és a nagyvállalatok egyaránt. Utóbbiak – nagy örömünkre – már nem csak támogatóként, hanem főzőcsapatokat is indítanak. Köszönet illeti az MTD Hungary Kft.-t, akik évről évre felajánlanak egy-egy fűnyíró főnyereményként, a Vesz-Mont 2000 Kft. anyagi segítséget nyújt, ahogyan a Csatári Plast Kft.-re is mindig számíthatunk.

– De megtiszteltetés számunkra az is, hogy társönkormányzatunk, Sóly is részt vesz a fesztiválunkon, idén 3 csapattal jöttek: a Civilek Solyért, a Solyi Nyugdíjas Klub és az önkormányzat mérte össze a főzőtudását a többiekkel.

– A főzőverseny is egyre izgalmasabb, egyre kreatívabb ételekkel és csapatnevekkel találkozhatunk. A motorosok például idén két csapattal indultak, a barátnők a „Benzintyúkok” fantáziánévvel. De hasonlóan találó „Lencse végre kapod!” néven nevezett a versenyre az egyik helyi család és a baráti körük. Annyi jó recept, olyan sok finom lencseétel született már itt a fesztiválunkon, hogy lassan itt lesz az ideje ezeket összegyűjteni, és egy jó kis szakácskönyvben közzétenni.

TERÉZ

Fotók: Kovács István és Kovács Anett Nóra

Ismét mulathatunk az adonyi szüreti felvonuláson

Öt pályázat, öt nyertes projekt Adonyban

Jövő tavaszra minden elkészülhet

Adonyban sikeresnek ítélik a Területi Operatív Programon való szereplést, hiszen öt pályázatot adta be, és valamennyire megkapták a támogatást. Jó előre, 2-3 éve megkezdték a felkészülést a projektek végrehajtására, forrásokat, tartalékokat képeztek, hiszen jól látszott, hogy bár 100%-os az egyes pályázatok támogatottsága, azok tartalma különböző okokból túllépi ezt a keretet, ők pedig a megvalósításban a teljességre törekcszenek – tudtuk meg Ronyecz Péter polgármestertől.

– *Nézzük, milyen TOP-os pályázatokat nyertek!*

– Az első a régi polgármesteri hivatali épület rendbetétele. Ez lehetővé teszi az egészségügyi alapfunkcióink fejlesztését is. Meg is kezdődött már a munka, folyik az átalakítás, a régi hivatal egyik felébe kerül a háziorvosi központi ügyelet. A másik felében civil szervezetek számára biztosítunk helyiségeket: itt kaphatnak irodát a karitatív szervezetek, vagy például a polgárőrség. Másodikként a régi hivatal mögötti terület rendbetételét említeném, ahol egy XXI. századi színvonalú kis piacteret építünk, és biztosítjuk a terület vízelvezetését is.

– A Zöld Város program keretében teljesen megújulhat a művelődési ház mögötti kastélypark. A lakosság régi, jogos igénye egy kulturált, normális, a mai igényeknek megfelelő játszótér megépítése, de elhelyezünk felnőtt fitnesz eszközöket is, hogy a szülők is tudjanak mozogni. Sétányokat építünk, parkosítunk, megvalósítjuk mindazt, amire a forrás elég lesz. A negyedik a Vetus Salina árok vízelvezetése, ami ugyan működik, de fel kell gyorsítanunk a település belterületéről kifolyó víz folyását. Elég vízszintes a területünk, ráadásul belvizes övezetben van, úgyhogy itt kiépül egy nyomóvezeték, és szivattyúval tudjuk segíteni a belterületen keletkező csapadék kivezetését. Az ötödik elem a Rákóczi utcát érinti: itt zebrák, járda, parkolók és egy kerékpárútszakasz épülhet. Véleményem szerint jövő tavaszra mindennel készen leszünk a pályázatokkal kapcsolatban.

– *Mit mondhatunk a város költségvetéséről?*

– Az idei költségvetésünk 1,195 Mrd Ft, ebből az állami forrás 355 M, a saját bevétel

pedig 330 M, ez durván 50 %-a a főösszegnek. A maradék 50%-ot az elnyert pályázatokból származó fejlesztési forrás (507 M) teszi ki. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy elég régóta látjuk, miként lehet egy önkormányzat gazdálkodását stabilá tenni. Minél kevesebb állami támogatásból működik egy önkormányzat, annál stabilabb lehet a költségvetése, mert nincs kitéve különböző törvényi változásoknak. Nálunk az építményadó az a fajta adó, ami jelentősen könnyíti a működést. Stabilan számolható, és a behajtása viszonylag egyszerű. Az iparűzési adó lutri minden évben, nem tudni, mennyi lesz a nyeresége. Adonyban a legnagyobb vállalkozás a magtárház, amely évente 120-130 Mft építményadót fizet (ehhez még hozzájön az egyéb vállalkozások befizetése, mintegy 20-30 millió forint), ezen kívül a 130 Mft körüli iparűzési adó, és néhány kisebb, a lakosságtól származó adófajta. Úgy gondoljuk, hogy az a költségvetés, ahol a saját bevétel 50%-ot tesz ki, az nagy biztonságot adó rendszer.

– Ami a kiadásokat illeti, a TOP-os forrásoknak megvan a helye, a kötelezően ellátandó feladatok magas szintű megvalósítására is jut elegendő, és emellett minden évben keletkezik 50-100 millió forintnyi tartalék pénzünk. Jut 27 millió a nem kötelezően önkormányzati feladatok finanszírozására: rendőrség támogatására, civilek pályázati rendszerére, sportkör fenntartására, egyház támogatására. Tehát minden olyan dologra, ami egy település életében működőképességet, bizonyos fajta megszokott életszínvonalat eredményez. A költségvetésünk sok mindenre elég, de persze nem mindenre, rengeteg feladatot át kell

ütemezni. Vannak olyan problémák, amiket 8-10 éve húzunk, halasztunk. De 40 évig nem költöttünk azokra, amikre most TOP-os források vannak, és valószínű még 40 évig megint nem is lesz. Úgyhogy mi ennek rendeltünk alá mindent. Ezután beszélhetünk más, régóta húzódó dolog megoldásáról. Ha mondjuk évente 30 milliót tudunk költeni az elmaradt beruházásokra, akkor 3-4-5 év alatt utolérhetjük magunkat.

– *A rideg számok után végezetül ejtsünk szót a város kulturális életéről is!*

– Egy pillanatra, még a számokról: a ki-válóan dolgozó művelődési házunk éves normatív állami támogatása a lakosság-szám után öt millió forint, a költségvetése ugyanakkor ötven millió. Erre is gondunk kell tehát, hogy legyen. Az összegben persze számtalan civil csoport működése is benne van, helyet adnak nekik, rendezvényeket szerveznek velük közösen. Szerencse, hogy sok a civil szerveztünk: alapítvány, borrend, ifjúsági egyesület, majdnem minden héten van valamilyen közösségi program Adonyban. Érdekes, új, és nagyon sikeres a régi szüreti felvonulások visszahozatala, szeptemberben rendezik. Fialatok kezdték el szervezni a zenés felvonulást, lovas fogatokkal, lovasokkal, táncosokkal, az emberek megvendégelik őket, a nap aztán egy vidám bállal zárul. A másik hasonló kezdeményezés a német kisebbségi önkormányzat nevéhez fűződik. Lassan hagyománnyá válik a sátras sörfesztivál októberben, a 2018-as lesz már a harmadik ilyen alkalom.

VEÉR KÁROLY

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Mátyás királlyal egy olyan uralkodót tudnak felmutatni, aki erős birodalmat épített Európa közepén, szigorú törvényekkel. Volt koncepciója, és az országot is képes volt gyarapítani.”

LOMNICI ZOLTÁN

Gárdonyi 10 próba - újra

2017. március 15-e azért is emlékezetes a gárdonyiaknak, mert akkor indult el hódító útjára a Gárdonyi 10 próba. Öt sportág egy rövidebb és egy hosszabb távú kihívással – ilyen még nem volt! Tíz alkalmat összehozni, az is nehézséget jelent egy-egy család vagy egyén számára, hát még teljesíteni az 500 és 700 méteres úszást, az 5 és 7 km-es futást, az evezéseket, a 23 és 30 km-es kerékpártúrát, a gyalogtúra 12 km kis- és 16 km-es nagypróbáját. De sikerült, ahogy ezt a decemberi gála eredményhirdetése és jutalomsorsolása is bizonyítja.

György László, a Velencei-tavi Életmód Klub vezetője a tavalyi sikeren felbuzdulva 2018-ra is meghirdette a programot szervezőtársaival és a támogatókkal ismét összefogva. Minden túrázni vágyó készítheti a bakancsát, mert március 24-én újra indul a Gárdonyi 10 próba! Dinnyésre megyünk, az útvonal jórészt a Madárdal tanösvényt követi.

Dr. Göde Andrea

Szákszend

Ha valaki eddig hiányos ismeretekkel rendelkezett a jó pálinka elkészítésével kapcsolatban, az **Izsó Lászlótól**, a Pálinka Lovagrend tagjától sajátíthatja el a nemes ital cefrézésének és főzésének titkait.

Cikkünk a 45. oldalon

Velence

Negyedik alkalommal rendezték meg a Velencei Karnevált. A turisták és a helyi lakók egész nap szórakozhattak a Korzón február 10-én.

Cikkünk az 46. oldalon

Csibi Krisztina, Potápi Árpád János és Lomnici Zoltán

Színes programok Közép-Európa-szerte

Mátyás király-emlékévet hirdettek 2018-ra

Hunyadi Mátyás születésének 575. és királlyá választásának 560. évfordulója alkalmából emlékévet hirdetett 2018-ra a Nemzetpolitikai Államtitkárság – jelentette be Potápi Árpád János államtitkár. A Kárpát-medence magyarsága az emlékévhöz kapcsolódva számos közös rendezvényt, konferenciát, kiállítást tart majd, illetve a fiataloknak történelmi versenyeket szerveznek.

Potápi Árpád János az emlékévvvel összefüggésben kiemelte a magyar identitás megerősödését, és azt mondta: Mátyás király erős kezű, jelentős uralkodóként vonult be a történelembe. Megerősítette Magyarországot, felismerte, hogy csak így lehet megállítani az Oszmán Birodalom terjeszkedését. Nemcsak a történetírás, hanem mondáink és népmeséink is őrzik alakját.

Januárban Szegeden mutattak be emlékező szentmisét, majd a jótékonyági reneszánsz bál, ételkóstoló és forgatag volt Mátyás királlyá választásának 560. évfordulója alkalmából. Márciusban Székesfehérváron mutatnak be koronázási misét, áprilisban, Mátyás király halálának évfordulóján pedig megemlékezés lesz Bécsben és Budapesten. Júniusban, Bécsben kiállítás nyílik majd a város elfoglalásának évfordulóján. Az emlékévv a kolozsvári magyar napoknak is egyik központi témája lesz a tervek szerint. A programok lebonyolítója a Magyarság Háza, az ötletadó az Emberi Méltóság Tanácsa és **Gaal Gergely** volt, aki elmondta: Mátyás király felismerte, hogy a közép-európai népeket összefogva, az Oszmán Birodalom terjeszkedését megállítva meg kell védeni a keresztény civilizációt. Reményét

fejezte ki, hogy sikerül olyan programsorozatot megvalósítani, amellyel meg tudják mozgatni a Kárpát-medence magyarságát.

Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke kiemelte: Mátyás királlyal egy olyan uralkodót tudnak felmutatni, aki erős birodalmat épített Európa közepén, szigorú törvényekkel. Volt koncepciója, és az országot is képes volt gyarapítani. Hozzátette: életműve számos lehetőséget kínál a történészeknek és a fiataloknak egyaránt. Kitért arra is, hogy Erdély Romániához csatlakozásának 100. évfordulója lesz 2018-ban, és várhatóan több, a magyarság számára kellemetlen eseményre is fel kell készülni. Erre is egyfajta válasz lehet az emlékévv – jelezte.

Gergely Balázs, a Kincses Kolozsvár Egyesület elnöke reményét fejezte ki, hogy az előző két emlékévhöz hasonlóan sikeres lesz ez a programsorozat is. Hozzátette: február 23–24-én tartanak megemlékezést Mátyás születésének 575. és trónra lépésének 560. évfordulója alkalmából. Szeptemberben Vajdahunyadon többnapos rendezvénysorozattal tisztelegnek Mátyás király emléke előtt.

Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója közölte: igyekeznek minél több

együttműködő partnert bevonni az emlékévv programjaiba.

TO

I. Mátyás – gyakran **Corvin Mátyás**, születési nevén **Hunyadi Mátyás**, hivatalos latin uralkodói nevén **Mathias Rex**; neve németül, latinul, angolul: **Matthias Corvinus**, olaszul: **Mattia Corvino**, románul: **Matei Corvin**, csehül: **Matyáš Korvín**, horvátul **Matiija Korvin** – (Kolozsvár, 1443. február 23. – Bécs, 1490. április 6.) Magyarország királya 1458 és 1490 között. Hivatalos uralkodói címe eredetileg Magyarország, Dalmácia, Horvátország, Ráma, Szerbia, Galícia, Lodomeria, Kunország és Bulgária királya volt, ehhez csatlakozott 1469 után, cseh királlyá választásától a Csehország királya cím is. Corvinus, azaz Hollós melléknevét a Hunyadi-család holló ábrázoló címeréről kapta.

Apja Hunyadi János erdélyi vajda, majd magyar kormányzó, anyja magyar köznemesi család lánya, Szilágyi Erzsébet. Bár 1458-tól uralkodott, királlyá koronázására Székesfehérvárott csak 1464-ben került sor. Cseh királlyá 1469-ben, Ausztria főhercegévé 1486-ban választották. A magyarok, de számos más környező nép hagyománya is az egyik legnagyobb királyként tartja számon, akinek emlékét sok népmese és monda őrzi. Mátyás nevének népszerű díszítő jelzője (epitheton ornans) az **Igazságos**. A szakirodalom és a köznyelv egyaránt leginkább sor-szám nélkül, egyszerűen **Mátyás királynak** nevezi.

Páratlan párlatokról pálinkabarátoknak

A jó pálinkáról Szákszendén

Ha valaki eddig hiányos ismeretekkel rendelkezett a jó pálinka elkészítésével kapcsolatban, az igazán autentikus személytől, Izsó Lászlótól, a Pálinka Lovagrend tagjától sajátíthatta el a nemes ital cefrézésének és főzésének titkait. A dadi szeszfőzde tulajdonosa volt ugyanis vendége a második alkalommal megrendezett szákszendi pálinkakóstolónak, ami Hartmann Imre alpolgármester kezdeményezésére indult tavaly.

Mint azt a szakember elmondta, a jó pálinka 90%-ban a cefrézésen múlik. Csak kiváló alapanyag felhasználásával, gondos tisztításával, mosásával, magozásával, esetleg darálásával, majd a cefre helyes kezelésével kaphatunk olyan nyersanyagot, amiből a főzdében kinyerhetik a megfelelő íze- ket, zamatokat, s nem utolsósorban a kellő szeszfokot.

A gyümölcsnek először meg kell erjednie, s ezért a cefréhez fájlesztőt is adhatnak, hogy ez a bomlási folyamat az elejétől a végéig egyenletes maradjon. A szakembereket megosztja az a kérdés is, hogy a cefrébe kell-e cukor, vagy sem? Vannak vélemények, melyek szerint a cefrébe ne kerüljön kívülről hozzáadott (bármilyen) cukor, mert akkor már nem az igazi a pálinka. Vannak, akik azt javasolják, hogy 8-10% cukor szükséges a jó pálinkához.

Ugyanennyire megosztó az is, hogy szükség van-e levegőztetésre, vagy a

levegőtől teljesen elzárva forrjon ki a cefre?

Izsó László ezekkel kapcsolatban is kifejtette a véleményét, majd azt is részletezte, hogy miért nem érheti el a házi pálinkafőzés végeredménye az ipari főzde termékét.

– *Rögtön kezdeném a mennyiséggel. A dadi főzdében 400 literes üstben kezdődik a lepárlás, majd közel 20 méteres csőrendszeren csapódnak le a káros anyagok, a rossz ízt adó kozmaolajokat pedig a Szőlősi féle szűrő fogja fel. Ezeknek a feltételeknek (persze sok más mellett) az otthoni lepárlók nem tudnak megfelelni – fogalmazott a lovagrend tagja.*

A kétórás előadás közben persze a jelenlévők egymás pálinkáit is megkóstolták, elemezték a szakember iránymutatásai alapján. Elsősorban törkölyből készülteket, de olyan kuriózum is került a poharakba, mint a fekete ribizliből készült párlat.

HORVÁTH

KESZLER ANDREA OLIMPIAI NEGYEDIK PHJONCSHANG – TATABÁNYA - A magyar női rövid pályás gyorskorcsolya váltó, soraiban a tatabányai **Keszler Andreával** - a negyedik helyen végzett a téli olimpián úgy, hogy futamukban a régi világcúcson belül, 4:03.603 perccel érték

célba. "Annyira gyors volt a tempó, hogy nem mertem megnézni a köridőket a kivetítőn. Nem sajnálom a bronzot a hollandoktól, úgy mentek világcúcst, hogy az elejétől a végéig vezettek, ami elképesztő. Ott a helyük" - mondta Keszler.

KÖZÉPKORI FELTÁRÁS

Székesfehérvár – A belvárosban a Lépcső utcai összekötő felújításakor az utcaszint alatt közép-

kori vízelvezető csatornát és falromokat találtak. A leletmentés még folyik.

NAGYHÉT A SZALÉZIAKKAL

Péliföldszentkereszt - A korábbi évek hagyományai szerint a péliföldszentkereszti szalézi rend idén is meghívta azokat a családokat, akik gyermekeikkel együtt szeretnék eltölteni a nagyhetet, és a szaléziak vezetésével szeretnének felkészülni a húsvétra. A szalézi rend éves vezérgondolata: figyelünk Jézusra, aki leül mellénk a kúthoz, és az igaz élő vizet kérhetjük tőle - „Uram, add nekem azt a vizet!” (Jn 4,15). A kisebbeknek a szalézi animátorok külön foglalkozásokkal készülnek, segítik őket, hogy aktívan részt vállaljanak a szertartásokban és mélyebben megéljék a nagyhét és a húsvét eseményeit.

Mátyás király és Beatrix királyné reneszánsz udvarában

A télűző Velencei Karnevál

Velence város törekszik arra, hogy ne csak a nyári szezonban legyenek vendégcsalogató programjai. Ennek jegyében idén negyedik alkalommal rendezték meg a Velencei Karnevált. A turisták és a helyi lakók egész nap szórakozhattak a Korzón február 10-én.

Nagy kihívás, de csak minőségi programokkal érdemes idecsalogatni a látványosságokat kedvelőket – hangsúlyozta a beharangozó sajtótájékoztatón **Kosztai András** polgármester. Örömmel számolt be arról, hogy már tábora van az erre az alkalomra szállást foglalóknak és a rendezvényeikre visszatérőknek.

2018. február 10-én Mátyás király és Beatrix királyné reneszánsz udvara elevenedett meg a Velencei Korzón. Gólyalábasok vezényletével érkeztek ide a karneváli jelmezes felvonulók, hogy az érdeklődőkkel együtt szórakozzanak a középkori vásári forgatagban. Régizenés táncház, eszem-iszom (melyben természetesen a farsangi fánknak jutott a főszerep), színpadi produkciók, álarckészítés, arcfestés, télboszorka-égetés, tűzsonglőrök, hogy csak a legnépszerűbb programokat említsem a színes kínálatból.

A történelmi közeget ötvözték a téltemetés-tavaszcélzás népi hagyományai is. A télboszorka ruhájára a nap során mindenki fel tűzhetett egy-egy rossz élmény, nyomasztó tulajdonság, egyáltalán bármilyen negatív dolog nevét, hogy aztán a téllal együtt mindez elpusztuljon az esti máglyatűzben.

A pár nappal korábban még téli álmát alvó Korzót ellepték a helyi kézművesek, árusok ízléses és ízletes portékáikkal (a tejterméktől a gondúzó borokon át a búfelejtő pálinkáig).

A rendezvényt a Velencei-tó Turizmusáért TDM Egyesület szervezte, a nap házigazdájának **Rákóczi Ferenc** rádiós műsorvezetőt kérték fel, aki – 8 éve helyi lakosként – a Velencéért Oklevél kitüntetettje is.

Dr. Göde Andrea

Bakonyerdő Zrt. – BEFAG Parkettagyár, Tapolca-Zalahaláp

Teljes a technológiai sor

Befejeződött a 2-3 sávú fedőréteg alapanyag megmunkáló és osztályozó sor rekonstrukciója a Befag Parkettagyárban, melyről még 2016-ban született döntés a vállalatnál. A három részből összeállított, 95 méter hosszú gyártósor kapacitása műszakonként majdnem a duplájára nőtt. A beruházás folyamatáról Varga László vezérigazgató és Paluska Csaba faipari technológus, projektvezető adott tájékoztatást.

– A beruházásról való döntést követően azonnal, még 2016. év végén, illetve 2017 első heteiben szabaddá tettük a leendő termelésor helyét, kiürítettük a pihentető-helyiséget, a működő gyalusort átmenetileg a panelcsarnokon belül helyeztük el. Az épület komplett – építészeti és gépészeti – felújítása ezzel megkezdődhetett. A munkával párhuzamosan a korábbi sor végéről a robotot kiküldtük a finn MartekInvenir cégnek átprogramozásra.

– A Schröder gyalusor telepítése a Ligna 2017 vásár után kezdődött. A háromhetes szerelés végeztével a kezelők betanítása következett. A sor a július közepi próbaüzem óta működik. A használat során szerzett tapasztalatok alapján a gyártóval közösen néhány beállítást, funkciót is megváltoztattunk.

– Az építési vállalkozókkal és a gyárral egyeztetve a régi gyalusort július közepén elbontottuk. Így ezen a területen is elkezdődhetek az építési, gépészeti munkák. A Woodeye svéd cégnél április végén, május elején négy munkatársunk alapoktatása megtörtént. A megrendelt szkennert a Ligna vásáron is bemutatták, majd kiszállították Finnországba a teljes lamella-osztályozó sor gyári tesztjének elvégzésére. A tesztet követően tovább kellett finomítani a szkennerek működését. A gépek és a robot beszerelése július 20-án elkezdődött.

– A nyári leállás alatt a TMK-csoport a sorba illesztette a meglévő lamellahasító fűrészszekert is. Ezzel a harmadik rész is a helyére került, összeállt a teljes technológiai sor. A kábelezések és az automatizálási programozás után, augusztus végén indulhattak a tesztek.

– A leállás idején gyakorlatilag minden olyan építési és gépészeti kivitelezési munka elkészült, amelyet a gyártócsarnokban elterveztünk, így a munkák végeztével egy teljesen felújított, világos térben kezdődhetett a termelés. A falakon kívül szinte minden új. Megtörtént a festés, a világítótestek cseréje, a fűtés korszerűsítése, a porelszívás átépítése, a tűzjelzők karbantartása, az aszfaltozás, a villamos, valamint a sűrítettlevegő-hálózat cseréje, de új a kompresszor is.

– Összeállt és azóta is működik a teljes Schröder-Fanuc – Weinig – Woodeye – Martek sor. A gyártósor teljes hossza 95 méter. A beruházással jelentősen nőtt a hatékonyság, a műszakonkénti kapacitás pedig majdnem a duplájára emelkedett. A beruházás teljes összege meghaladta a 800 millió forintot, ehhez 500 millió forint export-előfinanszírozási hitelt vett igénybe a vállalat.

FORRÁS: A BAKONYERDŐ ERDÉSZETI ÉS FAIPARI ZRT. VÁLLALATI ÚJSÁG ALAPJÁN SZERKESZTETTE: RÉZ NAPSUGÁR

ÉRZÉKENYEBBEN!

Székesfehérvár - Felelősek vagyunk egymásért! – ezt a gondolatot hangsúlyozta a székesfehérvári Városház téri utcai kiállítás. Azokat a magánembereket, szervezeteket mutatta be képgalériával és történetekkel, akik 2017-ben

JÓSZOLGÁLAT DÍJAT kaptak önkéntes szociális munkájukért: hajléktalanokat, magatehetetlen betegeket, fogyatékkal élőket, létminimum alatt élő családokat, kisebbségeket, magányos időseket segítettek.

FARSANG KUPA - 2018

Tata - A Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség Tata és Környéke Régiója és Egyesülete

szervezésében idén már 16. alkalommal rendezték meg hazánk legnagyobb és legszínesebb szakmai versenyét, a Farsang Kupa Országos Gasztronómiai Bajnokságot február 24-én, a Güntner Aréna Városi Sportcsarnokban.

A MADÁR- ÉS GYÍKMENTŐ

Velencei-tó - Tóparti különös látványosság, hogy fél 2 tájt vadkacsák, hattyúk, récék, sirályok hada jelenik meg a partközélemben, s ahogy meglátják **Bódi Károlyt**, akár a partra is kityognak hozzá magokért, kenyérért. Minden nap ugyanabban az időben járja kerékpárjával a partszakaszt Károly, s a madarak a kezéből esznek. De megmentett már egy műanyag darabtól fuldokló gyíkot is a kertjében, azóta a többi gyík is odalátogat hozzá...

Akit soha nem tudott legyőzni a történelem

Elhunyt Kallós Zoltán néprajztudós

92. életévében erdélyi otthonában, Válaszúton elhunyt Kallós Zoltán Kossuth-nagydíjas néprajztudós, a nemzet művésze, a Magyar Corvin-lánc birtokosa, az MMA életműdíjasa, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. Kallós Zoltán a szellemi és tárgyi népművészet avatott ismerője volt, élete és munkássága az erdélyi és moldvai népművészet kutatásának, értékmentésének és a kisebbségi sorsban élő magyarságért vállalt erőfeszítések jegyében telt.

Kallós Zoltán 1926. március 26-án született a mezőségi szórványvidéken, a Kolozsvártól huszonhat kilométerre fekvő Válaszúton (Kolozs megye, Románia). Gyermekévei alatt a vegyes nemzetiségű faluban, anyanyelvével párhuzamosan a román, valamint a cigány nyelvet is megtanulta. Elemi iskoláit Válaszúton végezte. Az első osztályt magyar nyelven, a második, harmadik és negyedik osztályt román nyelven fejezte be. A vegyes lakosságú mezőségi kis faluban jó módú, feltörekvő szülők gyermekeként úgy nevelkedett, hogy gimnazista korában feltűnt a Kolozsvári Református Kollégiumban népdaltudásával. Már akkor olyan dalokat énekelt tanárainak, amit ők soha nem hallottak. A magyar anyanyelv mellett a román és a cigány nyelveket is jól beszélte, hiszen a vegyes lakosságú faluban együtt nőtt fel a különböző nemzetiségű gyerekekkel, velük együtt élt.

A Református Kollégiumban nagy hatással volt rá magyar szakos nevelő tanára, **Nagy Géza**. Itt kerül kezébe először **Domokos Pál Péter** A moldvai magyarság című könyve, és ébredt fel érdeklődése a moldvai magyarok és a népdalgyűjtés iránt. 1938–1939-ben első gyűjtéseiből kis tanulmányt szerkesztett, és beadott pályázata az ifjú Erdélyben I. díjat nyert. Első írását, melynek címe „Karácsonyi szokások”, a Református Kollégium „Remény” című diáklapja közölte 1943-ban. Kolozsvárról a sepsiszentgyörgyi tanítóképzőbe került. Mivel a nyári szünet után 1944-ben, Sepsiszentgyörgyön a háború miatt nem indult be a tanítás, nővérével együtt elment Budapestre. Abban reménykedett,

hogy a Toldi Gimnáziumban folytathatja tanulmányait. Az ostrom időszakát ott vészték át. Onnan visszatért Erdélybe és tanítói diplomáját már Kolozsvárt szerezte meg 1946-ban.

Egy év megszakítással, 1946 és 1950 között a kalotaszegi Magyarvistán volt tanító, ahonnan rendszeresen bejárt előadásokat hallgatni a kolozsvári Néprajzi Tanszékre. 1948–1949 között Moldvában, Románvásárban teljesített sorkatonai szolgálatot. Ez idő alatt csángó katonákkal ismerkedik meg, akiket későbbi gyűjtések alkalmával megkeresett. Betegsége miatt egy év után a katonaságtól leszerelték, így visszatér tanítani Magyarvistára.

1950-ben családja kuláklístára került, édesapját hat hónap börtönnel büntetik és teljes vagyonelkobzással. „Mintán kuláklístára került apám, engem Vistáról azonnal elhelyeztek Mezőkölkútra” – emlékezik Kallós Zoltán, akinek életét a család megbélyegzése nagymértékben befolyásolta.

Pártfogója, **Nyilas Ilona** képviselő, prezídiumi tag szárnyai alá vette a tehetséges fiatal tanítót. Lehetősége szerint igyekezett feloldani azokat a gátakat, amelyek a kulák megbélyegzés miatt akadályozták előrehaladásában. Felelősséget vállalt a fiatal tanítóért, aki meg tudta szólaltatni a falusi embereket „meg tudta nyitni a lepecsételt szájukat”.

Kallós Zoltánt a Zeneakadémiára való felkészülésben **Jagamas János** zenetudós segítette, aki Bartók és Kodály közvetlen tanítványa volt. Több alkalommal segített Jagamasnak és **Kós Károlynak** a cigány telepeken gyűjteni, mivel jól ismerte a cigány

nyelvet. 1950-ben sikeresen felvételizett a kolozsvári Zeneművészeti Főiskolára, ma Gheorghe Dima Zeneakadémia. 1951 és 1955 között egyetemi hallgató. Hiába voltak kiváló eredményei, nem részesülhetett ösztöndíjban. Egyetemi tanulmányait politikai nézetei, illetve származása miatt kénytelen volt megszakítani. Az akadémiát megszakításokkal befejezte, de a folytonos zaklatások miatt nem kapott diplomát.

Jagamas ösztönözte arra, hogy tudatosan folytassa már kisdíák korában megkezdett gyűjtéseit, sőt a kor tudományos szellemiségéhez igazodva arra is felkéri, ismerve Kallós családi helyzetét, hogy egy moldvai falu monográfiáját készítse el. Az ő tanácsára 1954-ben tanítói oklevelével a Bákóhoz közel fekvő Lészpedre megy tanítani. Itt ismerte meg közelről a moldvai katolikus magyarok életét és hagyományait. Felismerve az ellenük irányuló elrománosító politikát, megszállottként kezdte meg a Kárpátoktól keletre szakadt magyarok vokális és hangszerez népzenejének, hagyományainak gyűjtését.

1956-ben megismerkedett és szoros barátságot kötött **Andrásfalvy Bertalannal**, **Martin Györggyel** és **Pesovár Ernővel**, rajtuk keresztül alakult ki együttműködése a Magyar Tudományos Akadémia Népzene-kutató Csoportjával, és általában a magyarországi néprajztudománnyal. Együtt járták Erdélyt, főként a Mezőség, Kalotaszeg és Gyimes falvait, táncosok, zenészek, énekesek után kutatva.

1957–1958 között szakirányítója a marosvásárhelyi Népi Alkotások Házának. Munka-

köre: népművészeti szervezőmunka, folklorisztikai vezető, népköltészeti felelős, népdal szakirányító.

1958-tól egy évet Gyimesfelsőlokon kulturházigazgató. 1958-ban letartóztatták, és a Duna-deltába küldték kényszermunkára. Szabadulása után rövidesen másodszor is elítélték, és bebörtönözték. Második letartóztatását követően az angol „Pen klub” közbenjárásával és nemzetközi tiltakozással elérték, hogy Kallóst köztársasági kegyelemben részesítsék. Mintegy két esztendőt töltött fogságban, mely után többé nem taníthatott. Azonban nem tudott elszakadni a vidéktől, ezért 1965-ig a Gyimes-völgyben vállalt írni-munkát egy fakitermelő vállalatnál. Az 1965-ös évek közepétől független szabadfoglalkozásúként gyűjtött énekes és hangszeres népzenei, népszokásokat, a tárgyi néprajz több ezer darabját. A balladakönyvére szóló kiadói megbízási szerződés megvédte őt a munkakerülés vádjától. A hetvenes évektől jelentek meg egyedülálló balladagyűjteményének kötetei, ám ez távolról sem jelentette a hatósági zaklatások lezárulását.

Az 1989 decemberében meginduló változások, a határátlépés megkönnyítése után kezdhette csak élvezni addigi munkája gyümölcsét. A viszonylag nyugodtabb körülmények között hozzáfogott gyűjtései rendszerezéséhez a hangzó anyagok publikálásához. Kallós Zoltán végezte a magyar nyelvterületen a legnagyobb népzenei gyűjtést. Munkája eredményeiből válogatások jelentek meg hanglemezen, több hangzóanyag-sorozatot szerkesztett és adott ki. Mintegy tizenötezer mezősegi, kalotaszegi és csángó népdalt őrzött meg az utókornak. A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézet Népzenei Archivumának online adatbázisában mintegy 14.000 (tizennégyezer) népzenei felvétele elérhető. 1992-ben létrehozta a nevével fémjelzett oktatási, kulturális, szociális, népművészeti alapítványt, mely azóta is sokféle hagyományőrző tevékenység

szervezője és segítője, emellett egyik fő támogatója a moldvai csángó-magyarok ügyének. Az általa életre hívott Kallós Alapítvány egyik fő célja gyűjtéseinek közreadása a Kallós Archivum keretében.

Az erdélyi és magyarországi táncházmozgalom egyik életre hívója, segítője, támogatója, népzenei és néptánc-táborok szervezője. Nevelői hatása rendkívüli jelentőségű. A hosszú évek során fiatalok tömegeivel ismertette és szeretett meg a magyar népművészet különböző területeit. Útmutatása, szakmai támogatása több generációt indított el és segített később is a zenész, táncos, néprajzos pályán. Népművészeti tárgyakkal létrehozott gyűjteménye 1998 óta választói múzeumában tekinthető meg. A nevét viselő intézmény 2010 tavaszán megnyitotta a nagyközönség számára a Kallós Zoltán Múzeum és Népművészeti Központot, ahol az erdélyi és a moldvai magyarság életmódját, értékrendszerét, a mindennapok és az ünnepek idején használt szimbólumait és azok jelentését ismerhetik meg a látogatók.

Cikkei, tanulmányai romániai és magyarországi szakfolyóiratokban és lapokban jelentek meg. A magyar kultúráért, közösségért végzett több évtizedes munkásságát, számos szakmai, társadalmi és kulturális kitüntetés jutalmazta. Kallós Zoltánt február 17-én, a kolozsvári Házsongárdi temetőben helyezték végső nyugalomra.

- Kallós Zoltánt nem tudta legyőzni a történelem. Olyan volt, mint Erdély: színes és erős. Rejtélyes és barátságos. Halk, de határozott. Szigorú és nagyvonalú. Fegyelmezett szabadságszerető férfi. Hálásak vagyunk, hogy ismertük. Hálásak vagyunk, mert olyan munkát végzett el, amely több embernek is becsületére válna. Isten nyugtasson, Zoli bácsi – mondta búcsúbeszédében **Kelemen Hunor**, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke.

A PÁLYAKÉPET ÖSSZEÁLLÍTOTTA: BALÁZS BÉCSI GYÖNGYI,

A KALLÓS ALAPÍTVÁNY ELNÖKE

AZ MH ÖHP ÚJ PARANCSNOKA

Székesfehérvár - Állománygyűlés keretében zajlott a parancsnoki beosztás hivatalos és ünnepélyes átadás-átvételi ceremóniája az Összhaderőnemi Parancsnokságon. **Huszár János** altábornagy leköszönő parancsnokot **Korom Ferenc** vezérőrnagy átvevő parancsnok

váltja tisztségében, aki legutóbbi beosztásában a Honvéd Vezérkar Hadművelési Csoportfőnök-ség főnöke volt.

USZODAAVATÁS

Sárbogárd - Átadták a várva várt tanuszodát a városban. Két medencével (egy 1,9 méter mély úszómedence és egy tanulómedence) sajátos, elragadó stílusban épült uszodát tudhat magáénak a város, mely az Egyed Mihály Tanuszoda nevet kapta. A megnyitó számos érdeklődőt

vonzott magával, ellátogatott Egyed Mihály unokája és dédunokája is. Az ünnepélyen beszédet mondott **dr. Sükösd Tamás** polgármester, **Sárfalvi Péter** helyettes államtitár, **Varga Gábor** országgyűlési képviselő. A beszédek után, hivatalosan egy szalagot közösen szétvágva megnyitották az uszodát.

ÚJ HELYSZÍNEZ AZ OKMÁNYIRODA

Bicske - A Fejér Megyei Kormányhivatal Bicskei Járási Hivatal Okmányirodai Osztálya 2018. február 19. napjától a Bicske, Szent István út 7-11. szám alatti, új épületben folytatja tevékenységét.

A régi játékosársakkal is tartja a kapcsolatot

Iváncsik Mihály: “Elszaladt mellettünk a világ”

Iváncsik Mihály nevét mindenki ismeri, aki jártas a honi kézilabdában. Tagja volt a Győr háromszoros - 1987-ben, 1989-ben és 1990-ben - bajnok csapatának, illetve az 1985-86-os szezonban IHF kupát nyert. Kétszer volt világ- és egyszer Európa-válogatott. Három fia van, Gergő, Tamás és Ádám. A két idősebb korábban az MKB Veszprémet, míg a legifjabb a Tatabánya csapatát erősítette. Mindhárom fia szélsőként játszott, de csak Tamás lett jobbszélső, mint az édesapja. Iváncsik Mihály pályafutása végén az NB II-es Komáromban játszott, majd 2009-ben befejezte aktív sportolói pályafutását. Az egykori világválogatottat kérdeztük, mit gondol a mai kézilabdáról.

– *Hogyan él napjainkban egy egykori világlégklasszis kézilabdás?*

– Teszem a dolgom a civil életben. Dolgozom, valamint rengeteg időt töltök a négy gyönyörű unokámmal.

– *Követi a kézilabdát a mai napig?*

– Nemhogy követem, még játszom is. Most készülünk a fiúkkal az Öregfiúk Európa Bajnokságra. Persze a régi játékosársakkal is tartjuk a kapcsolatot. A fiaim meccseire is kijárok, ha tehetem. Tamás Győrben, Ádám pedig Szigetszentmiklóson játszik.

– *Mi a véleménye a mai “modernebb” kézilabdáról?*

– A játék nagyon felgyorsult, látványos és kőkemény lett. Néhol igazi gladiátorokat látunk. Nagyon sok jó játékos van jelenleg is. Nekem a legjobban a franciák játéka tetszik. Gyors lerohanások, mozgékony játék.

– *Hogy vélekedik a magyar kézilabdáról?*

– Sajnos az utóbbi időben elszaladt a világ mellettünk. Ezt bizonyítja az utóbbi idők eredménytelensége. Jobban rá kell feküdni az utánpótlás nevelésre, lehetőséget adni a fiataloknak. A sok légiónos miatt kicsit felhígult a bajnokság.

– *Visszatekintve pályafutására mi volt a legjobb élménye?*

– Az egész pályafutásom egy nagyon nagy élmény volt. Bajnoki címek, kupagyőzelmek. Mégis amit kiemelnék az a '92-es olimpia, ahol negyedik helyen végeztünk valamint a svájci vb. 1986-ban. Sajnos szo-

ros mérkőzésen vereséget szenvedtünk Jugoszláviától.

– *Kiemelkedő játékos volt annak idején, rendkívüli technikával megáldva. Mit gondol, ha most lenne fiatal ugyanolyan karriert tudna befutni?*

– Magamat ismerve ugyanazt a szintet megugranám. Ráadásul a mai kézilabdában a

profik díjazása is sokkal kiemelkedőbb.

– *Mindhárom fia a kézilabdát választotta nem kis sikerrel. Mi lesz az unokák sorsa? Látunk újabb Iváncsikot a pályákon hamarosan?*

– Bízom benne, hogy az Iváncsik név nem fog kikopni a kézilabdás berkekből.

SÜLE ÁDÁM (THEJUMPSHOT.COM)

EZÜSTÉREM A VILÁGBAJNOKSÁGON

1986. március 8-án a magyar férfi kézilabda-válogatott legnagyobb sikerét érte el: ezüstérmet szerzett a svájci világbajnokságon. Az akkori Mocsai Lajos szövetségi kapitány által irányított együttes a csoportmérkőzések és a középdöntő során is hibátlan teljesítménnyel menetelt, hat győzelemmel jutott el a zürichi fináléig, ahol csak óriási küzdelemben maradt alul a korszak kiemelkedő csapatával, Jugoszláviával szemben. A magyar válogatott nagy menetelésének állomásai:

Csoportmérkőzések

Február 25., Zürich: Magyarország–Dánia 25-21 (15-9)

Február 27., Zürich: Magyarország–Svédország 23-22 (9-12)

Február 28., Basel: Magyarország–Algéria 23-19 (12-13)

Középdöntő

Március 2., Basel: Magyarország–Izland 21-20 (11-12)

Március 4., Genf: Magyarország–Románia 19-17 (10-9)

Március 6., St. Gallen: Magyarország–Dél-Korea 34-28 (16-16)

Döntő

Március 8., Zürich: Jugoszlávia–Magyarország 24-22 (12-12)

Magyarország: Hoffmann – Iváncsik M. 5, Gyurka 2, Kovács M. 2, Szabó L. 1, Kovács P. 5, Kontra 1. Csere: Oross (kapus), Fodor 1, Kenyeres, Horváth G. 3, Marosi L. 2. Szövetségi kapitány: Mocsai Lajos.

A VILÁGBAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE: 1. JUGOSZLÁVIA, 2. MAGYARORSZÁG, 3. NDK

**SCHÄFFER
SZODA**

20 éves tapasztalattal vevőink szolgálatában!

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

2018. március 24.

A tatabányai Új Kajaház Ökoturisztikai Központ "Angolkerti tavasz" címmel természetismereti túrát szervez hazánk egyik legrégebben és tervszerűen kialakított hatalmas kertjében, 2018. március 24-én szombaton 9 órától, Márkus Ferenc természetvédelmi ökológus szakvezetésével.

A résztvevők ismerkedhetnek az őspark építményeivel, fáival, cserjéivel, daloló madaraival. Szakvezetőnk segít mindenkinek megismerni a kocsányos tölgyet, a húsos somot, vagy a csodálatos hangú énekes rigót és társaikat. Hozza el társát, gyerekeit, unokáit. Három órás séta egy száz holdas pagonyban, védett természeti környezetben talán, mely mindenkinek felüdülést hozhat.

TAVASZ

-köszöntés az Angolkertben

Időpont: 2018. március 24., szombat, 09:00 | **Találkozás:** Új Kajaház Ökoturisztikai Központ

A jelentkezéshez előzetes regisztráció szükséges:
okokozpont@tatabanyaszkert.hu vagy +36-30/562-6060

Részvételi díj 1000 Ft/fő

Soproni nyári bobpálya

Sopron, 84-es út mellett
Tel.: 20/4333-505,
99/334-266

**Nyitva
Márc. - nov.:
naponta**

**Nov. - márc.:
csapadékmentes
hétvégeken**

Visegrádi téli-nyári bobpálya

11 főútról
Visegrád-Nagyvillám,
Tel.: 20/9245-961,
26/397-397

**Egész évben nyitva
minden nap!**

www.bobozas.hu

Almauirtág FESTIVÁL

• Rácalmás, Jankovich-kúria

2018. Május 12-13.

SZOMBATI PROGRAMOK:

Délelőtti egészségügyi szűrések és véradás
rácalmási háziorvosokkal és a dunaujvárosi Szent
Pantaleon Kórház orvosaival, munkatársaival
Nordic Walking - a kortól független szabadidősport -
oktatás és túra, ételkóstoló természetes és egészséges
alapanyagból készült ételekből
Utazó Planetárium - Karnyújtásnyira az Univerzum -
látványos planetáriumi bemutató előadások
Drogprevenció interaktív kiállítás
Kamionos és motoros vezetési szimulátor - részeg
és drogos szemüveggel is
Virtuális valóság - interaktív játék
Snookball próbajáték
Egykerekű kerékpározás és howeboard

SZOMBATON A SZÍNPADON:

Mint a Pity gyerekenekar
Bohócparádé, Táncdalfesztivál zenei műsor
Violin Művészeti Iskolások fellépése
Barina néptáncgyűttes
A magyar bajnok Spartan Cheerleading
Sportegyesület fergeteges bemutatója
BIKINI Együttes, Deák Bill Gyula koncert

VASÁRNAPI PROGRAMOK:

Graffiti kalandok és közönséggel készítés
Graffiti darts
Utazó Planetárium - Karnyújtásnyira az Univerzum -
látványos planetáriumi bemutató előadások
Drogprevenció interaktív kiállítás
Kamionos és motoros vezetési szimulátor - részeg
és drogos szemüveggel is
Virtuális valóság - interaktív játék
Snookball próbajáték
Egykerekű kerékpározás és howeboard

VASÁRNAP A SZÍNPADON:

Kuttyomfitty társulat
Mesezenekar bellépése
Napsugár Asszonykórus
Csocsesz
Cimbaliband együttes
Sugarloaf
Péter Szabó Szilvia koncert

TOVÁBBI PROGRAMOK:

Mókás almás versenyek, almás sütik versenye

Almás sütemények széles választéka, Gasztro élmények

Árusok kínálják természetes alapanyagú, bio, glutén és laktózmentes termékeiket

Kézműves árusok, Vidámpark és kisvona

"Miénk itt a tér" - kiállítás a helyi általános iskola művészeti fakultációs diákjainak alkotásaiból

Helytörténeti kiállítások